

TRADERS

ETF, ήρθαν για να μείνουν...
... και να αυξάνουν το μερίδιο τους στις αγορές!

Ο προσωπικός σας μέντορας στις επενδύσεις

Νούμερο 12, Δεκέμβριος 2016/Ιανουάριος 2017 | www.traders-mag.gr

Οι καλύτερες στρατηγικές από τον επαγγελματία επενδυτή John Person

Μέρος 4ο: Συνδυάστε κερδοφόρα εργαλεία τεχνικής ανάλυσης

Πως παίζεται το παιχνίδι
Εκπαίδευση και προετοιμασία

Δώδεκα καλοί λόγοι για μια συνεχή ανοδική τάση στη χρηματαγορά

Νέα υψηλά μετοχών στον ορίζοντα

FXGLOBE
BEARS. BULLS. KINGS

FXGlobe

The Personal Forex Broker.

Personal Trading Coach

Spreads from **0.0 pips**

Meta Trader 4
The Most Used Platform

Real-Time
Market Execution

Premium Forex Trading
Signals by SMS

Easy, Safe and
Fast Withdrawals

TRADE WITH

FXGlobe on

www.fxglobe.com

Contact us at: +30 2103211382

Regulated in Europe

CySEC

Cyprus Securities and
Exchange Commission

Trading involves substantial risk of loss up to all invested capital and may not be suitable for everyone.

Ιωάννης Κανταρτζής

Κανένα χάος στις αγορές

» Κατ' επανάληψη, ακούμε και διαβάζουμε ότι το χρηματιστήριο κινείται «παράλογο». Αυτό σίγουρα το έχουμε ξαναγράψει στο περιοδικό. Είναι απλά μια καλή εξήγηση για τις ημέρες εκτέλεσης συναλλαγών που δεν δείχνουν να ακολουθούν ένα κατανοητό μοτίβο. Ή σχετικά με μια έκρηξη στην αγορά, για την οποία έχει ειπωθεί συχνά πως είναι νεκρή, κι όμως, παραμένει άθικτη (κάτι που ο Timhartes της Ned Davis Research αναλύει με σαφήνεια στο εισαγωγικό μας άρθρο). Αυτό που δεν καταλαβαίνουμε, μπορεί εύκολα να περιγραφεί ως «παράλογο» ή «χαστικό». Αλλά εάν σκεφτούμε προσεκτικά, αυτό είναι

οπωσδήποτε λάθος. Η αγορά δεν είναι παράλογη ή χαστική. Αντιθέτως. Βάζει τάξη στο μεγάλο χάος του οικονομικού κόσμου μας. Και το χάος δεν αναφέρεται με την αρνητική έννοια. Αναφέρεται απλά στις αναρίθμητες μεμονωμένες διαδικασίες εργασίας, αποφάσεις και ροές κεφαλαίων μεταξύ αναρίθμητων δραστηριοτήτων σε αμέτρητες επιχειρήσεις. Άρα, όταν η αγορά δημιουργεί μια τάξη, μπορεί αυτό να περιγραφεί με τύπους; Η απάντηση σε αυτό είναι ένα σαφές όχι. Για να γίνει αυτό, οι τύποι

θα έπρεπε να είναι πιο σύνθετοι από την ίδια την αγορά, προκειμένου να την περιγράψουν. Και αυτό δεν θα ήταν μια απλοποίηση, ακόμα κι αν ήταν δυνατό, αλλά θα καθιστούσε τα πράγματα ακόμη πιο περίπλοκα. Όλοι οι μεμονωμένοι παράγοντες, που είναι μόνιμα ενεργοί σε όλους τους τομείς, θα έπρεπε με κάποιον τρόπο να περιγραφούν. Ωστόσο, αυτό είναι απολύτως αδύνατο. Αλλά εφόσον δεν μπορούμε να καθορίσουμε τα πάντα με τύπους που δεν μπορούν αρχικά να περιγραφούν, δεν θα είναι ποτέ δυνατό να ερμηνεύσουμε την αγορά με σταθερούς τύπους. Είναι τόσο απλό. Το θετικό συμπέρασμα: η ίδια η αγορά αποτελεί ήδη τη λύση. Τώρα επανήλθαμε στη διαπίστωση που κάναμε ήδη απ' την αρχή: Οι αγορές συντονίζουν συνεχώς την προσφορά και τη ζήτηση, και άρα αποτελούν την καλύτερη αλλά και απλούστερη λύση για συνάρθρωση των αμέτρητων παραγόντων επιρροής του κόσμου μας σε τιμές. Πρόκειται ουσιαστικά για το «τέλειο» σύστημα. Ή - εάν συμπεριλάβουμε και τις λίγες «παράλογες» ημέρες εκτέλεσης συναλλαγών - τουλάχιστον το καλύτερο σύστημα που γνωρίζουμε. «

» Έχω χάσει αρκετές φορές αλλά το να παραιτηθώ δεν ήταν ποτέ επιλογή

Αναστάσιος Παπακώστας

Το TRADERS' έρχεται σε εσάς εντελώς δωρεάν. Αυτό είναι εφικτό χάρη στην υποστήριξη των διαφημιστών και των χορηγών μας. Σας προτρέπουμε, λοιπόν, να προσέξετε τα μηνύματά τους και να τους βοηθήσετε να αναπτύξουν τις επιχειρήσεις τους. Επιπλέον, θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τα δικά σας σχόλια, που αποτελούν για εμάς το μοναδικό εργαλείο συνεχούς βελτίωσης του περιοδικού μας. Παρακαλώ επικοινωνήστε μαζί μας στο info@traders-mag.gr

Καλές επενδύσεις

Ιωάννης Κανταρτζής

Αναστάσιος Παπακώστας

[www.facebook.com/pages/
Traders-Hellas/170172776466730](http://www.facebook.com/pages/Traders-Hellas/170172776466730)

[www.twitter.com/
TRADERSHELLAS](http://www.twitter.com/TRADERSHELLAS)

16

6 ΝΕΑ

Τα νέα από τον κόσμο των χρηματοοικονομικών

ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ

- 10 **Υπάρχει ένα βέλτιστο επίπεδο στοπ;**
Σε μια μελέτη, ο Evgeni Ronomarev της HSBC Trinkaus & Burkhardt AG εξέτασε κατά πόσον υπάρχει ένα βέλτιστο επίπεδο στοπ για τους επενδυτές και για όσους εκτελούν συναλλαγές. Ας ξεκαθαρίσουμε κάτι εκ των προτέρων: δεν υπάρχει «τέλειο» στοπ.
- 14 **Πως παίζεται το παιχνίδι**
Οι περισσότεροι έχουμε γαλουχηθεί με μια σειρά από επενδυτικούς μύθους περί γρήγορων και εύκολων κερδών μέσω του χρηματιστηρίου. Αυτό που σίγουρα δεν είναι μύθος, είναι πως πράγματι το trading μπορεί να σε βοηθήσει να κερδίσεις την οικονομική ανεξαρτησία σου. Ωστόσο έχει την δύναμη και να σε καταστρέψει.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΑΡΘΡΟ

- 16 **Νέα υψηλά μετοχών στον ορίζοντα**
Τον Αύγουστο, αρκετοί γκουρού όπως οι Marc Faber, George Soros ή Jim Rogers προφήτευσαν ένα μεγάλο κραχ στο χρηματιστήριο. Και αυτό, παρόλο που η αγορά των ΗΠΑ είχε μόλις πρόσφατα ανέλθει σε νέα υψηλά όλων των εποχών. Στο εισαγωγικό άρθρο μας, ο Tim Hayes της Ned Davis Research αντιπύεται, περιγράφοντας τις σημαντικότερες κινητήριες δυνάμεις της τρέχουσας ανοδικής αγοράς.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ

- 26 **www.tradingsim.com**
Εκπαίδευση στις συναλλαγές με ημερήσιο ορίζοντα για τη χρηματαγορά των ΗΠΑ
Αυτό το στυλ εκτέλεσης συναλλαγών ανήκει στην βασιλική κατηγορία: intraday συναλλαγές στη χρηματαγορά των ΗΠΑ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

- 32 **Έξυπνες συναλλαγές πτώσεων στις τιμές**
Μέρος 1ο: μοτίβα αντιστροφής σε καταστάσεις υπερβολής.
- 36 **Οι καλύτερες στρατηγικές από τον επαγγελματία επενδυτή John Person**
Μέρος 4ο: Συνδυάστε κερδοφόρα εργαλεία τεχνικής ανάλυσης
Αυτό είναι το τελευταίο από τα τέσσερα άρθρα της σειράς που συνδυάζει το σύστημα σημείου καμπής του Person (pivot Person) με άλλους δείκτες και ένα σταθερό ανοδικό μοτίβο candlestick που ονομάζεται High Close Doji (HCD).
- 42 **Το εργαστήριο συναλλαγών με σύστημα.**
Μέρος 2ο: Κερδοφόρα χρήση υφέσεων
Σε αυτό το δεύτερο μέρος της σειράς των άρθρων παρουσιάζεται ένα στήσιμο «Buy the Dips», όπου αγοράζονται αξίες ενός χαρτοφυλακίου γερμανικών μετοχών μετά από μια πτώση των τιμών. Στα δέκα χρόνια δοκιμής του συστήματος θα μπορούσε να επιτευχθεί μια ετήσια απόδοση της τάξης του έξι με 83 τοις εκατό.

ΒΑΣΙΚΑ

- 48 **Εκ νέου ανακάλυψη των ταλαντωτών. Μέρος 1ο**
Οι ταλαντωτές υπόσχονται μια καθολική μέθοδο που μπορεί να αξιολογήσει τα οικονομικά εργαλεία βραχυπρόθεσμα, αναγνωρίζοντας υπερεκτιμημένες καταστάσεις της αγοράς και υπερπωλημένων εύρων τιμών. Οι κλασικοί ταλαντωτές έχουν την αξία τους, αλλά φαίνεται πως πρέπει να παλέψουν με όλα τα ίδια, επαναλαμβανόμενα μειονεκτήματα με τα οποία θα ασχοληθούμε σε αυτή τη σειρά άρθρων.

- 52 Η μορφή του ρίσκου στα Δικαιώματα Προαίρεσης – Παιχνίδι πιθανοτήτων**
Μιλώντας για Δικαιώματα Προαίρεσης (ΔΙΠ), αυτά χαρακτηρίζονται από μία πολύπλοκη αφήγηση, η οποία αποσαφηνίζεται ιδιαίτερα με τη διάκριση δύο κριτηρίων επί της τιμής: το κριτήριο αναφοράς και το κριτήριο σχέσης. Στο παρόν άρθρο, θα δούμε κάποια «γκρίζα σημεία» στην ανάλυση του πολυσχιδούς αυτού επενδυτικού οχήματος.
- 56 Αρχιτεκτονική αυτοματοποιημένων συστημάτων συναλλαγών**
Στο παρόν άρθρο θα παρουσιάσουμε τη λογική ενός προγράμματος για trading και θα προτείνουμε λύσεις που πολλοί traders ίσως δεν έχουν σκεφτεί ότι μπορούν να εφαρμοστούν.
- 60 ETF, ήρθαν για να μείνουν...
... και να αυξάνουν το μερίδιο τους στις αγορές!**
Η ανάγκη των ανθρώπων να συναλλάσσονται μεταξύ τους δημιούργησε από την αρχαιότητα άτυπες αγορές, που σταδιακά έγιναν οργανωμένες προσθέτοντας συνεχώς νέα προϊόντα ανάλογα με τις απαιτήσεις των επενδυτών. Η πορεία των ETFs.
- 64 Predictive Analytics στο χρηματιστήριο**
Στις αρχές της δεκαετίας του '90, η ανάπτυξη των προσωπικών υπολογιστών και του διαδικτύου επέτρεψαν την πρόσβαση σε “φτηνότερη”, μεγαλύτερη υπολογιστική ισχύ, και σε ένα σύνολο πληροφόρησης που συνεχώς αυξάνονταν.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

- 70 Παναγιώτης Γεννηματάς**
Ο Παναγιώτης Γεννηματάς σπούδασε Νομικά, Κλασική Φιλολογία και Πολιτική Κοινωνιολογία, μεταξύ άλλων, ενώ διετέλεσε Πρόεδρος της EUROSEC AXE, Σύμβουλος Διοικήσεως TtE και Ιδρυτής και πρόεδρος Δ.Σ. της ΩΜΕΓΑ ΤΡΑΠΕΖΑ. Έχει γράψει 3 βιβλία και πλήθος άρθρων.

ΣΤΗΛΗ

- 74 Λιγότερο σημαίνει περισσότερο**
«Ο επαγγελματίας κάνει μόνο νέα λάθη. Ο ανόητος επαναλαμβάνει τα λάθη του. Ο τεμπέλης και ο δειλός δεν κάνουν λάθη...» (Oscar Wilde).

IMPRESSUM

Εκδότες:

Ιωάννης Κανταρτζής και Αναστάσιος Παπακώστας

Υπηρεσίες συνδρομητών

www.traders-mag.gr

ioannis.kantartzis@traders-mag.gr

Anastasios.papakostas@traders-mag.gr

Tel: +30 6932 315450, +44 7798631716, +49 17632626352

Διεύθυνση Αρχισυνταξίας και τμήματος Διαφημίσεων

TRADERS' Media (CY) Ltd,

Amorgou 14A, 3047 Limassol/Cyprus

Αρχισυντάκτες:

Αναστάσιος Παπακώστας και Ιωάννης Κανταρτζής

Συντάκτες:

Katharina Boetsch, Prof. Dr. Guenther, Dahlmann-Resing, Marko Graenitz, Carmen Hellmann, Sandra Jung, Inessa Liss, Rodman Moore, Stefan Rauch, Katja Reinhardt, Markus Schneider, Karin Seidl, Tina Wagemann, Christine Weissenberger

Άρθρα

Θεόδωρος Κρίντας, Πώργος Σαββάκης, Ανδρέας Κόρδας, Χρήστος Αλωνισιώτης, Δημήτρης Έξαρχος, Ιωάννα Καραμάνη, Πώργος Μπακανδρέας, Αθανάσιος Κασπαρίδης, Χρήστος Ευθυμίου, Βασίλης Ευθυμίου, Χρήστος Ζαφειρίδης, Νικόλαος Σκουριάς, Βασίλειος Βιλιάρδος, Βασίλης Παζόπουλος, Πέτρος Στεριώτης, Πώργος Μάρκοβιτς, Παναγιώτης Ξυδώνας, Αναστάσιος Γερονικολάου, Νίκος Μούτσελος, Μπαλής Αλέξιος, Δρ. Μάριος Σκευοφύλακας, Βασίλης Τσαπρούνης, Στέλιος Χούμας

Επιμέλεια ελληνικών κειμένων

Αργύριος Κάλτσιος

Εικόνες

© Drobot Dean, Brian Jackson, Rawpixel.com, IMaster, Massimo Cavallo, darknightsky, BillionPhotos.com, kwanchaift, roostler, iQconcept, WrightStudio, gustavofrazaa, vege, opicobello / www.fotolia.com

Δεδομένα τιμών

www.captimizer.de; www.esignal.com; www.metaquotes.net; www.metastock.com; www.tradesignalonline.com; www.tradestation.com

Αποποίηση ευθυνών

Οι πληροφορίες στο περιοδικό TRADERS' έχουν εκπαιδευτικό και μόνο σκοπό. Δεν προορίζονται για σύσταση, προώθηση ή οποιοδήποτε τρόπο προβολής της καταλληλότητας συστημάτων επενδυτικών συναλλαγών, στρατηγικής ή προσέγγισης. Οι επενδυτές συμβουλευονται να κάνουν την δική τους έρευνα αγοράς και ελέγχους αξιοπιστίας έτσι ώστε να προσδιορίσουν την εγκυρότητα μιας επενδυτικής ιδέας. Οι επενδύσεις ενέχουν μεγάλο επίπεδο κινδύνου. Οι παρελθούσες αποδόσεις δεν εγγυώνται τις μέλλουσες αποδόσεις

ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΑΓΟΡΕΣ, ΣΤΗΝ MARBELLA

Ποιος βρίσκεται πίσω από τα Trading Awards; Το γεγονός ότι η ActivTrades, η διάσημη εταιρεία μπρόκερ για CFD και Forex από το Λονδίνο, παρέχει την πλατφόρμα εκτέλεσης συναλλαγών για τα αξιολογούμενα βραβεία Trading Awards της inveus, είναι γνωστό. Αλλά ποιος ακριβώς είναι «ο διοργανωτής»; Από το 2008, η ομάδα εκτέλεσης συναλλαγών SL της inveus λειτουργεί ένα γραφείο αυτοεξυπηρέτησης στη Marbella της Ισπανίας. Ο Uwe Schubert, ιδρυτής και διευθυντής, δημιούργησε το οικογενειακό γραφείο υπό τη δική του καθοδήγηση, βάσει των αρνητικών εμπειριών στις επενδύσεις με τις ιδιωτικές τράπεζες. Ως ιδιώτης, ο Schubert επέλεξε την οδό της αυτοδιδασκαλίας και πρόσφερε τη βαθιά πείρα του, μεταξύ άλλων, ως ντίλερ στο Eurex ή CFTe σε ένα τοπικό ακροατήριο. Η επιχείρηση εστιάζει στις ιδιωτικές συναλλαγές και στους διαχειριζόμενους λογαριασμούς για ιδιώτες επενδυτές, κεφάλαια επιχειρηματικού

κινδύνου και ακίνητη περιουσία. Με τους διαχειριζόμενους λογαριασμούς, η inveus προσφέρει στους ιδιώτες επενδυτές την ευκαιρία να πετύχουν αποδόσεις πολύ πιο πάνω από την ευρεία αγορά μέσω της χρήσης πλήρως αυτοματοποιημένων στρατηγικών σε συναλλαγές ξένου συναλλάγματος - τώρα για επτά έτη και με πλήρη έλεγχο του κεφαλαίου. Με το κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου, η inveus επενδύει σε ενδιαφέροντα προγράμματα εκτέλεσης συναλλαγών και ανταλλαγής, ειδικά σε διαγωνισμούς. Το τμήμα της ακίνητης περιουσίας αποτελεί ευθύνη της συνεργάτιδας Carmen Hente και εξυπηρετεί τη διαφοροποίηση των χαρτοφυλακίων επιχείρησης υπό τον τίτλο inveus estates. Η inveus estates εξυπηρετεί επίσης το αίτημα των πελατών που ενδιαφέρονται για την ενοικίαση της εξοχικής ιδιοκτησίας τους ως σταθερή επένδυση.

Πηγή: www.inveus.com

Η UBS ΞΕΚΙΝΑ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ONLINE-BASED ASSET MANAGEMENT

Η UBS ξεκινάει με μια νέα προσφορά στη Γερμανία: μια επαγγελματική διαχείριση περιουσιακών στοιχείων από 100.000 ευρώ που βασίζεται στο διαδίκτυο. Με την UBS ManageTM [Access], η UBS, για πρώτη φορά στη γερμανική αγορά, στοχεύει σε ιδιώτες που θέλουν να χρησιμοποιήσουν τα πλεονεκτήματα των διαδικτυακών τραπεζικών υπηρεσιών στη διαχείριση πλούτου, χωρίς την απώλεια των προσωπικών συμβουλών. Οι ιδιώτες πελάτες μπορούν να έχουν πρόσβαση στη διαχείριση των στοιχείων τους οποιαδήποτε στιγμή,

από οπουδήποτε. Συγχρόνως, στους πελάτες διατίθεται τηλεφωνικός μια σταθερή ομάδα συμβούλων. Αποκτούν πρόσβαση σε ένα δίκτυο με περισσότερους από 10.000 ειδικούς επί επενδύσεων και έρευνας σε όλο τον κόσμο. Επιπλέον, κάθε χαρτοφυλάκιο ελέγχεται συνεχώς. Διατίθενται συνολικά εννέα διαφορετικές παραλλαγές προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων πέντε διαφορετικών στρατηγικών επένδυσης: εισοδήματος, απόδοσης, ισορροπίας, ανάπτυξης και μετοχών.

Πηγή: www.ubs.com

Η IPO ΑΠΟ ΤΟ WÜRZBURG ΗΤΑΝ ΕΠΙΤΥΧΗΣ

Για πρώτη φορά εδώ και χρόνια, η va-q από το Würzburg – η έδρα της TRADERS' media GmbH - μια εταιρεία από το Mainfranken, ανέβηκε στο βήμα. Η Va-Q-tec είναι spin-off του πανεπιστημίου του Würzburg. Η κύρια επιχείρηση της εταιρείας είναι η ενοικίαση προκατασκευασμένων κοντέινερ με μόνωση, συστημάτων συσκευασίας και κιβωτίων για μεταφορές. Η επιχείρηση ασχολείται πρώτιστα με την ιατρική βιομηχανία. Το IPO έγινε χρησιμοποιώντας μια πλατφόρμα εκκίνησης της Deutsche Börse. Σε ένα αδύναμο περιβάλλον αγοράς, η μετοχή έκλεισε την πρώτη ημέρα εκτέλεσης συναλλαγών στα 14.895 ευρώ, το οποίο ήταν ισοδύναμο με μια τιμή δικαιώματος άνω του 20% σε σύγκριση με την τιμή έκδοσης των 12,30 ευρώ. Πηγή: www.br.de

Πηγή: www.tradesignalonline.com

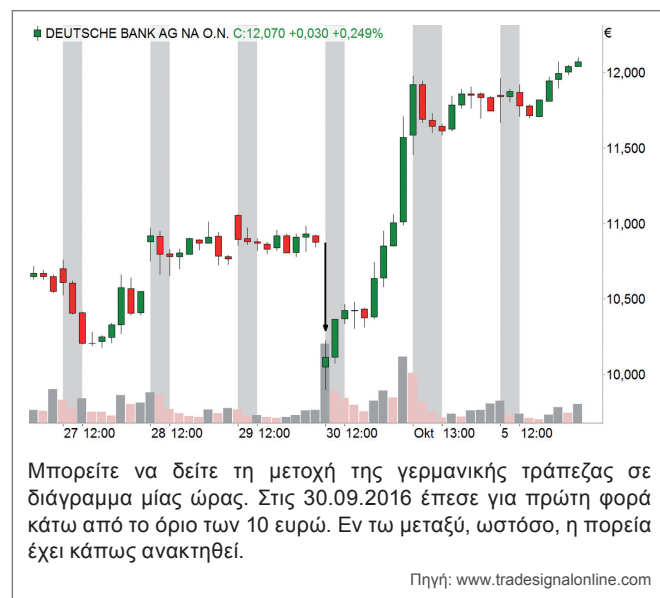

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΧΑΜΗΛΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ DEUTSCHE BANK

Η 30η Σεπτεμβρίου 2016 μπορεί να παραμείνει στη μνήμη των μετόχων της Deutsche Bank. Η μετοχή έπεσε εντός της ημέρας κάτω από το όριο των 10 ευρώ. Το γεγονός ότι το χαρτί επανήλθε μέχρι το τέλος των συναλλαγών και επέστρεψε σε διψήφια τιμή οφείλεται σε ένα μήνυμα από το πρακτορείο ειδήσεων AFP. Σύμφωνα με ενημερωμένους κύκλους, το υπουργείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ απείλησε με κυρώσεις λόγω οκνηρών ενυπόθηκων δανείων. Η τράπεζα, όπως πολλές άλλες τράπεζες, κατηγορείται για τη συσσώρευση οκνηρών υποθηκών σε σύνθετα αξιόγραφα και για την πώληση τους ανά τον κόσμο. Κατά την οικονομική κρίση αυτό αποδείχθηκε άνευ αξίας. Προηγουμένως, ο Yigit Bulut, οικονομικός σύμβουλος του Τούρκου Προέδρου Recep Tayyip Erdogan, κοινοποίησε ένα τουίτ που προσέλκυσε το ενδιαφέρον. Ο Bulut σύστησε στον Erdogan να επενδύσει στη Deutsche Bank λόγω της χαμηλής τιμής της μετοχής της. Του άρεσε η ιδέα ότι η «Deutsche Bank» θα μπορούσε να γίνει η «Τουρκική τράπεζα».

Πηγή: www.zeit.de

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΤΗΣ DEUTSCHE BÖRSE ΚΑΙ ΤΟΥ LONDON STOCK EXCHANGE

Υπάρχουν ειδήσεις για τη συγχώνευση της Deutsche Börse και του London Stock Exchange (LSEG). Το LSEG έχει επιβεβαιώσει ότι οι LCH Group Limited και LCH Group Limited αξιολογούν μια πιθανή πώληση της LCH SA, την υπό γαλλικό καθεστώς θυγατρική της LCH Group Limited, προκειμένου να είναι σε θέση να ξετάσουν τις ανησυχίες ελέγχου της συγχώνευσης της

Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά ορισμένους επιχειρησιακούς τομείς. Μια πιθανή πώληση της LCH SA θα υποβαλλόταν στην εξέταση και την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη συγχώνευση καθώς και άλλους συνήθεις όρους. Μια πώληση θα εξαρτιόταν από την επιτυχή ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

Πηγή: www.deutsche-boerse.com

Η BATS ΠΡΟΩΘΕΙ ΝΕΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΑΛΛΙΚΕΣ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ, ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΛΒΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Μετά από την επιτυχή προώθηση των βρετανικών δεικτών τον Ιούνιο, η Bats επεκτείνει τους δείκτες αναφοράς πραγματικού χρόνου στην ηπειρωτική Ευρώπη

ΛΟΝΔΙΝΟ - 13 Δεκεμβρίου 2016 – η Bats Europe (Bats), η μεγαλύτερη αγορά για συναλλαγές μετοχών στην Ευρώπη, ανακοίνωσε σήμερα ότι θα προωθήσει οκτώ νέους δείκτες αναφοράς για τις γαλλικές, γερμανικές, ελβετικές και ιταλικές αγορές στις 19 Δεκεμβρίου 2016. Οι δείκτες θα προσφέρουν εναλλακτικές επιλογές σε πραγματικό χρόνο, υψηλής ποιότητας και χαμηλού κόστους, σε σχέση με εκείνες που παρέχονται από τους καθιερωμένους προμηθευτές δεικτών. Η Bats θα συνεχίσει να επεκτείνει την προσφορά της σε δείκτες και με άλλους ευρωπαϊκούς εθνικούς και περιφερειακούς δείκτες κατά τη διάρκεια των ερχόμενων μηνών.

Ο Mark Hemsley, CEO της Bats Europe δήλωσε: «Ως η μεγαλύτερη πανευρωπαϊκή αγορά, έχουμε μοναδικές ιδέες για τις ανάγκες και τις προκλήσεις των επενδυτών ανά την ήπειρο, πολλοί εκ των οποίων έχουν αναστατωθεί από το αυξανόμενο κόστος των δεδομένων δεικτών. Είμαστε ενθουσιασμένοι για την επέκταση της επιχείρησης των δεικτών αναφοράς σε αυτές τις βασικές ευρωπαϊκές αγορές και για την προσφορά δεικτών αναφοράς στους επενδυτές και σε όσους εκτελούν συναλλαγές, σε πραγματικό χρόνο και υψηλής ποιότητας, με οικονομικώς αποδοτικό τρόπο, καθώς προκαλούμε τους καθιερωμένους

προμηθευτές και φέρνουμε ανταγωνισμό σε αυτό το ζωτικής σημασίας τμήμα της αγοράς».

Ακολουθούν βασικά στοιχεία για τους δείκτες της Bats:

- Οι δείκτες της Bats δημοσιεύονται σε πραγματικό χρόνο. Αυτό συγκρίνεται με συνήθεις δείκτες, οι τιμές των οποίων συχνά καθυστερούν έως και 15 λεπτά.
- Οι δείκτες παρέχουν ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα, υπολογισμένα με διαφάνεια και εκτιμημένα βάσει των υψηλής ποιότητας δεδομένων αγοράς της Bats. Η Bats Europe χειρίζεται περίπου το 24% του συνόλου των συναλλασσόμενων μετοχών στην Ευρώπη σε 15 σημαντικές ευρωπαϊκές αγορές οποιαδήποτε ημέρα.
- Οι δείκτες συσχετίζονται ιδιαίτερα με συγκρίσιμα μεγέθη αναφοράς που οι επενδυτές χρησιμοποιούν καθημερινά και είναι σχεδιασμένοι για να απεικονίζουν με ακρίβεια τις μετακινήσεις της αγοράς.
- Όλοι οι δείκτες έχουν μια αξία βάσης ίση με 10.000, από τις 31 Δεκεμβρίου 2010, που καθιστά την απόδοση των αγορών και των τομέων εύκολα συγκρίσιμη.
- Όλοι οι δείκτες της Bats είναι διαθέσιμοι δωρεάν στους πελάτες των μέσων για διανομή σε πραγματικό χρόνο. Οι δείκτες είναι επίσης δωρεάν για λόγους σύγκρισης.

Οι οκτώ νέοι δείκτες κατανέμονται ανά χώρα ως εξής:

Όνομα Δείκτη	Περιγραφή
Γαλλία	
Bats France 40	40 μεγαλύτεροι εκδότες της Γαλλίας σε κατάταξη βάσει κεφαλαιοποίησης αγοράς
Bats France Mid Cap 20	20 επόμενοι μεγαλύτεροι εκδότες της Γαλλίας (εταιρείες με κατάταξη 41 έως 60) σε κατάταξη βάσει κεφαλαιοποίησης αγοράς.
Γερμανία	
Bats Germany 30	30 μεγαλύτεροι εκδότες της Γερμανίας σε κατάταξη βάσει κεφαλαιοποίησης αγοράς.
Bats Germany Mid Cap 50	50 επόμενοι μεγαλύτεροι εκδότες της Γερμανίας (εταιρείες με κατάταξη 31 έως 80) σε κατάταξη βάσει κεφαλαιοποίησης αγοράς.
Bats Germany Small Cap 50	50 επόμενοι μεγαλύτεροι εκδότες της Γερμανίας (εταιρείες με κατάταξη 81 έως 130) σε κατάταξη βάσει κεφαλαιοποίησης αγοράς.
Ιταλία	
Bats Italy 40	40 μεγαλύτεροι εκδότες της Ιταλίας σε κατάταξη βάσει κεφαλαιοποίησης αγοράς.
Ελβετία	
Bats Switzerland 20	20 μεγαλύτεροι εκδότες της Ελβετίας σε κατάταξη βάσει κεφαλαιοποίησης αγοράς.
Bats Switzerland Mid Cap 30	30 επόμενοι μεγαλύτεροι εκδότες της Ελβετίας (εταιρείες με κατάταξη 21 έως 50) σε κατάταξη βάσει κεφαλαιοποίησης αγοράς.

Η εταιρεία μπρόκερ CFD, CMC Markets χαμηλώνει τις δαπάνες εκτέλεσης συναλλαγών για τους πελάτες της και περιορίζει τα ανοίγματα στις συναλλαγές με CFD για το χρυσό και το αργό πετρέλαιο. Οι πελάτες μπορούν να ωφεληθούν από τα καλύτερα ανοίγματα, τόσο για συμβόλαια μετρητών όσο και για συμβόλαια forward. «Ειδικά κατά τους τελευταίους μήνες, το ενδιαφέρον των πελατών μας για τα CFD στο χρυσό και το πετρέλαιο έχει αυξηθεί αισθητά. Αντιδρούμε και καθιστούμε αυτά τα προϊόντα ελκυστικότερα για τους ενεργούς πελάτες που εξαρτώνται από ανοίγματα,» δήλωσε υπεύθυνος της εταιρείας.

Πηγή: www.cmcmarkets.com

Στη DEGIRO, οι Γερμανοί επενδυτές μπορούν τώρα να διαμορφώσουν ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο με πάνω από 700 ETF χωρίς να πρέπει να καταβάλουν τις συνήθεις αμοιβές συναλλαγής. Η DEGIRO θα ήθελε να προσφέρει στους επενδυτές την ευκαιρία να διαμορφώσουν μακροπρόθεσμα ένα δωρεάν διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο. Τα περισσότερα από 700 ETF που συμπεριλαμβάνονται, περιλαμβάνουν σημαντικούς προμηθευτές όπως τους iShares, Vanguard, Comstage, Lyxor, SPDR ή DB-X. Τα ETF συναλλάσσονται στις αγορές XETRA, Euronext, NASDAQ και NYSE Arca.

Πηγή: www.degiro.de

Η FXCM ανακοίνωσε τη συμφωνία για την πώληση της πύλης ειδήσεων και έρευνας DailyFX στην IG. Η τιμή πώλησης ανέρχεται σε 40 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Με την ολοκλήρωση της πώλησης, ολόκληρη η εταιρεία DailyFX πηγαίνει στην IG - συμπεριλαμβανομένων όλων των διεθνών και εθνικών ιστότοπων, των κωδικών πηγής και του περιεχομένου των ιστότοπων. Μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, ακολουθεί αμέσως μια μεταβατική φάση για τη μετατροπή της προσφοράς της dailyFX. Τα εισοδήματα από τη συναλλαγή προορίζονται να ξεπληρώσουν τα χρέη της FXCM από τη συμφωνία με τη Leucadia. «Η DailyFX είναι ένα πολύτιμο αγαθό, η πώληση του οποίου δεν ήταν προγραμματισμένη. Ωστόσο, όταν προέκυψε η ευκαιρία, ξέραμε ότι θα μας ωφελούσε,» δήλωσε ο Drew Niv, CEO της FXCM. Η εταιρεία μπρόκερ θα συνεχίσει να παρέχει υψηλής ποιότητας κατάρτιση, ειδήσεις και ανάλυση στους ιστότοπους της FXCM και το σταθμό εκτέλεσης συναλλαγών της FXCM. Στις ερχόμενες

εβδομάδες, η FXCM θα προωθήσει επίσης την πλατφόρμα FXCM Plus, έναν ιστότοπο προστατευόμενο με κωδικό για όλους τους πελάτες της FXCM με ζωντανή σύνδεση. Η προσφορά θα περιλαμβάνει τα δεδομένα της ίδιας της FXCM, σήματα, δείκτες διάθεσης (SSI), ζωντανά webinar και τεχνικές ειδοποιήσεις. Οι πελάτες της FXCM θα έχουν επίσης πρόσβαση στο DailyFX PLUS της IG.

Πηγή: www.fxcm.de

Η GKFX UK παρουσιάζει τον νέο CEO. Ο Brian Myers ανέλαβε την ηγεσία της έδρας της GKFX στο Λονδίνο ως Chief Executive Officer την 1η Οκτωβρίου. Προηγουμένως, ο Myers ήταν υπεύθυνος για τις πωλήσεις VP και μέλος του διοικητικού συμβουλίου, αρμόδιου για την Ευρώπη, EMEA και την Αμερική για την εταιρεία μπρόκερ για FX και CFD, OANDA.

Πηγή: www.gkfx.de

Η WH Selfinvest είναι για άλλη μια φορά η υπ' αριθ. 1 εταιρεία μπρόκερ στη γερμανική αγορά. Απόσπασμα των επιστολών fox: «Είναι σχεδόν απίστευτο, αλλά σε σύγκριση με το περασμένο έτος, η WH Selfinvest έχει βελτιωθεί ξανά. Το εύρος των προϊόντων έχει γίνει καταφανώς ευρύτερο, οι τιμές είναι ως συνήθως και η υπηρεσία της εταιρείας μπρόκερ είναι απολύτως κορυφαία! «Επιπλέον, οι επιστολές fox έχουν δημοσιεύσει μια σύγκριση εταιρειών μπρόκερ για τα τελευταία πέντε έτη. Η WH Selfinvest έλαβε την καλύτερη μέση εκτίμηση για διάστημα πέντε ετών και της απονεμήθηκε η πρώτη θέση στην κατηγορία «Eternal Leaderboard». Η πλήρης έκθεση μπορεί να βρεθεί στη διεύθυνση www.whselfinvest.de/fuchs. Οι πελάτες της WH Selfinvest έχουν πλέον πρόσβαση σε πολλά εκπαιδευτικά βίντεο της γνωστής εκπαιδευτικής εταιρείας Erdal Gene. Πάνω από 30 ώρες συνεχούς εκπαίδευσης, εξηγήσεων, συμβουλών και συναλλαγών του επαγγελματία επενδυτή διατίθενται δωρεάν. Αυτές οι ταινίες μπορούν να προβληθούν άμεσα στην πλατφόρμα NanoTrader, μόλις ενεργοποιηθούν στο κατάστημα εκτέλεσης συναλλαγών της WHS. Στη διεύθυνση www.whselfinvest.de/Gene, τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να δουν συνολικά τέσσερα δωρεάν βίντεο.

Πηγή: www.whselfinvest.de

Evgeni Ponomarev
HSBC Certificates

TRADERS' Talk

Υπάρχει ένα βέλτιστο επίπεδο στοπ;

HSBC

Σε μια μελέτη, ο Evgeni Ponomarev της HSBC Trinkaus & Burkhardt AG εξέτασε κατά πόσον υπάρχει ένα βέλτιστο επίπεδο στοπ για τους επενδυτές και για όσους εκτελούν συναλλαγές. Ας ξεκαθαρίσουμε κάτι εκ των προτέρων: δεν υπάρχει «τέλειο» στοπ. Ωστόσο, η μελέτη παρουσιάζει κάποιες ενδείξεις για το πώς να ακολουθούμε τη διαδικασία καθορισμού στοπ και τι επιπλέον πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη.

» **TRADERS':** Κύριε Ponomarev, τι ακριβώς εξετάσατε στη μελέτη σας;

Ponomarev: Στην πράξη, πολλοί συμμετέχοντες στην αγορά ρωτούν: υπάρχει ένα βέλτιστο επίπεδο στο οποίο μπορεί να τοποθετηθεί το όριο «stop loss»; Το βέλτιστο επίπεδο είναι εκείνο στο οποίο οι διακυμάνσεις στην τιμή ενός υποκείμενου επενδυτικού αγαθού δεν παίζουν κανένα ρόλο. Μόνο στην περίπτωση μιας σταθερής αναστροφής της τάσης θα πρέπει ο επενδυτής να προστατεύεται από περισσότερες απώλειες. Αυτό ακριβώς είναι το ερώτημα που έχουμε προσπαθήσει να απαντήσουμε και που μας έκανε να αναζητήσουμε το βέλτιστο επίπεδο.

TRADERS': Μπορείτε να συνοψίσετε τα αποτελέσματα;

Ponomarev: Στο πλαίσιο του DAX και των υφιστάμενων μετοχών του DAX, εξετάσαμε 5760 χρονικές σειρές. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι δεν υπάρχει κάποιο «βέλτιστο επίπεδο» που να ισχύει για όλες τις χρονικές σειρές και για όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά. Ωστόσο, χρησιμοποιώντας προσθήκες εντολών - στην περίπτωση μας ένα trailing stop loss - μπορούμε σαφώς να περιορίσουμε

το ρίσκο. Ως ρίσκο δεχόμαστε την ιστορική μεταβλητότητα. Σε κάθε μία χρονική σειρά, μπορεί κάποιος να δει ότι η ιστορική μεταβλητότητα των στρατηγικών μας αντιπροσωπεύει σχεδόν το ήμισυ μιας προσέγγισης αγοράς & διατήρησης.

TRADERS': Μπορείτε να περιγράψετε, εν συντομία, πώς λειτουργεί η στρατηγική σας;

Ponomarev: Εξετάσαμε τρεις διαφορετικές παραλλαγές μιας στρατηγικής εκτέλεσης συναλλαγών μεταξύ της 31ης Μαρτίου 2006 και της 31ης Μαρτίου 2016, που εφαρμόστηκαν σε δέκα, πέντε και ένα έτος. Τα καλύτερα αποτελέσματα είναι τα εξής: ένα αρχικό σήμα δημιουργείται όταν η εξεταζόμενη τιμή διασχίζει το κινητό μέσο όρο της από κάτω προς τα πάνω ή στην αρχή των χρονικών σειρών, βρίσκεται πάνω από τον κινητό μέσο όρο. Στο πλαίσιο των κινητών μέσων όρων, διακρίθηκαν οι γραμμές των 30, 90 και 200 ημερών. Ένα σήμα εξόδου (καμία θέση πώλησης) δημιουργείται εάν παραβιαστεί προς τα κάτω είτε ο κινητός μέσος όρος, είτε το αντίστοιχο trailing stop loss. Χρησιμοποιήθηκαν δύο διαφορετικές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό των κενών στο όριο εντολών. Από τη μία, εξετάστηκαν σταθερά κενά μεταξύ 10 τοις εκατό και ένα τοις εκατό (στατική στρατηγική)

και από την άλλη, το κενό καθορίστηκε από την ιστορική μεταβλητότητα των τελευταίων 15, 30, 60, 125 και 250 ημερών (δυναμική στρατηγική). Το διάγραμμα 1 παρουσιάζει μια χρονική σειρά του DAX για τα τελευταία δέκα χρόνια. Στην περίπτωση του trailing stop loss, επιλέχθηκε μια απόσταση από το τρέχον επίπεδο DAX ύψους δέκα τοις εκατό και ο κινητός μέσος όρος ήταν η γραμμή των 200 ημερών. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονιστεί ότι η στρατηγική αγοράς & διατήρησης μετριέται μόνο όταν η στρατηγική εκτέλεσης συναλλαγών παρέχει ένα πρώτο σήμα όσον αφορά την αγορά ή την πώληση. Η αντίστοιχη απόδοση της στρατηγικής και η στρατηγική αγοράς & διατήρησης παρουσιάζονται στο διάγραμμα 2.

TRADERS': Μελετήσατε πώς διαφέρουν τα αποτελέσματα σε ανοδικές και σε καθοδικές αγορές;

Ponomarev: Αν υποθέσουμε ότι τα τελευταία δέκα χρόνια (31.03.2006 έως 31.03.2016, απόδοση του DAX: 66.92 τοις εκατό) μάλλον υπερεισχύουν οι ανοδικές και το τελευταίο έτος (31.03.2015 έως 31.03.2016, απόδοση του DAX: μείον 16.72 τοις εκατό) η καθοδική αγορά, μporέσαμε να καθορίσουμε διαφορές. Σε αντίθεση με την απόδοση, η παρουσία ανοδικών ή καθοδικών αγορών δεν έχει σημασία όσον αφορά τον αρχικό στόχο του περιορισμού του ρίσκου. Η ιστορική μεταβλητότητα της στρατηγικής εκτέλεσης συναλλαγών σχεδόν πάντα δείχνει μια πολύ μικρότερη αξία σε σχέση με την προσέγγιση της αγοράς και διατήρησης. Κατά το τελευταίο έτος (πτωτική αγορά), η προσέγγιση της αγοράς & διατήρησης απέδωσε στο περισσότερο από το 50 τοις εκατό των χρονικών σειρών. Στη δυναμική προσέγγιση, η απόδοση έδειξε μια υψηλότερη τιμή, τόσο κατά τα τελευταία δέκα έτη (ανοδική αγορά), όσο και εντός του τελευταίου έτους, στο μισό περίπου των χρονικών σειρών.

Δ1) Διάγραμμα 10 ετών DAX

Το διάγραμμα 1 δείχνει τις χρονικές σειρές του DAX κατά τα τελευταία δέκα χρόνια με την εφαρμοσμένη στρατηγική εκτέλεσης συναλλαγών. Ένα σήμα εισόδου δημιουργείται όταν η εξεταζόμενη τιμή διασχίζει τον κινητό μέσο όρο της από κάτω προς τα πάνω ή όταν κατά την έναρξη των χρονικών σειρών βρίσκεται πάνω από τον κινητό μέσο όρο. Πραγματοποιούμε έξοδο εάν είτε ο κινητός μέσος όρος, είτε το αντίστοιχο trailing stop loss διασπαστεί προς τα κάτω. Στην περίπτωση του trailing stop loss, επιλέχθηκε μια απόσταση της τάξης του 10% από το τρέχον επίπεδο του DAX και ο κινητός μέσος όρος ήταν η γραμμή των 200 ημερών.

Πηγή: www.hsbc-zertifikate.de

Δ2) Απόδοση της στρατηγικής εκτέλεσης συναλλαγών έναντι της αγοράς & διατήρησης

Η απόδοση της στρατηγικής παρουσιάζεται βάσει των αποτελεσμάτων της έρευνας σε σύγκριση με την προσέγγιση της αγοράς & διατήρησης για τον DAX.

Πηγή: www.hsbc-zertifikate.de

Evgeni Ponomarev

Ο Evgeni Ponomarev, εξουσιοδοτημένος υπογράφων και νομικός σύμβουλος της HSBC, εργάζεται για την ομάδα πιστοποιήσεων της HSBC εδώ και αρκετά χρόνια. Στην ηλικία των 14 και μετά την ταινία «Trading Places», ανακάλυψε το πάθος του για τον κόσμο του κεφαλαίου και των προθεσμιακών αγορών. Αποφοίτησε δίνοντας έμφαση στις αγορές κεφαλαίων και στις συναλλαγές ηλεκτρονικών αξιόγραφων στην Κολωνία και στο Göttingen. Μεταδίδει την αποκτηθείσα γνώση του κάθε χρόνο σε περισσότερα από 50 webinar της HSBC. Είναι επίσης υπεύθυνος για την HSBC Certificates Academy και απαντάει σε όλες τις ερωτήσεις σχετικά με την γκάμα των προϊόντων της ομάδας HSBC Certificates.

TRADERS': *Τι δείχνουν τα αποτελέσματά σας εάν δημιουργηθεί ένα σήμα αγοράς αμέσως μετά από ένα σήμα εξόδου; Σε πολύ ευμετάβλητες φάσεις της αγοράς, αυτό θα πρέπει να συμβαίνει πολύ συχνά, και δύσκολα διατηρείται.*

Ponomarev: Έχουμε παρατηρήσει κι αυτό κατά τα τελευταία πέντε χρόνια (31.03.2011 έως 31.03.2016). Η δυναμική προσέγγιση, στην οποία η απόσταση από την εντολή trailing stop loss καθορίζεται από την ιστορική μεταβλητότητα, δίνει απογοητευτικά αποτελέσματα.

TRADERS': *Τι είναι καλύτερο – μια σταθερή απόσταση του στοπ ή δυναμικά στοπ, για παράδειγμα, με βάση την τρέχουσα μεταβλητότητα;*

Ponomarev: Όπως ήδη αναφέρθηκε, η δυναμική προσέγγιση δίνει καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά τις επιδόσεις. Ωστόσο, όπως δείχνουν τα στοιχεία, η λογική συνέπεια αυτού είναι επίσης μια υψηλότερη ιστορική μεταβλητότητα.

TRADERS': *Έχετε εξετάσει και εντολές στοπ που εν συνεχεία τοποθετούνται στην αγορά με ένα όριο, προκειμένου να επιτύχουμε καλύτερα ποσοστά εξόδου;*

Ponomarev: Στο πλαίσιο της έρευνάς μας, υποθέσαμε ότι η πώληση πραγματοποιείται στην τιμή με την οποία δημιουργήθηκε το σήμα πώλησης. Αυτό ισχύει και για την πλευρά της αγοράς.

TRADERS': *Πόση σημασία αποδίδετε στον καθορισμό του μεγέθους της θέσης; Είναι αυτό σημαντικότερο από τον καθορισμό του «κατάλληλου» στοπ;*

Ponomarev: Στο πλαίσιο του υπολογισμού ενός μεγέθους θέσης, μια τιμή εκκίνησης και ένα επίπεδο στοπ πρέπει επίσης να οριστούν σύμφωνα με την προσέγγισή μας. Στην

έρευνά μας, εξετάσαμε πάντα το σύνολο του κεφαλαίου. Στην πράξη, ωστόσο, είναι σημαντικό να καθορίζεται το μέγεθος θέσης ξεχωριστά. Για το λόγο αυτό, για μένα δεν πρόκειται για απόφαση που περιλαμβάνει «ή» αλλά «και».

TRADERS': *Έχετε ανακαλύψει άλλα μοτίβα, για παράδειγμα, το ότι ορισμένα επίπεδα στήριξης και αντίστασης ή άλλες λεπτομέρειες της διάρθρωσης της αγοράς είναι κατάλληλα ως επίπεδο στοπ;*

Ponomarev: Όσον αφορά τα σημαντικά επίπεδα αντίστασης και στήριξης, συχνά δίνεται βάρος σε στρογγυλεμένα και άρα μάλλον σημαντικά από ψυχολογικής άποψης επίπεδα. Στη μελέτη μας δεν μπορέσαμε να βρούμε μια τάση με διάρκεια για αυτό.

TRADERS': *Το δίλημμα των trailing stop είναι ότι βρίσκονται είτε πολύ κοντά στην αγορά και σε πετάνε έξω με μια τυχαία μετακίνηση, είτε πάρα πολύ μακριά και θα χάσεις και πάλι μεγάλα τμήματα των λογιστικών κερδών. Οι μελέτες σας βρήκαν έναν τρόπο αντιμετώπισης αυτού;*

Ponomarev: Δεν υπάρχει κάποιο βασικό νούμερο που να λειτουργεί σε οποιαδήποτε φάση της αγοράς. Αυτό μας έδειξαν τα τελευταία πέντε χρόνια. Σε αυτά τα χρόνια, “πεταχτήκαμε” πολλές φορές εκτός, δυσμενώς. Εδώ η πρόκληση είναι να ορίζεις με σαφήνεια τη φάση της αγοράς στην οποία το βασικό νούμερο λειτουργεί ιδιαίτερα καλά και, εάν είναι απαραίτητο, να προσαρμόζεις την προσέγγιση.

TRADERS': *Έχετε δουλέψει με έξοδα συναλλαγής ύψους δέκα ευρώ ανά συναλλαγή. Πόσα είναι αυτά τα έξοδα και πόσο μεγάλο είναι το λεγόμενο πλεονέκτημα του ελάχιστου αριθμού των συναλλαγών στην προσέγγιση της αγοράς & διατήρησης;*

Ponomarev: Το κόστος συναλλαγής είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στις επιδόσεις. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό να ελέγχουμε μια στρατηγική εκτέλεσης συναλλαγών πάντα με έξοδα συναλλαγής. Ως μέρος της στρατηγικής μας, το κόστος συναλλαγών για τον DAX, παραδείγματος χάριν, ήταν μεταξύ του 5% και 23% της απόδοσης, ανάλογα με τις ρυθμίσεις των παραμέτρων. Δεν θα έλεγα ότι το κόστος συναλλαγής στην προσέγγιση αγοράς & διατήρησης δεν έχει σημασία. Εξάλλου, όλες οι δαπάνες πρέπει να κερδίζονται με την αντίστοιχη επένδυση.

TRADERS': *Ποια είναι η συμβουλή σας για τους επενδυτές και για όσους εκτελούν συναλλαγές, βάσει των ερευνών σας;*

Ponomarev: Όποιος ανοίγει θέσεις με το υπνωτικό χάπι του Kostolany και δεν καθορίζει ένα επίπεδο εξόδου είναι αμελής. «

Ομιλητές

Θεόδωρος Βενιάμης
Πρόεδρος, Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών,
President & Managing Director, Golden Union
Shipping Co S.A.

Νίκος Βενιάμης
Golden Union

Λεωνίδας Δημητριάδης-Ευγενίδης
Πρόεδρος, Ίδρυμα Ευγενίδα,
Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος,
Όμιλος Ευγενίδα

Γιάννης Δράγνης
CEO, Goldenport

Ιωάννης Θεοτοκάς
Γενικός Γραμματέας, Υπουργείο Ναυτιλίας
& Νησιωτικής Πολιτικής

Θεόδωρος Κόντες
Διευθυντής, Majestic International Cruises,
Πρόεδρος, Ένωση Εφοπλιστών Κρουαζιεροπλοίων
& Φορέων Ναυτιλίας

Βασίλης Κορκίδης
Πρόεδρος, Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου &
Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ),
Πρόεδρος, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο
Πειραιώς (ΕΒΕΠ)

Δρ. Ιωάννης Κούστας
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Danaos Corp.

Πάνος Λασκαρίδης
Διευθύνων Σύμβουλος, Laskaridis Shipping Co. Ltd.,
Vice President, European Community Shipowners'
Associations (ECSA)

Ευθύμιος Μητρόπουλος
Επίτιμος Γενικός Γραμματέας, IMO,
Πρόεδρος Ιδρύματος «Maria Tsakos»

Κατερίνα Μποδούρογλου
Legal Assistant
ALLSEAS MARINE SA

Γιάννης Μώραλης
Δήμαρχος Πειραιά

Γεώργιος Δ. Πατέρας
Πρόεδρος, Ναυτικό Επιμελητήριο της Ελλάδος,
Διευθύνων Σύμβουλος, Aegeus Shipping S.A.

Γιάννης Περλεπές
Γενικός Διευθυντής, Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Αριστείδης Πίπτας
Chairman and Chief Executive Officer, Euroseas

Μιχάλης Σακέλλης
CEO, Blue Star Ferries,
Πρόεδρος, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού
Ναυτιλίας

Emanuele Grimaldi
Co-Managing Director, Grimaldi Group SpA,
President, Italian Shipowners Association
(Confindustria)

Guy Platten
CEO, UK Chamber of Shipping

* κατά αλφαβητική σειρά

Για πληροφορίες και χορηγίες:

Δέσποινα Τραυλού
τηλ.: 210 60 47 145, κιν.: 697 6722 430,
email: dtravlou@naftemporiki.gr

Ανδρέας Θεοδωρόπουλος
τηλ.: 210 51 98 148, email: atheodo@naftemporiki.gr

Για συμμετοχές:

Εύη Φακίρογλου,
τηλ.: 210 51 98 280 / 281, email: marketing@naftemporiki.gr

Ειδική έκπτωση
για τους συνδρομητές της Ναυτεμπορικής

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ | conferences

3ο Ναυτιλιακό Συνέδριο Ναυτεμπορικής

Ελληνική και ευρωπαϊκή ναυτιλία
Ανταγωνιστικότητα και προοπτικές σε καιρούς αβεβαιότητας

Πέμπτη 19 Ιανουαρίου 2017
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

#Nconferences

events.naftemporiki.gr/ShippingConference2017

Under the Auspices of:

Πως παίζεται το παιχνίδι

Εκπαίδευση και προετοιμασία

Οι περισσότεροι έχουμε γαλουχηθεί με μια σειρά από επενδυτικούς μύθους περί γρήγορων και εύκολων κερδών μέσω του χρηματιστηρίου. Αυτό που σίγουρα δεν είναι μύθος, είναι πως πράγματι το trading μπορεί να σε βοηθήσει να κερδίσεις την οικονομική ανεξαρτησία σου. Ωστόσο έχει την δύναμη και να σε καταστρέψει.

» Είναι ένα παιχνίδι που δεν δείχνει καμία επιείκεια στους συμμετέχοντες. Ειδικά σε αυτούς που υπεροπτικά ή από άγνοια θέλουν να λάβουν μέρος χωρίς εκπαίδευση και προετοιμασία.

Ο κερδισμένος κερδίζει ή ο χαμένος χάνει ;

Η έκβαση κάθε παιχνιδιού εξαρτάται τόσο από τις ενέργειες του νικητή, όσο και του ηττημένου. Σε ορισμένα το αποτέλεσμα καθορίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό από τις πετυχημένες ενέργειες του νικητή, ενώ σε άλλα κυρίως από τα λάθη του ηττημένου.

Το τένις από ερασιτέχνες είναι κλασικό παράδειγμα. Κάθε φορά που ο αδαής χτυπάει την μπάλα με την ρακέτα του, το πιθανότερο είναι πως θα το κάνει αδέξια. Ειδικά στα πρώτα του

βήματα, δεν έχει εξοικειωθεί ακόμα ούτε με τις βασικές αρχές του παιχνιδιού. Είναι προτιμότερο απλά να πετάει την μπάλα όπως όπως στην μεριά του αντιπάλου, παρά να προσπαθήσει κάποια δύσκολη κίνηση που είναι πέρα από τις δεξιότητες του.

Όταν, προφανώς κατά τύχη, καταφέρει να επιτύχει μια περίτεχνη ενέργεια ενθαρρύνεται. Πιστεύει ότι οι δυνατότητες του είναι μεγαλύτερες από τις πραγματικές. Σύντομα, με αλαζονεία θα επιχειρήσει πάλι κάτι όμορφο και εξεζητημένο. Το αποτέλεσμα θα είναι να κάνει περισσότερα λάθη, από όσο θα έκανε αν ενεργούσε βάση των πραγματικών ικανοτήτων του.

Εκείνοι που βγαίνουν συστηματικά νικητές στα περισσότερα ερασιτεχνικά παιχνίδια είναι αυτοί που αφήνουν τον αντίπαλο να χάσει εξαιτίας των λαθών του. Το μόνο

πρόβλημα με αυτή την τακτική είναι πως δεν σε ανεβάζει στο επαγγελματικό επίπεδο.

Στο επαγγελματικό τένις η κατάσταση αλλάζει δραστικά. Οι επαγγελματίες αθλητές δεν θα αρκεστούν απλά να πετάξουν το μπαλάκι στην απέναντι μεριά του φιλέ. Ο νικητής είναι αυτός που κατορθώνει να εμφανίσει περισσότερο ταλέντο από το ήδη υψηλό επίπεδο του αντιπάλου του.

Κατηγορίες ανθρώπων και χαρακτήρων

Ο ανταγωνισμός είναι στην ανθρώπινη φύση. Ο καθένας επιθυμεί να κατακτάει την νίκη. Τον ανυψώνει, ανεβάζει την αυτοπεποίθησή του.

Ορισμένοι τα παρατάνε νωρίς. Καταλαβαίνουν πως δεν τους ταιριάζει. Αντιλαμβάνονται πως για να φτάσουν σε ένα ανεκτό επίπεδο θα οφείλουν να κοπιάσουν παραπάνω από όσο αξίζει τον κόπο. Δεν επιθυμούν να ξοδέψουν πολύ ενέργεια.

Αντίθετα άλλοι, με υψηλή αυτοπεποίθηση, δεν παραιτούνται εύκολα. Η αποτυχία τους πεισμώνει. Θεωρούν πως έχουν τις δυνατότητες να τα καταφέρουν και για αυτό συνεχίζουν την σκληρή προσπάθεια να βελτιώσουν τις ικανότητές τους. Ξοδεύουν ατελείωτες ώρες, μήνες, χρόνια. Μια νίκη επιβεβαιώνει τις ικανότητές τους. Αντίθετα η ήττα δεν τους αποθαρρύνει. Ερμηνεύεται μόνο ως ένδειξη για την ανάγκη να βελτιωθούν.

Το ταλέντο ποτέ δεν φτάνει σε υψηλό επίπεδο, όταν δεν συνοδεύεται από κοπιαστική προσπάθεια.

Πως εφαρμόζεται στο χρηματιστήριο

Η ανάγκη του ανθρώπου να προσπαθήσει να επιβληθεί επί της αγοράς είναι ακατανίκητη. Ωστόσο, αν ψάχνετε για μετοχές που αισθάνεστε ότι μπορεί να πολλαπλασιάσουν την αξία τους σε μικρό χρονικό διάστημα, αντιμετωπίζετε το χρηματιστήριο σαν να ήταν παιχνίδι του νικητή.

Δεν είναι.

Λίγοι είναι αυτοί που σε βάθος χρόνου υπερισχύουν των αποδόσεων της αγοράς. Το παιχνίδι βασίζεται στα λάθη των συμμετεχόντων. Στον υπολογισμό εσφαλμένων αποτιμήσεων της αξίας των εταιριών ή στις προοπτικές τους. Στις λάθος εκτιμήσεις των μακροοικονομικών δεδομένων της χώρας ή του κλάδου.

Η διαφορά με το τένις είναι πως αυτό δεν ισχύει μόνο στο ερασιτεχνικό επίπεδο, αλλά και στο επαγγελματικό. Ο ανταγωνισμός και κυρίως η αγορά, από τη φύση της είναι αδυσώπητη, δεν συγχωρεί. Δεν καταλαβαίνει από δικαιολογίες και ελαφρυντικά. Στέκεται παγερά αδιάφορη στις ανάγκες και τις προσωπικές επιθυμίες.

Ακόμα και όταν φτάσεις σε ένα πολύ καλό επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων, η αυτοπεποίθησή σε παρασύρει να κυνηγήσεις εντατικά την επίτευξη υψηλών αποδόσεων.

Επιθυμείς να λάβεις το μέγιστο από την χρηματιστηριακή αγορά, με συχνές αλλαγές μετοχών, με intraday κινήσεις, με μόχλευση. Επιδιώκοντας την πολύ φανταχτερή κίνηση, είναι αυτό που θα σας κάνει να χάσετε το παιχνίδι.

Στρατηγικές

Απαραίτητο είναι πρώτα από όλα να μάθετε τις καλύτερες στρατηγικές από εκείνους που έχουν κατακτήσει την ανώτερη βαθμίδα του παιχνιδιού, και βέβαια να τις προσαρμόσετε στις ιδιαιτερότητες του χαρακτήρα σας.

Μια στρατηγική είναι να αναζητάμε εταιρείες με ένα καλό σενάριο ανάπτυξης. Ωστόσο μην έχετε αυταπάτες. Κανείς δεν πρόκειται να σας πει το μυστικό προκειμένου να βρείτε την επόμενη Apple ή Google. Ο λόγος είναι αφοπλιστικά απλός: δεν υπάρχει. Παρόλα αυτά υπάρχουν κάποιες γενικές αρχές που οφείλτε να εφαρμόζετε. Θα σας αποτρέψουν να στραφείτε σε μια λάθος επιλογή.

Μια άλλη μέθοδος είναι να περιμένετε υπομονετικά μια πραγματικά καλή εταιρία, είτε να βρεθεί σε δύσκολη θέση αλλά να έχει τις δυνατότητες να ανακάμψει, είτε να αγοράσετε σε μια αρνητική χρηματιστηριακή συγκυρία σε ελκυστικές τιμές. Η κατάλληλη επιλογή θα σας δικαιώσει, όταν τα πράγματα βρεθούν ξανά σε μια ομαλή πορεία.

Οι υποτιμημένες μετοχές δεν θα αυξήσουν άμεσα την τιμή της μετοχής, μόνο και μόνο επειδή αποφασίσαμε να τις αποκτήσουμε τώρα. Η συμπεριφορά και η κατεύθυνση της αγοράς δεν εξαρτώνται από τις δικές σας επιλογές. Όμως ξέρουμε ότι οι εταιρείες που ευημερούν, οι επιχειρήσεις που αναπτύσσουν τις πωλήσεις και τα κέρδη τους, είναι θέμα χρόνου το πότε θα εκτιμηθεί από την αγορά.

Η τακτική των συνεχών αγοροπωλησιών είναι ενδεικτική της νοοτροπίας που έχουν πολλοί να θεωρούν τους εαυτούς τους δεξιότεχνες, ξεχωριστούς. Ότι μπορούν να επιλέξουν με υψηλό βαθμό ακρίβειας.

Αυτή η τακτική ενώ έχει εξαιρετικά αβέβαια αποτελέσματα από πλευράς απόδοσης, έχει δύο σίγουρες επιπτώσεις: καταρχήν ο επενδυτής υποβάλλει τον εαυτό του σε μια ψυχοφθόρα διαδικασία και δεύτερον δημιουργεί ευτυχισμένους χρηματιστές.

Βασίλης Παζόπουλος

Ο Βασίλης Παζόπουλος σπούδασε οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Πειραιά και δραστηριοποιείται ως χρηματιστηριακός αναλυτής ανεπτυγμένων αγορών του εξωτερικού. Ειδικότητά του είναι η ανάπτυξη αξιόπιστων αυτοματοποιημένων συστημάτων επιλογής μετοχών. Το 2014 εκδόθηκε το πρώτο βιβλίο του, με τίτλο Επενδυτές χωρίς Σύνορα.

✉ vpazopoulos@gmail.com

Νέα υψηλά μετοχών στον ορίζοντα

Δώδεκα καλοί λόγοι για μια συνεχή ανοδική τάση στις χρηματαγορές

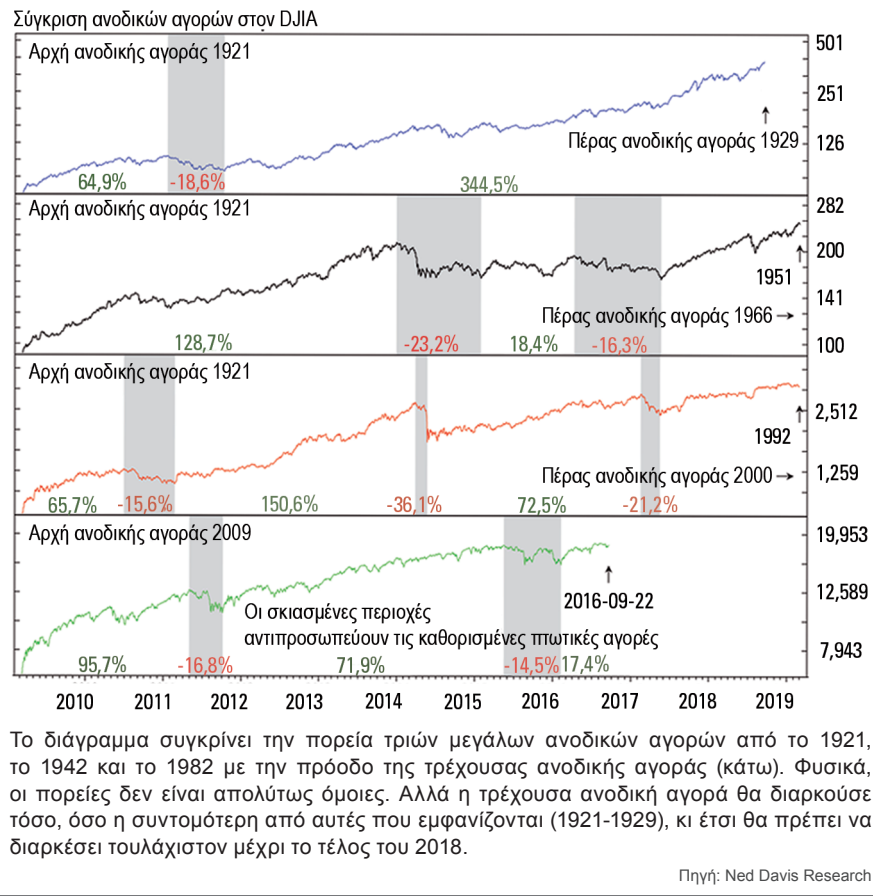
Τον Αύγουστο, αρκετοί γκουρού όπως οι Marc Faber, George Soros ή Jim Rogers προφήτευσαν ένα μεγάλο κραχ στο χρηματιστήριο. Και αυτό, παρόλο που η αγορά των ΗΠΑ είχε μόλις πρόσφατα ανέλθει σε νέα υψηλά όλων των εποχών. Στο εισαγωγικό άρθρο μας, ο Tim Hayes της Ned Davis Research αντιτίθεται, περιγράφοντας τις σημαντικότερες κινητήριες δυνάμεις της τρέχουσας ανοδικής αγοράς.

» Τα τελευταία επτά χρόνια μας έδωσαν κάποιους στοχαστικούς όρους και συντομογραφίες - ποσοτική χαλάρωση (Quantitative Easing - QE), πολιτική μηδενικού επιτοκίου (Zero Interest Rate Policy - ZIRP), δημοσιονομικός γκρεμός (Fiscal Cliff),

νέο φυσιολογικό (New Normal), Grexit, Brexit, Occupy, Αραβική άνοιξη (Arab Spring), ISIS - και άλλα. Στη χειρότερη περίπτωση, οι περισσότεροι από τους όρους που αναφέρονται έχουν προκαλέσει άγχος και, στην καλύτερη περίπτωση,

Δ1) Σύγκριση μεγάλων ανοδικών αγορών

αβεβαιότητα, δημιουργώντας ένα τείχος πανικού και ανησυχίας. Αυτό το τείχος έχει χαρακτηριστεί από μετοχές βήμα-βήμα - με διψήφιες ετήσιες αποδόσεις από το μεγάλο χαμηλό του 2009 κι έπειτα. Ακόμη και όταν το καλοκαίρι του 2016 οι ειδήσεις τρόμου και θανάτου συγκλόνισαν ολόκληρο τον κόσμο, την ίδια στιγμή, οι κορυφαίοι μετοχικοί δείκτες σκαρφάλωσαν σε νέα υψηλά. Η απόδοση είναι σύμφωνη με τη μακροπρόθεσμη ανοδική αγορά. Ενώ σε μακροχρόνιες πτωτικές αγορές επικρατούν αρνητικές ονομαστικές και πραγματικές αποδόσεις, οι μακροχρόνιες ανοδικές αγορές είναι πιο πιθανό να έχουν διψήφιες αποδόσεις (διάγραμμα 1). Αυτές οι κύριες τάσεις πάντα επηρέαζαν τις αγορές μεταξύ μακροπρόθεσμων ακροτήτων συναισθήματος και αποτίμησης, με τις αναλογίες μερισμάτων και κέρδους να είναι υψηλότερες κατά τη διάρκεια μιας μακροχρόνιας πτωτικής αγοράς ή χαμηλότερες κατά τη διάρκεια μιας μακροχρόνιας ανοδικής αγοράς. Με βάση τις προσαρμοσμένες βάσει πληθωρισμού μέσες δεκαετίες αποδόσεις, το διάγραμμα 2 (άνω τμήμα διαγράμματος) εμφανίζει σταθερές τάσεις για τις κυκλικά προσαρμοζόμενες αναλογίες κέρδους (ανάλογα με την αναλογία του shiller P/E) για τους δείκτες S&P 500 και MSCI All Country World Index (ACWI). Στην τρέχουσα ανοδική αγορά (κατά την συγγραφή του παρόντος), όπως και σε προηγούμενες

ανοδικές αγορές, ο εν λόγω δείκτης αποτίμησης έχει την τάση να είναι χαμηλότερα και, κατά συνέπεια, έφτασε σε χαμηλότερα υψηλά και χαμηλότερα χαμηλά, αντίστοιχα. Η μερισματική απόδοση (διάγραμμα 2, παρακάτω) έδειξε μια παρόμοια τάση και ήταν επίσης χαμηλότερη κατά τη διάρκεια μεγάλων ανοδικών αγορών. Δεδομένου ότι η μακροπρόθεσμη αποτίμηση της αγοράς κινείται μεταξύ δύο άκρων, αντανακλά τις μεταβαλλόμενες προσδοκίες ανάπτυξης. Το αποτέλεσμα: βελτιώσεις κατά τη διάρκεια μεγάλων ανοδικών αγορών ή επιδείνωση κατά τη διάρκεια πτωτικών αγορών. Η συχνότητα της οικονομικής ύφεσης έχει εντεινόμενη επίδραση, επειδή οι αυξανόμενες οικονομικές προσδοκίες σε ανοδικές αγορές υψηλότερου επιπέδου οδηγούν σε αύξηση κερδών και σε όλο και πιο υπερεκτιμημένες αποτιμήσεις. Ως αποτέλεσμα, οι αποδόσεις των κερδών φτάνουν σε χαμηλότερα υψηλά ή χαμηλότερα χαμηλά. Το βασικό ερώτημα, ωστόσο, είναι κατά πόσον η αγορά έχει πέσει αρκετά σε κάποιο χαμηλό επίπεδο και είναι αρκετά φθηνή.

Κατά μέσο όρο, η απόδοση του S&P από το 1941 ήταν περίπου 18,5%, σε χρονιές ξεσπάσματος. Εάν η χρηματαγορά είχε μια αδύναμη χρονιά (ένα κέρδος ύψους μόνο πέντε τοις εκατό ή λιγότερο) στο πλαίσιο μιας ανοδικής αγοράς, η τάση της μέσης επαναφοράς (οι αγορές τείνουν να είναι υπερβολικές και να επιστρέφουν στην κανονικότητα) οδήγησε σε μια μέτρια αύξηση ύψους 26,8% του μετοχικού δείκτη. Η αναλογία τιμής/κέρδους (P/E) έχει αυξηθεί, καθώς οι προοπτικές κέρδους ήταν όλο και πιο αισιόδοξες. Αντί να είναι ο προάγγελος άσχημων εποχών, η μηδενική απόδοση του περασμένου έτους και το κακό ξεκίνημα του 2016 υπήρξαν ευκαιρίες για αγορά πριν από την ανάκαμψη. Αν η αγορά αναπτύσσεται σύμφωνα με την τελευταία υψηλότερη ανοδική αγορά, θα πρέπει επίσης να αναμένεται μια διψήφια ετήσια απόδοση στην περίπτωση μιας προσεκτικής εκτίμησης για τα επόμενα δύο χρόνια.

1. Οι απόλυτες εκτιμήσεις δεν αποτελούν ακρότητες

Βάσει ιστορικού, οι τάσεις δείχνουν μια επιστροφή σε αποδόσεις που συνάδουν με ένα βιώσιμο ξέσπασμα.

Το ίδιο ισχύει και για την τρέχουσα κατάσταση των δεικτών, που υπήρξαν ιδιαίτερα χρήσιμοι ως βαρόμετρα

και που δεν έχουν επί του παρόντος ακραία επίπεδα. Όταν υποστηρίξαμε ότι το 2009 η αγορά υπέστη καθίζηση, κάναμε επίσης τη δήλωση ότι τότε η χρηματαγορά ήταν εξαιρετικά υποτιμημένη. Το αντεπιχείρημα της πτωτικής προοπτικής ήταν ότι τα δύο άκρα είχαν φτάσει μόνο περίπου στο ήμισυ του επιπέδου που είχε επιτευχθεί στο υψηλότερο επίπεδο του 1982 (δείτε τις συγκριτικές τιμές στο διάγραμμα 2). Τα επιχειρήματα για ακραία αποτίμηση ήταν ακόμα πιο ισχυρά όταν λήφθηκαν υπόψη δεδομένα εκτός των ΗΠΑ και συμπεριλήφθηκαν τα επιτόκια και το οικονομικό υπόβαθρο. Καθώς τα μέτρα νομισματικής και φορολογικής πολιτικής διασφάλισαν ότι οι οικονομικές προσδοκίες έκαναν στροφή κατά 180 μοίρες και, κατά συνέπεια, έδωσαν ώθηση στις προβλέψεις για αύξηση των κερδών κατά το 2009, οι επενδυτές αντέδρασαν στο υποτιμημένο καθεστώς της αγοράς.

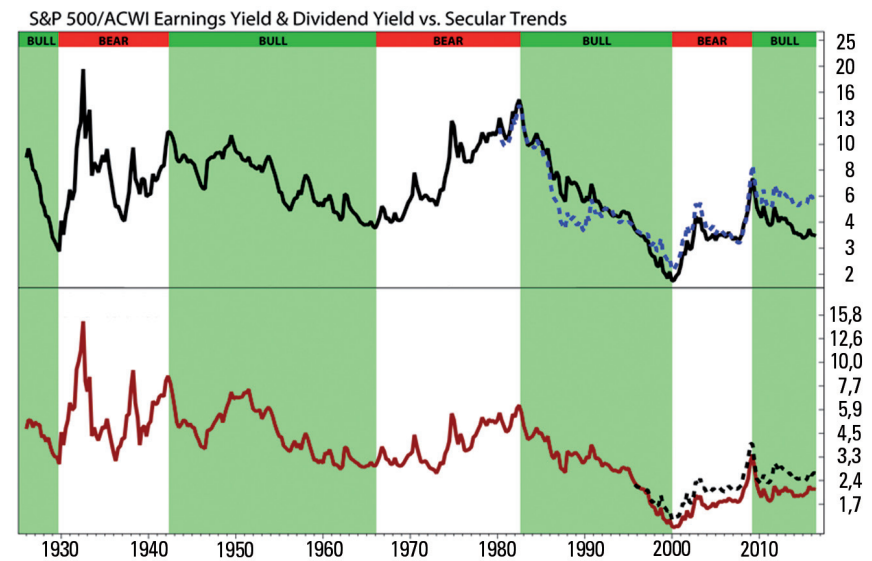
2. Οι σχετικές εκτιμήσεις ευνοούν τις μετοχές

Σε σχέση με τις αποδόσεις των ομολόγων, το επιχειρήμα της εκτίμησης ήταν ακόμη ισχυρότερο. Όπως δείχνει το διάγραμμα 3, το μέσο περιθώριο κέρδους 35 αγορών ACWI άγγιξε σχεδόν το 13 τοις εκατό, περίπου 10 τοις εκατό πιο πάνω από τον εκδότη των μέσων ομολόγων. Λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες τάσεις, την απόδοση στα κέρδη, τα οποία, αργά αλλά σταθερά, μειώνονται εδώ και τέσσερα χρόνια, και έναν εκδότη ομολόγων που έχει φτάσει σε νέα χαμηλά, υπάρχει ακόμα μια σημαντική δυναμική υπέρβασης. Καθώς η αγορά είναι ακόμη πρόθυμη να ξεπεράσει το τείχος των ανησυχιών, βρίσκεται μακριά από μια επικίνδυνη φούσκα αισιοδοξίας.

3. Καμία υπερβολική ιδιοκτησία μετοχής

Το ίδιο μπορούμε να πούμε βλέποντας τις μετοχές ως ποσοστό του ενεργητικού του ίδιου του νοικοκυριού ή του ηλικίου Tobins (αναλογία μεταξύ της αγοραστικής αξίας και της λογιστικής αξίας μιας εταιρείας). Σύμφωνα με τη μέθοδο του πολλαπλασιαστή, αυτές οι τάσεις έχουν διορθωθεί, με το υπερβατικό ξέσπασμα να κερδίζει ουσιαστικά χρόνο και

Δ2) Υψηλά μερίσματα και αναλογίες κερδών (DY και EY) το 2009

Ποσοστιαία ετήσια ανάπτυξη κατά τη διάρκεια ανοδικών αγορών

Ημερομηνίες	S&P 500	S&P 500 EY	S&P 500 DY
04/28/1942 to 02/08/1966	10,8	-4,1	-4,1
08/12/1982 to 01/13/2000	15,6	-10,0	-8,9
03/09/2009 to 07/11/2016	14,3	-8,2	-6,4

Ποσοστιαία ετήσια ανάπτυξη κατά τη διάρκεια πτωτικών αγορών

Ημερομηνίες	S&P 500	S&P 500 EY	S&P 500 DY
09/03/1929 to 04/27/1942	-10,1	10,5	8,7
02/09/1966 to 08/11/1982	1,3	7,8	4,3
01/14/2000 to 03/08/2009	-5,6	12,6	12,5

Με βάση τις δεκαετίες μέσες αποδοχές που προσαρμόζονται βάσει πληθωρισμού, βλέπουμε συνεπείς τάσεις στις κυκλικά προσαρμοζόμενες αποδόσεις (το αντίστροφο της αναλογίας Shiller P/E) για τον S&P 500 (μαύρη γραμμή) και τον MSCI All Cap World Index (ACWI). Η μερισματική απόδοση του S&P 500 (κόκκινη γραμμή) αυξήθηκε σε ένα υψηλό 18ετίας κατά περισσότερο από τρία τοις εκατό το 2009, ενώ η κυκλικά προσαρμοζόμενη πραγματική απόδοση του S&P 500 έφθασε σε υψηλό 22 ετών, ύψους περίπου οκτώ τοις εκατό.

Πηγή: Ned Davis Research

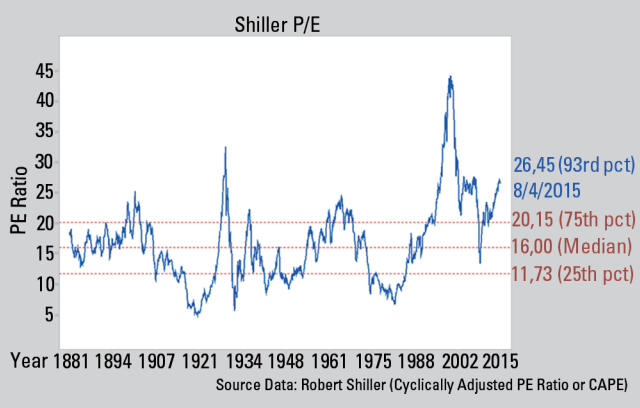
να επιβραδύνει οποιαδήποτε εξέλιξη προς την υπερβολική αισιοδοξία και τις εν δυνάμει φούσκες. Οι καθαρές εισροές σε επενδύσεις μετοχικών κεφαλαίων δεν έχουν ακόμα ξεπεράσει τις καθαρές εισροές σε επενδυτικά ταμεία ομολόγων, παρά τις διψήφιες ετήσιες αποδόσεις στη μετοχική αγορά και την καλύτερη απόδοση από τα ομόλογα. Το επιχειρήμα θα ήταν πολύ λιγότερο ασφαλές εάν οι εισροές με επενδυτικά κεφάλαια θα υποδείκνυαν ακραία αισιοδοξία, όπως συνέβη το 2000. Το τρέχον μήνυμα είναι ότι ακόμα υπάρχει μεγάλη δυναμική για να υποστηρίξουν οι αυξανόμενες εισροές την ανοδική τάση - μια εξέλιξη που θα μπορούσε να κερδίσει έδαφος εάν η υψηλότερη οικονομική ανάπτυξη θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση των

Σημαντικοί όροι

Shiller P/E: μια ειδική μέθοδος υπολογισμού της αναλογίας τιμής/κερδών (P/E) σύμφωνα με τον καθηγητή Robert Shiller. Σε αντίθεση με την κλασική αναλογία P/E, λαμβάνονται υπόψη ένα σημαντικά μεγαλύτερο ιστορικό και κυκλικές προσαρμογές. Η αναλογία Shiller PE θέτει την τρέχουσα τιμή σε σχέση με το προσαρμοσμένο βάσει του πληθωρισμού μέσο κέρδος των τελευταίων δέκα ετών.

ACWI: Η συντομογραφία αντιστοιχεί στον πολύ ευρέως διαδεδομένο δείκτη MSCI All Country World Index, που περιλαμβάνει πάνω από 2000 μετοχές από περισσότερες από 20 εκβιομηχανισμένες και αναδυόμενες χώρες. Είναι ένας συνδυασμός των δεικτών MSCI World και MSCI Emerging Markets Index.

Tobin's Q: Δείκτης για αποτίμηση εταιρείας. Αυτή είναι η σχέση μεταξύ της αγοραίας και της καθαρής αξίας του ενεργητικού. Αναφέρεται στο κόστος που θα ήταν αναγκαίο για ακριβή αναπαραγωγή της εταιρείας. Αν η αναλογία είναι σημαντικά μικρότερη από ένα, υπάρχει υποτίμηση επειδή η χρηματιστηριακή αξία είναι πολύ χαμηλή, ανάλογα με την αξία του αγαθού. Αντιστρόφως, μια τιμή πολύ μεγαλύτερη από ένα δηλώνει υπερτίμηση

ομολογιακών αποδόσεων και να ενθαρρύνει τους επενδυτές να απομακρυνθούν από τα ομόλογα. Τουλάχιστον στις ΗΠΑ, ο επίμονα υψηλός αριθμός των συγχωνεύσεων και εξαγορών και η αντίστοιχη απορρόφηση μετοχών είναι μια αποζημίωση για την έλλειψη εισροών.

4. Οι αυξανόμενες αποδόσεις ομολόγων είναι κατανοητές

Σύμφωνα με την υπόθεσή μας ότι έχουμε εισέλθει σε μια νέα εποχή κατανομής, αναμένουμε μια ταυτόχρονη αύξηση στις αποδόσεις μετοχών και ομολόγων, όσο παραμένει η θετική συσχέτιση και για τα δύο. Συγκρίνοντας τις παγκόσμιες αποδόσεις και τις αποδόσεις των ΗΠΑ και τους δείκτες της αγοράς, γίνεται σαφές ότι αυτός ο συσχετισμός υπήρξε σαφώς

θετικός κατά την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση, όπως και πάντοτε. Αυτό συνάδει με την ταμειακή ροή των αντίστοιχων επενδυτικών κεφαλαίων. Ακριβώς όπως συμβαίνει με τις ταμειακές ροές, ο συσχετισμός μετοχών/ομολόγων αποτελεί ένα βαρόμετρο για τους επενδυτές. Μετά από τον μεγαλύτερο κίνδυνο αποπληθωρισμού από το 1930 κι έκτοτε, σημάδια αποδυνάμωσης της οικονομίας έχουν διασφαλίσει ότι τα χρήματα των επενδυτών από τις μετοχές πήγαν στα ομόλογα, κι αποτέλεσμα αυτού υπήρξε η πτώση στις τιμές των μετοχών και η άνοδος στις τιμές των ομολόγων. Αυτό αντανακλά τις προσδοκίες για υψηλότερη ανάπτυξη που συχνά προκύπτουν από τα μέτρα χαλάρωσης της Κεντρικής Τράπεζας. Η απροθυμία των επενδυτών δεν έχει ακόμη εξαφανιστεί - παρά τη συνεχή αύξηση στα επίπεδα απασχόλησης στις ΗΠΑ και στον υπόλοιπο κόσμο, και παρά την αυξανόμενη εμπιστοσύνη των καταναλωτών και τις χαμηλές τιμές του πετρελαίου, που έχουν θετικό αντίκτυπο στους καταναλωτές ανά τον κόσμο.

5. Πιθανός υψηλότερος πληθωρισμός και τιμές πετρελαίου

Ο θετικός συσχετισμός μεταξύ των τιμών του πετρελαίου και των μετοχών αποτελεί άλλη μια ένδειξη ενός υπερβολικά ανεπτυγμένου άγχους αποπληθωρισμού, καθώς η αδυναμία της τιμής του πετρελαίου που οφείλεται στη διάθεση, είναι μακριά από μια αδύναμη παγκόσμια ζήτηση, την οποία φοβάται η χρηματαγορά. Όπως οι αποδόσεις των ομολόγων, το πετρέλαιο δεν έχει παρουσιάσει άνοδο από το 2008, σε αντίθεση με την ιστορική τάση που θέλει τις μετοχές να είναι αντιστρόφως συνδεδεμένες με τις αποδόσεις των ομολόγων και τις τιμές του πετρελαίου. Δεδομένα από το 1984 δείχνουν ότι ο S&P 500 αυξανόταν κατά 15 τοις εκατό κάθε χρόνο που η ορμή του πετρελαίου ήταν αρνητική.

6. Καλύτερη προοπτική για την οικονομία και τα κέρδη

Πολλοί επενδυτές εξακολουθούν να έχουν εμμονή με τον αποπληθωρισμό και δεν λαμβάνουν υπόψη τον αντίκτυπο των μέτρων νομισματικής πολιτικής στην οικονομία - όπως έχουν ήδη απορρίψει το θετικό αντίκτυπο των χαμηλότερων τιμών του πετρελαίου στους καταναλωτές. Η δυνατότητα για μια μακροχρόνια ανοδική αγορά υπάρχει μόνο όταν απομακρύνονται οι φόβοι για αποπληθωρισμό και συνειδητοποιούμε ότι η οικονομική ανάπτυξη είναι βιώσιμη.

7. Πιο σταθερά δημόσια οικονομικά

Η μείωση των κρατικών ελλειμμάτων αρχικά προσέκλυσε περιορισμένη προσοχή. Σε σχέση με το ΑΕΠ, τα ελλείμματα σε ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ινδία, Νότια Αφρική, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Αυστραλία έχουν συρρικνωθεί. Άλλες χώρες δείχνουν ακόμη και πλεόνασμα, συμπεριλαμβανομένων των

Καναδά, Γερμανίας, Ελβετίας, Ταϊβάν και Κίνας. Όπως και στην περίπτωση του άγχους αποπληθωρισμού, οι ανησυχίες αποτελούν μια γνωστική διαστρέβλωση που έχει ήδη υπάρξει κατά το παρελθόν.

8. Πιθανότητα για μικρότερα ανοίγματα και χαμηλότερη μεταβλητότητα

Στο τέλος της ημέρας, η αγορά συνεχίζει να εξουσιάζει όλες τις ανησυχίες και ανοίγει τον δρόμο από την απαισιοδοξία στην ομαλότητα, την αισιοδοξία και, τέλος, την ευφορία. Αντιστοίχως, οι μετοχές έχουν γενικά απομακρυνθεί από την υψηλή μεταβλητότητα και από ένα ευρύ άνοιγμα μεταξύ των αποδόσεων των επιχειρηματικών και κρατικών ομολόγων στο άλλο άκρο. Την περίοδο των υψηλών χαμηλών του 1982 και 2009, η μεταβλητότητα και τα πιστωτικά ανοίγματα είχαν αυξηθεί. Πίσω από την αυξημένη μεταβλητότητα και τα ευρύτερα ανοίγματα ήταν ο φόβος του αποπληθωρισμού, που με τη σειρά του τροφοδοτήθηκε από την ανησυχία ότι η κατάρρευση του τομέα της ενέργειας θα μπορούσε να οδηγήσει σε αυξημένο κίνδυνο αθέτησης.

9. Μια εξομάλυνση της νομισματικής πολιτικής είναι κατανοητή

Μια επιστροφή σε πιο φυσιολογικούς συσχετισμούς μεταξύ των μετοχών και των ομολόγων θα ήταν σύμφωνη με μια νομισματική πολιτική, η οποία έρχεται σταδιακά σε ένα φυσιολογικό επίπεδο μαζί με οικονομικές προσδοκίες. Επί του παρόντος, η μεταβλητότητα και τα πιστωτικά ανοίγματα (spreads) δείχνουν μια σημαντική δυναμική, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη την παγκόσμια κλίμακα του δανεισμού και τα πιθανά περιθώρια που έχουν οι κεντρικές τράπεζες στα ανοδικά επιτόκια, προτού αυτό θέσει μια διαρκή πίεση στις μετοχές.

10. Εύρη συναλλαγών για τις πρώτες ύλες

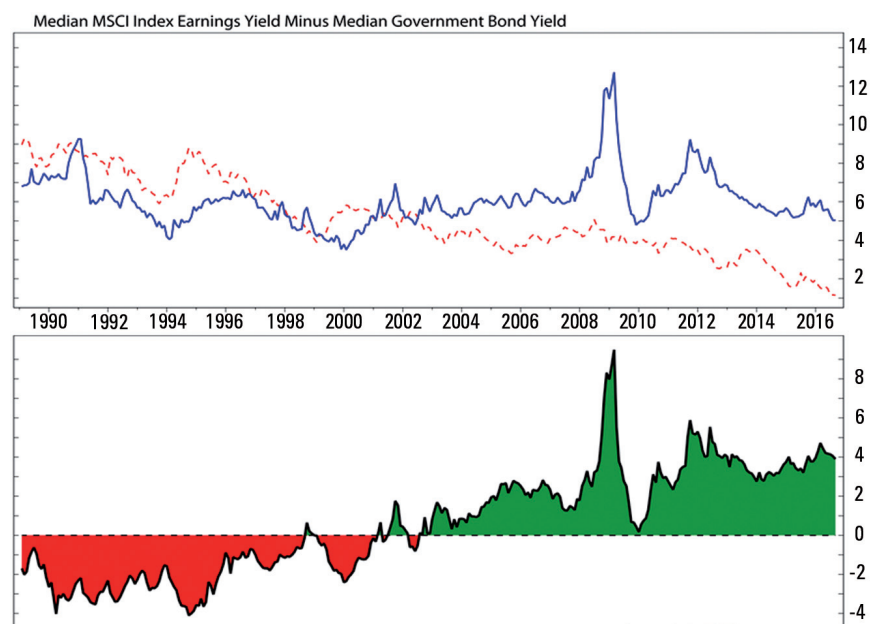
Οι τάσεις στις πρώτες ύλες υποδεικνύουν επίσης ένα σημαντικό ξέσπασμα - ή, ακριβέστερα, η έλλειψη βιώσιμων μακροπρόθεσμων τάσεων. Όπως φαίνεται στο σχήμα 4, στο κάτω υποδιάγραμμα, καθεμία από τις τρεις πρώην μεγάλες πτωτικές αγορές σε εμπορεύματα ακολουθήθηκε από φούσκες και μετέπειτα απότομες υφέσεις που στη συνέχεια κατέληξαν

σ' ένα εύρος συναλλαγών. Μια παρόμοια μετάβαση από μια ύφεση σ' ένα εύρος συναλλαγών ενδέχεται να έχει ήδη ξεκινήσει. Η παγκόσμια οικονομική ύφεση του 2015 έχει επιβαρύνει τις πρώτες ύλες, αλλά αυτή η ύφεση έχει εν τω μεταξύ επιτρέψει την ανάπτυξη, που σημαίνει ότι οι πρώτες ύλες 'έχουν πιάσει πάτο'. Για όσο διάστημα θα λείπει η πίεση του πληθωρισμού, θα είναι αμφίβολο κατά πόσον οι τιμές των βασικών εμπορευμάτων θα αρχίσουν να μετακινούνται γρήγορα - αντιθέτως, έχουν την τάση να κυμαίνονται μεταξύ της βραχυπρόθεσμης αισιοδοξίας και απαισιοδοξίας. Για όσο οι κεντρικές τράπεζες του κόσμου θα συνεχίζουν να μάχονται τον τελευταίο αντίπαλο (τον αποπληθωρισμό) με μέτρα νομισματικής πολιτικής, τα οποία θα έπρεπε να τονώσουν την παγκόσμια ανάπτυξη, αυτά τα περιθώρια ασφάλισης είναι πιθανό να εξακολουθούν να υπάρχουν. Αν οι μετοχές πετύχουν διψήφια ετήσια κέρδη και τα εμπορεύματα μετακινηθούν στην καλύτερη περίπτωση πлагίως, η σχετική ισχύς* είναι σαφώς στην πλευρά των μετοχών.

11. Συνεπείς κλαδικές τάσεις

Σε συμφωνία με τη σχετική αδυναμία των εμπορευμάτων, οι κλαδικές επιδόσεις που βασίζονται σε εμπορεύματα ήταν χαμηλότερες των καταναλωτικών κλάδων κατά τη διάρκεια των μεγάλων ανοδικών αγορών. Η διαφορά στην απόδοση φαίνεται με μια σύγκριση του συνόλου του καταναλωτικού τομέα και του

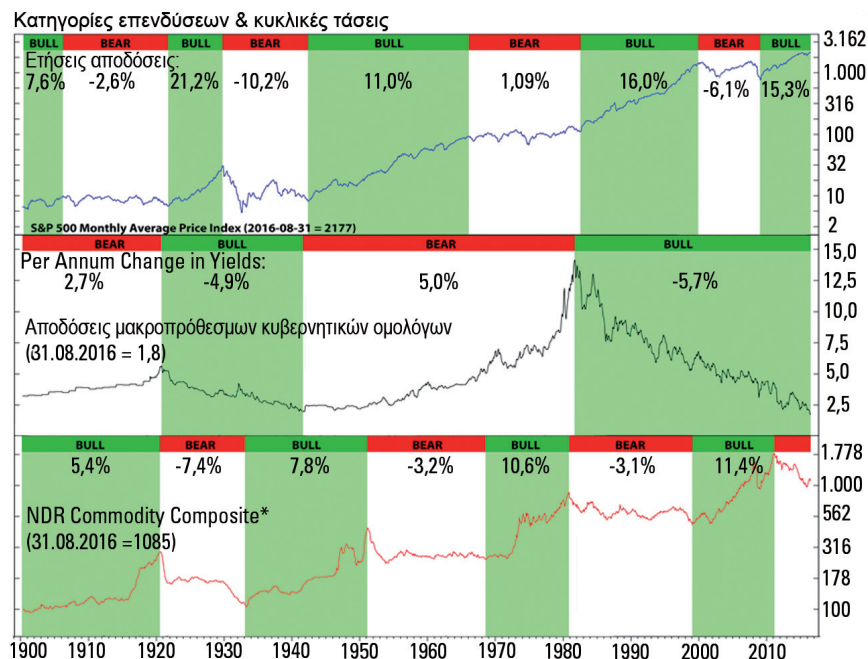
Δ3) Μετοχή έναντι κρατικών ομολόγων

Το διάγραμμα συγκρίνει τις αναλογίες μέσης απόδοσης 35 αγορών ACWI (κυανή γραμμή) με τις μέσες δεκαετίες αποδόσεις των κρατικών ομολόγων αυτών των αγορών (κόκκινη γραμμή). Στο κάτω τμήμα εμφανίζεται η διαφορά, που υπήρξε σχετικά πιο ευνοϊκή για περισσότερο από δέκα χρόνια.

Πηγή: Ned Davis Research

Δ4) Αδυναμία στα εμπορεύματα δίνει πλεονέκτημα στις μετοχές

Για το μεγαλύτερο διάστημα από το 1900, υπήρξαν μεγάλες ανοδικές αγορές παράλληλα με μεγάλες πτωτικές αγορές πρώτων υλών. Εάν οι μετοχές (παραπάνω) πετύχουν διψήφιο αριθμό ετήσιων κερδών και τα εμπορεύματα μετακινηθούν πλαγίως, η σχετική ισχύς θα είναι σαφώς στην πλευρά των μετοχών.

Πηγή: Ned Davis Research

Πιθανά προειδοποιητικά σήματα

Λαμβάνοντας υπόψη τις κλαδικές τάσεις στις ανοδικές αγορές, εξετάζουμε προσεκτικά τις αλλαγές στη σχετική απόδοση, οι οποίες προειδοποιούν για σημαντικές αλλαγές. Σε αυτές περιλαμβάνεται η αδυναμία των κλάδων που καθορίζουν οι καταναλωτές, μια σχετική αδυναμία των ΗΠΑ, μια απουσία ανάκαμψης των χρηματαγορών και μια σχετική δύναμη των Εταιρειών Κοινής Ωφελείας (Utilities), του πιο αμυντικού από όλους τους κλάδους.

Πότε τελειώνει η ανοδική αγορά;

Αυτό το άρθρο έχει εξετάσει τις συνθήκες που έχουν μέχρι στιγμής υποστηρίξει τη συνολική ανοδική αγορά και είναι πιθανό να το πράξουν αυτό, τουλάχιστον μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Αλλά το τέλος είναι αναπόφευκτο. Κανείς δεν ξέρει ακριβώς πώς να φτάσει εκεί, αλλά ένα πράγμα που μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα είναι ότι η αισιοδοξία και η προσωπική ικανοποίηση θα υπάρχουν

τομέα πρώτων υλών. Αν και στα χρόνια της ανοδικής αγοράς έχουμε δει και μειώσεις στην αναλογία κατανάλωσης/πρώτων υλών, αυτές δεν διήρκεσαν για περισσότερο από ένα χρόνο. Όπως οι κορυφαίοι δείκτες αγορών του κόσμου, κάθε αναλογία έχει φτάσει σε υψηλότερα υψηλά και χαμηλότερα χαμηλά κατά τη διάρκεια σημαντικών ανοδικών αγορών και σε χαμηλότερα υψηλά και χαμηλότερα χαμηλά κατά τη διάρκεια σημαντικών πτωτικών αγορών.

12. Συνεπείς τοπικές τάσεις

Εν όψει της τάσης υπεραπόδοσης στις βιομηχανίες που βασίζονται στον καταναλωτή και στην τεχνολογία της πληροφόρησης, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι σημαντικές ανοδικές αγορές χαρακτηρίζονται από σχετική ισχύ στις ΗΠΑ - την αγορά με το μεγαλύτερο βάρος σε όλο τον κόσμο και με σχετικά μεγάλη βαρύτητα ιδίως σε αυτούς τους τομείς. Όπως και στην περίπτωση των αναλογιών κατανάλωσης/εμπορευμάτων, η αναλογία ΗΠΑ/ACWI τείνει να είναι υψηλότερη κατά τη διάρκεια ανοδικών αγορών υψηλότερου επιπέδου, ενώ η πτωτική αγορά τείνει χαμηλότερα. Με τρέχον μερίδιο 54% στον ACWI, οι ΗΠΑ ξεπέρασαν και τις δέκα υπόλοιπες μεγαλύτερες αγορές στον κόσμο. Παρόλα αυτά, και οι δέκα αγορές κατέγραψαν διψήφια ετήσια κέρδη, καθοδηγούμενες από μια ετήσια απόδοση των ΗΠΑ περίπου ίση με 20 τοις εκατό.

σε κάθε περίπτωση σε περίσσεια, έτσι ώστε οι εκτιμήσεις να είναι υπερτιμημένες και οι τιμές των μετοχών να είναι υψηλές. Το πιο πιθανό σενάριο είναι ότι οι παγκόσμιες ανοδικές αγορές ενισχύονται όλο και περισσότερο μέσω της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, που έχει θετική επίδραση στην αύξηση των κερδών και πάντα δίνει νέα υψηλά στην αναλογία P/E. Εν όψει μια σημαντικής ακραίας κατάστασης σε αποπληθωριστικές κρίσεις και αντίστοιχων υπερβολών στην αγορά ομολόγων, οι κεντρικές τράπεζες εμμένουν στη χαλαρή νομισματική πολιτική τους, παρά το γεγονός ότι αρχίζουν να εμφανίζονται σημάδια πληθωρισμού εδώ και εκεί. Στο τέλος, οι αποδόσεις των ομολόγων και οι κεντρικές τράπεζες αλλάζουν την πορεία τους, το οποίο θα μπορούσε να πυροδοτήσει μαζικές εκροές από ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια. Αν ο πανικός δεν βασίζεται μόνο στην προδιάθεση, αλλά και σε μια θεμελιώδη αλλαγή στο μακροοικονομικό περιβάλλον, θα μπορούσε να προκαλέσει μια περαιτέρω μικρή και επίπεδη κυκλική ύφεση, η οποία θα ελαφρύνει ξανά την διάθεση, θα προκαλέσει περαιτέρω αύξηση των τιμών και την έναρξη μιας μετατόπισης από τα ομόλογα στις μετοχές, με τη βοήθεια των οποίων θα προκληθεί το επόμενο μεγάλο ξέσπασμα. Εν τω μεταξύ, τα σημάδια της οικονομικής ανάπτυξης και της αύξησης των κερδών - ολόένα και περισσότερες υψηλές αποδόσεις - θα έκαναν

» Το βασικό ερώτημα, ωστόσο, είναι κατά πόσον η αγορά έχει πέσει αρκετά σε κάποιο χαμηλό επίπεδο και είναι αρκετά φθηνή. «

τους επενδυτές πιο τολμηρούς και θα τροφοδοτούσαν την κερδοσκοπία όλο και περισσότερο. Η άνοδος των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων και των πιο μακροπρόθεσμων αποδόσεων θα επιταχυνόταν στη συνέχεια και θα αντέστρεφε τις καμπύλες απόδοσης σε όλο τον κόσμο, ειδικά σε σχετικά ώριμες οικονομίες όπως αυτή των ΗΠΑ. Με πολύ υψηλότερες αποδόσεις ομολόγων, οι σχετικές εκτιμήσεις θα φαίνονται χειρότερες και ο υψηλότερος πληθωρισμός και τα επιτόκια θα επηρέαζαν σταδιακά την ανάπτυξη του πραγματικού ΑΕΠ. Πριν από το φάντασμα του στασιμοπληθωρισμού, οι μετοχές χρηματοοικονομικού κλάδου, οι καταναλωτικές αξίες και τα cyclicals θα άρχιζαν να απομακρύνονται και οι ΗΠΑ θα υστερούσαν. Θα προέκυπτε μια πτώση σε μέγεθος και σε διάρκεια, που αντιστοιχεί σε μια κυκλική πτωτική αγορά. Η ανώμαλη αδυναμία του χρηματιστηρίου θα ήταν ο κανόνας και όχι η εξαίρεση. Εάν το συνολικό ξέσπασμα τελειώσει με το γεγονός ότι θα εμφανιστεί το φάντασμα του πληθωρισμού, μια πιο βιώσιμη αύξηση στην τιμή των πρώτων υλών θα μπορούσε πιθανότατα να είναι επικείμενη, ίσως ακόμη και ένα νέο μεγάλο ξέσπασμα στα εμπορεύματα. Θα μπορούσαμε επίσης να αναμένουμε μετακινήσεις συναλλαγμάτων με μεγαλύτερη διάρκεια. Αν οι πληθωριστικές πιέσεις εμφανιστούν σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, σε διαφορετικές περιοχές και σε διαφορετικά επίπεδα έντασης, τα μέτρα νομισματικής πολιτικής μπορεί να διαφοροποιηθούν και να οδηγήσουν σε μεγαλύτερες διαφορές σε πραγματικά επιτόκια και σε αυξανόμενη βασική υποστήριξη για τα συναλλάγματα που παράγουν τις υψηλότερες αποδόσεις.

Αναζητήστε την μεγαλύτερη κορυφή

Όπως το 2000, όταν η ρευστότητα εισέρευσε στην τεχνολογία και στις μετοχές ΜΜΕ και τηλεπικοινωνιών και άφησε την υπόλοιπη αγορά στην άκρη, η επόμενη μεγάλη πτωτική παρακμή μπορεί να ξεκινήσει με μια φούσκα. Μπορούμε μόνο να υποθέσουμε το που θα σχηματιστεί η φούσκα και με ποια μορφή. Μια πιθανότητα είναι ότι καθώς η Fed και άλλες κεντρικές τράπεζες αρχίζουν να οπισθοχωρούν, οι κορυφαίοι δείκτες των ΗΠΑ, οι μετοχές τεχνολογίας και οι καταναλωτικές αξίες με ευαισθησία στα επιτόκια θα γίνουν εξαιρετικά ακριβές και ευάλωτες στα αυξανόμενα επιτόκια. Στη συνέχεια, αυτό θα προκαλούσε εκροές από τα σχετικά ταμεία και ETF. Ενώ

η μεγάλη κορυφή είναι πιθανό να επιτευχθεί αφού οι ΗΠΑ ξεπεράσουν τις βιομηχανίες που βασίζονται σε πρώτες ύλες για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, και οι τομείς που βασίζονται στην κατανάλωση θα ξεπεράσουν τις βιομηχανίες που βασίζονται στα εμπορεύματα, είναι επίσης πιθανό οι μετοχές υψηλής κεφαλαιοποίησης να ξεπεράσουν τις μετοχές χαμηλής κεφαλαιοποίησης. Μία ή περισσότερες από αυτές τις τάσεις μπορεί τελικά να εξελιχθεί σε μια φούσκα όπως εκείνη του 2000, παράλληλα με μια σημαντική επιδείνωση της παγκόσμιας αγοράς. Μαζί με υπερτιμημένες εκτιμήσεις και ακρότητες στους άλλους δείκτες που αναφέρονται σε αυτό το άρθρο, θα προετοιμαζόμασταν τότε για μια ύφεση. Αλλά πόσο διάστημα χρειάζεται για να διαμορφωθεί μια φούσκα και για να γίνει το μακροοικονομικό υπόβαθρο εχθρικό προς τις μετοχές; Οι προηγούμενες πολύ μεγάλες ανοδικές αγορές διήρκεσαν οκτώ έτη στη δεκαετία του 1920, 24 έτη μεταξύ του 1940 και 1960, και 18 έτη από τη δεκαετία του 1980 έως τη δεκαετία του 90. Δεν μπορούμε, ως εκ τούτου, να πούμε με ακρίβεια για πόσο καιρό θα συνεχιστεί αυτό το ξέσπασμα. Αλλά, δεδομένου του χρόνου που χρειάζεται η αγορά για να εκμεταλλευτεί πλήρως τη δυναμική της, το υπόλοιπο της δεκαετίας είναι μια συντηρητική εκτίμηση, με το πρώτο μισό της επόμενης δεκαετίας να θεωρείται επίσης πιθανό.

Συμπέρασμα

Αυτό το άρθρο περιέγραψε δώδεκα δείκτες για μια άθικτη, μεγάλη ανοδική αγορά. Επίσης, συζητήσαμε προειδοποιητικά σήματα και εξηγήσαμε πώς θα μπορούσε να ολοκληρωθεί το ξέσπασμα. Η προσέγγιση είναι να χρησιμοποιήσουμε κυκλικές κινήσεις ως ευκαιρίες αγοράς σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, υποθέτοντας μια άθικτη, συνολικά θετική αγορά. «

Tim Hayes, CMT

Ο Hayes είναι διαπιστευμένος τεχνικός αναλυτής και κύριος αναλυτής της Global Strategies στη Ned Davis Research. Το 2008 έλαβε ένα βραβείο για τη σύστασή του για έξοδο από το Χρηματιστήριο το 2007 από την Investorside Research Association. Το 1996 κέρδισε το βραβείο Charles H. Dow για εξαιρετική ερευνητική εργασία
✉ www.NDR.com

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΙΣΤΟΤΟΠΩΝ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΝΕΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΝΕΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ειδήσεις από τον κόσμο της τεχνολογίας

» Καθώς η επιφάνεια εργασίας **MetaTrader 5** κερδίζει όλο και περισσότερο δημοτικότητα, η έκδοση Web καταγράφει αυξανόμενο ενδιαφέρον. Όλο και περισσότεροι χρηματιστές προσφέρουν στους πελάτες τους τη δυνατότητα να συναλλάσσονται απευθείας στο πρόγραμμα περιήγησης (browser) τους. Η τελευταία ενημέρωση της MetaTrader 5 επιτρέπει στους χρήστες να ανοίξουν γρήγορα και εύκολα έναν δοκιμαστικό λογαριασμό στον χρηματιστή τους. Αυτή η λειτουργία είναι διαθέσιμη μόνο μέσω της ιστοσελίδας www.MQL5.com. Ο χρήστης θα πρέπει να ξεκινήσει το τερματικό web και να πληκτρολογήσει το όνομα του χρηματιστή στο παράθυρο για το άνοιγμα του λογαριασμού. Μετά την επιλογή του server του χρηματιστή, ανοίγει ο δοκιμαστικός λογαριασμός και μπορείτε να αρχίσετε αμέσως. Για περισσότερες πληροφορίες

σχετικά με την ενημέρωση της MetaTrader 5 επισκεφτείτε την σελίδα www.metaquotes.net.

» Η **Lawrence McMillan** και η **McMillan Analysis Corporation Corporate Services Division** ξεκίνησαν νέα αγγλόφωνη ηλεκτρονική υπηρεσία καθοδήγησης: **McMillan Options Mentoring**. Με αυτή την προσφορά καθοδήγησης οι συμμετέχοντες μπορούν να επωφεληθούν ξεχωριστά από τις γνώσεις του επαγγελματία trader Stan Freifeld. Ο Freifeld είναι πρώην ειδικός διαπραγματευτής και ήταν στο αμερικανικό χρηματιστήριο. Αυτή η online καθοδήγηση είναι προσαρμοσμένη στις ατομικές ανάγκες των συμμετεχόντων και προσαρμόζεται στις ανάγκες, ικανότητες και ταχύτητα μάθησης. Για κάθε συμμετέχοντα υπάρχει ένα εξατομικευμένο πρόγραμμα σπουδών

που βασίζεται στην τρέχουσα γνώση, την εμπειρία και το ενδιαφέρον. Η εκπαίδευση επικεντρώνεται στα δικαιώματα προαίρεσης και βιώσιμες στρατηγικές συναλλαγής. Οι συμβουλευτικές συνεδρίες πραγματοποιούνται ως webinar - επιπλέον υπάρχει εργασία για την εμπέδωση των γνώσεων τους. Το κόστος είναι 9000 δολάρια ΗΠΑ. Περιλαμβάνονται 24 προσωπικά διαδικτυακά σεμινάρια, διάρκειας ενός έτους, υποστήριξη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, webinars για την ανάλυση McMillan, ενημερωτικά δελτία, βιβλία, επιπλέον μαθήματα στο σπίτι και στο ιδιόκτητο λογισμικό εμπορικών συναλλαγών της εταιρείας. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες κάτω από www.OptionStrategist.com.

SellerySignals

Signal

Represents the directional 'entry' or 'exit' of the security being monitored. To see the technical trading algorithm that drives the Signal arrow visit our ['About the Signal'](#) page

SIGNAL INDICATORS

- ↑ Entry Signal
- ↓ Exit Signal

Momentum

Measures the week-to-week change in the Signal's momentum or 'strength.' The 'Signal' arrow along with the momentum arrow (yellow) can identify divergences used to help forecast a potential Signal change.

MOMENTUM INDICATORS

- ↑ Strong Uptrend
- ↓ Strong Downtrend
- ↗ Weak Uptrend (Divergence)
- ↘ Weak Downtrend (Divergence)

To see the technical trading algorithm that drives the 'Momentum' arrow visit our ['About the Signal'](#) page.

» Το **SellerySignals** είναι ένα online εργαλείο έρευνας για την τεχνική ανάλυση, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους traders στον εντοπισμό πιθανών ευκαιριών εισόδου και εξόδου. Το εργαλείο χωρίζει τον περίπλοκο κόσμο της τεχνικής ανάλυσης σε τρία απλά εικονίδια: Σήμα, Ορμή και Έκθεση. Αυτά είναι διαθέσιμα για περισσότερο από 25 000 τίτλους, και βοηθάνε στο φιλτράρισμα ενδιαφέρον ιδεών για διαπραγμάτευση. Για την δοκιμή υπάρχει μια δωρεάν έκδοση του εργαλείου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για 15 ημέρες. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην σελίδα www.sellerysignals.com.

» Ο προμηθευτής λογισμικού εμπορικών συναλλαγών **Tradingscreen**, έχει κυκλοφορήσει αναβαθμισμένη έκδοση της πλατφόρμας TradeSmart. Χάρη στην εποικοδομητική κριτική των πελατών, μπόρεσε να βελτιστοποιηθεί ιδιαίτερα η συναλλαγή επιμέρους θέσεων και η ομαδοποίηση εντολών. Επιπλέον, έχουν αναπτυχθεί λειτουργίες με σκοπό την αυξημένη αποτελεσματικότητα στην καθημερινή διαπραγμάτευση. Έτσι, λειτουργίες όπως η άμεση ενημέρωση των αλγόριθμων των χρηματιστών, βελτιωμένες επιλογές αναζήτησης (π.χ. αναζήτηση προϊόντων όλων των κατηγοριών) και ο βελτιωμένος τρόπος παρουσίασης υποστηρίζουν τους χρήστες στην παρακολούθηση της αγοράς. Μέσω της μονάδας διαχείρισης εντολών, οι επενδυτικές αποφάσεις πραγματοποιούνται επίσης πιο αποτελεσματικά. Όσοι θέλουν να μάθουν περισσότερα, μπορούν να λάβουν πληροφορίες στην σελίδα www.tradingscreen.com.

» Στην σελίδα www.stockstreet.de τοποθετήθηκε ένα νέο και ιδιαίτερα χρήσιμο τεχνικό εργαλείο: τα εποχιακά διαγράμματα. Πολλές μετοχές και δείκτες έχουν ισχυρότερες και ασθενέστερες

εποχιακές φάσεις. Ως εκ τούτου, είναι λογικό για τους συναλλασσόμενους να εξετάσουν πριν από την επένδυση εάν μια μετοχή ή δείκτης βρίσκεται σε μια τέτοια φάση. Για το σκοπό αυτό, οι διαχειριστές της ιστοσελίδας δείχνουν σε ένα μηνιαίο γράφημα πόσες φορές τα τελευταία χρόνια ήταν θετικό (πράσινες μπάρες) ή αρνητικό (κόκκινες μπάρες). Επιπλέον, εμφανίζεται η μέση εκατοστιαία μεταβολή του κάθε μήνα. Τα διαγράμματα είναι διαθέσιμα για τους δείκτες DAX, ATX και SMI και μεμονωμένες μετοχές του DAX και MDAX. Σε ένα δεύτερο γράφημα, παρατίθενται επίσης οι εβδομαδιαίες αλλαγές. Έτσι, οι χρήστες μπορούν να συγχρονίσουν την είσοδο τους σε ισχυρότερες φάσεις. Αυτά τα εργαλεία είναι διαθέσιμα δωρεάν για τους επισκέπτες. Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να βρεθούν στην σελίδα www.stockstreet.de υπό τον τίτλο 'τεχνικά-εργαλεία'.

» Η **Admiral Markets** εισήγαγε μια νέα υπηρεσία: την Υπηρεσία Προστασίας από την Μεταβλητότητα. Αυτό είναι διαθέσιμο μέσω της πύλης TRADER ROOM για λογαριασμούς MT4 της Admiral Markets και για λογαριασμούς MT5- Admiral.MT5 – Demo και για μη δοκιμαστικούς λογαριασμούς. Με την υπηρεσία προστασίας από την μεταβλητότητα οι πελάτες λαμβάνουν πολλές ρυθμίσεις και λειτουργίες - για παράδειγμα, τα όρια πτώσης τιμής (Slippage) – για τον λογαριασμό τους, για να περιορίσουν τον κίνδυνο μεταβλητότητας. Για παράδειγμα, μπορούν να εκτελεστούν προσωπικά προκαθορισμένες εντολές Stop, Market και Limit, με μέγιστη αποδεκτή πτώση τιμών. Επιπλέον, οι πελάτες μπορούν να ακυρώσουν τις εντολές τους στην περίπτωση ενός χάσματος ή ένα η πτώση της τιμής υπερβεί ένα καθορισμένο επίπεδο και πολλά άλλα. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη νέα υπηρεσία μπορείτε να διαβάσετε στο www.admiralmarkets.de.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΙΣΤΟΤΟΠΩΝ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΝΕΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

www.tradingsim.com

www.tradingsim.com

Εκπαίδευση στις συναλλαγές με ημερήσιο ορίζοντα για τη χρηματαγορά των ΗΠΑ

Αυτό το στυλ εκτέλεσης συναλλαγών ανήκει στην βασιλική κατηγορία: συναλλαγές με ημερήσιο ορίζοντα για τη χρηματαγορά των ΗΠΑ. Όσοι θέλουν να παίξουν εκεί, θα πρέπει να ξέρουν ακριβώς τι κάνουν. Η πιθανότητα γρήγορης απώλειας χρημάτων είναι υψηλή. Υπάρχει λόγος για τον οποίον μπορείτε να συναλλάσσετε στην Αμερική ενδοημερησίως μόνο εάν πάντοτε έχετε περισσότερα από 25.000 δολάρια στον λογαριασμό των συναλλαγών σας. Ένας τρόπος προετοιμασίας για τη συναλλαγή βρίσκεται στην αγγλική ιστοσελίδα www.tradingsim.com, η οποία παρέχει μια πλατφόρμα προσομοίωσης, όπου μπορείτε να εξασκηθείτε στις συναλλαγές με ημερήσιο ορίζοντα – σε αμερικανικές μετοχές και ETF. Μετά από την εγγραφή, υπάρχει η δυνατότητα ελεύθερης χρήσης του δικτυακού τόπου για επτά ημέρες, ώστε να εξοικειωθείτε με το περιβάλλον της προσομοίωσης που βασίζεται στο δίκτυο. Έπειτα, η χρήση κοστίζει 192 δολάρια ΗΠΑ ανά έτος. Με βάση το γεγονός ότι, σύμφωνα με διάφορες στατιστικές, μόνο το δέκα τοις εκατό των ιδιωτών επενδυτών επιτυγχάνει κέρδη στο χρηματιστήριο, αυτό αποτελεί μια φθηνή εναλλακτική λύση για τη δοκιμή των ικανοτήτων τους και του συστήματος.

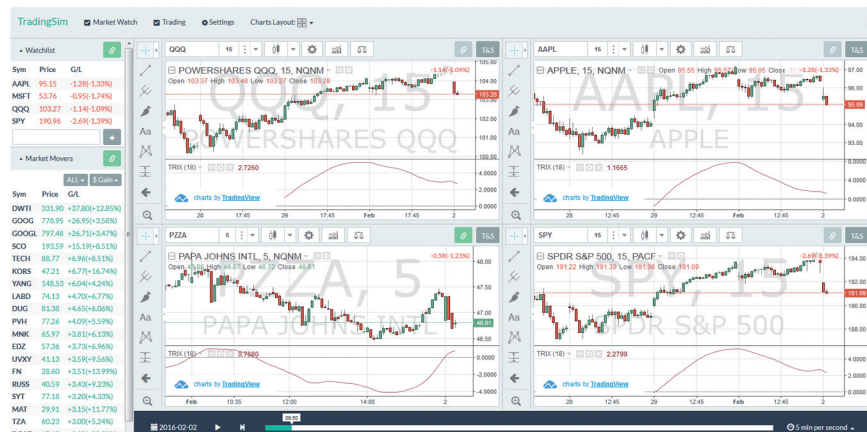
» Τα πρώτα βήματα

Στόχος της ιστοσελίδας είναι η παροχή του καλύτερου δυνατού εξοπλισμού στον επενδυτή για τις μετέπειτα συναλλαγές με πραγματικά χρήματα. Μια ημέρα εκτέλεσης συναλλαγών κυλάει με προγραμματισμένο τρόπο. Μπορείτε να ανοίγετε θέσεις, να αντισταθμίζετε με stop-loss ή να τις κλείνετε κατά βούληση. Ο καθένας μπορεί να αποφασίσει αν θα

χρησιμοποιήσει τεχνολογία διαγραμμάτων, ειδήσεις ή δείκτες. Για να παρουσιάσουμε τη χρήση του δικτυακού τόπου, παίρνουμε ως παράδειγμα τη μετοχή της Apple. Με αρχικό κεφάλαιο ύψους 80.000 δολαρίων ΗΠΑ, χρησιμοποιούμε το μισό για συναλλαγές με ημερήσιο ορίζοντα. Οι μετακινήσεις της χρηματαγοράς κατά τη διάρκεια της ημέρας προκάλεσαν συχνά διακυμάνσεις στο μεσαίο εύρος των 4-ψηφίων - τόσο προς

τη θετική, όσο και προς την αρνητική πλευρά. Μια τεράστια ψυχολογική πίεση για επενδυτές με ημερήσιο ορίζοντα που συναλλάσσονται με πραγματικά χρήματα. Και αυτή η πίεση δεν πρέπει να υποτιμάται. Συνεπώς, η ετήσια συνδρομή των 192 δολαρίων ΗΠΑ αποτελεί χαμηλό τίμημα για να μπορείτε να δοκιμάσετε τον εαυτό σας κάτω από πραγματικές συνθήκες προτού εισέλθετε στην αρένα των συναλλαγών με ημερήσιο ορίζοντα. Μετά από την εγγραφή και τον ορισμό του κεφαλαίου εκκίνησης, στον χρήστη διατίθενται λίστα παρακολούθησης, Market Mover και εργαλείο σχεδίασης διαγραμμάτων ως χώρος εκπαίδευσης, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 1. Η πλατφόρμα ξεχωρίζει κατά τα δύο τελευταία χρόνια λόγω των δεδομένων tick για περισσότερες από 11.000 μετοχές και ETF των ΗΠΑ που μπορούν να συναλλαχθούν στην προσομοίωση. Εκτός από την ετήσια συνδρομή, ο χρήστης δεν επιβαρύνεται με κανένα επιπλέον κόστος. Στο διάγραμμα 1 μπορείτε να δείτε ένα ρολόι, που μπορεί να επεκταθεί προσωπικά. Εκεί μπορείτε να βρείτε την καθημερινή ενημερωμένη λίστα των αποκαλούμενων «Market Movers». Πρόκειται για μετοχές με απότομη ανοδική ή καθοδική μετακίνηση λόγω ειδήσεων ή νέων δεδομένων της εταιρείας. Στα δεξιά υπάρχουν τέσσερα διαφορετικά επενδυτικά εργαλεία στο διάγραμμα των 15 λεπτών με τον δείκτη TRIX (δείτε το πλαίσιο πληροφοριών). Μπορούν να πραγματοποιηθούν συναλλαγές από το διάγραμμα του ενός λεπτού έως το ημερήσιο διάγραμμα με έξι διαφορετικούς τρόπους – επίσης, διατίθεται το διάγραμμα Heikin-Ashi. Για το σκοπό αυτό, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι συνήθεις δείκτες - συνολικά πάνω από 50. Χρησιμοποιώντας τα εργαλεία σχεδίασης, μπορούν να πραγματοποιηθούν διαφορετικές αναλύσεις. Κάτω από τα διαγράμματα μπορείτε να δείτε τις λειτουργίες αναπαραγωγής. Αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ξεκινήσει η πορεία της τιμής από μια ορισμένη ημερομηνία ή για να κυλήσει η ημέρα εκτέλεσης συναλλαγών με κανονική ταχύτητα. Αν δεν διαθέτετε πολύ χρόνο, μπορείτε να ορίσετε βήματα

Δ1) Πάγκος εργασίας του προσομοιωτή

Μετά από την εγγραφή και τον ορισμό του αρχικού κεφαλαίου, ο χώρος εργασίας που βλέπετε είναι διαθέσιμος. Στην επάνω αριστερή γωνία είναι η λίστα παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων των market movers (μετοχές με την μεγαλύτερη μετακίνηση μέσα σε μια ημέρα) στη μέση του εργαλείου σχεδίασης διαγραμμάτων.

Πηγή: www.tradingsim.com

των 5 λεπτών ανά δευτερόλεπτο. Αυτό σημαίνει ότι ένα κερδί 15 λεπτών ολοκληρώνεται μετά από τρία δευτερόλεπτα, και επίσης οι δείκτες παρέχουν γρήγορα τα αντίστοιχα σήματα.

Πρόσβαση στο βιβλίο εντολών

Αν κάποιος δεν επιθυμεί να συναλλάσσεται με βάση την τεχνική του διαγράμματος, έχει επίσης τη δυνατότητα να αναλύσει το βιβλίο εντολών επιπέδου 1 της αντίστοιχης μετοχής. Ως επενδυτές με ημερήσιο ορίζοντα, θα πρέπει επίσης να μπορείτε να ερμηνεύετε την προσφορά και τη ζήτηση, και για αυτό το λόγο εδώ εμφανίζονται οι προσφορές πώλησης και

Δ2) Βιβλίο εντολών επιπέδου 1 και παράθυρο εντολών

Η εικόνα δείχνει το βιβλίο εντολών επιπέδου 1, το οποίο χρησιμοποιείται για να εξετάζει την προσφορά και τη ζήτηση. Χρησιμοποιώντας το παράθυρο εντολών στα δεξιά, μπορείτε να ορίζετε και να διαχειρίζεστε θέσεις. Το διάγραμμα του αντίστοιχου χαρτί εμφανίζεται στην αριστερή πλευρά.

Πηγή: www.tradingsim.com

Δ3) Market Mover

Market Movers			Market Movers			Market Movers			Market Movers		
Sym	Price	G/L	Sym	Price	G/L	Sym	Price	G/L	Sym	Price	G/L
PCLN	1042.00	+50.71(+5.12%)	HRL	41.77	-41.09(-49.59%)	CRTO	34.90	+8.86(+34.02%)	HRL	41.77	-41.09(-49.59%)
DWTI	387.00	+32.00(+9.01%)	EEFT	56.36	-12.28(-17.89%)	AKAM	48.37	+8.80(+22.24%)	KS	10.08	-4.30(-29.90%)
ISRG	527.77	+18.95(+3.72%)	AIZ	65.55	-10.94(-14.30%)	ETE	5.34	+0.78(+16.96%)	SCTY	19.04	-7.31(-27.74%)
AMZN	497.10	+15.03(+3.12%)	LABD	84.48	-7.44(-8.10%)	ACCO	6.84	+0.99(+16.81%)	FLOW	16.31	-4.50(-21.62%)
GOOGL	716.05	+15.03(+2.14%)	YANG	159.43	-7.36(-4.41%)	EDE	32.93	+4.73(+16.77%)	EEFT	56.36	-12.28(-17.89%)
GOOG	692.75	+14.64(+2.16%)	SCTY	19.04	-7.31(-27.74%)	ATEN	5.70	+0.78(+15.85%)	NGL	6.46	-1.19(-15.60%)
EQIX	276.41	+11.36(+4.29%)	FLOW	16.31	-4.50(-21.62%)	COLL	17.73	+2.31(+15.02%)	RPXC	9.73	-1.78(-15.46%)
PNRA	195.70	+10.98(+5.94%)	KS	10.08	-4.30(-29.90%)	TRMB	21.56	+2.74(+14.56%)	CALX	6.13	-1.10(-15.21%)
SCO	215.73	+10.15(+4.94%)	ICE	238.55	-4.25(-1.75%)	SALE	6.56	+0.75(+12.91%)	AIZ	65.55	-10.94(-14.30%)
HSIC	157.27	+9.65(+6.54%)	MDSO	32.05	-3.95(-10.97%)	QLYS	19.58	+2.22(+12.79%)	RUSHA	16.08	-2.43(-13.13%)
CRTO	34.90	+8.86(+34.02%)	PAHC	30.55	-3.32(-9.80%)	AXDX	12.72	+1.39(+12.27%)	AHGP	13.77	-2.02(-12.79%)
AKAM	48.37	+8.80(+22.24%)	CMI	96.38	-3.32(-3.33%)	PSEC	5.89	+0.63(+11.98%)	SFL	10.73	-1.55(-12.62%)
CMG	449.40	+8.47(+1.92%)	PH	96.42	-3.31(-3.32%)	ADAP	7.30	+0.78(+11.96%)	RUN	6.32	-0.88(-12.22%)
AGN	280.23	+7.89(+2.90%)	CSC	27.50	-3.30(-10.71%)	RRMS	8.20	+0.86(+11.72%)	NXTM	15.57	-2.10(-11.86%)
REGN	373.51	+7.54(+2.06%)	MON	88.43	-3.27(-3.57%)	OTEX	47.84	+4.99(+11.65%)	BRS	13.01	-1.74(-11.83%)
ADS	184.31	+7.19(+4.06%)	RUSC	39.95	-3.12(-7.24%)	PAGP	5.91	+0.59(+11.09%)	APAM	24.40	-3.09(-11.24%)
BIIB	256.81	+6.82(+2.73%)	APAM	24.40	-3.09(-11.24%)	AXTA	24.13	+2.37(+10.89%)	MDSO	32.05	-3.95(-10.97%)
SNA	142.38	+6.60(+4.86%)	DIS	89.28	-3.04(-3.29%)	NRF	9.47	+0.90(+10.50%)	CSC	27.50	-3.30(-10.71%)
BCR	187.76	+6.32(+3.48%)	ARMH	38.42	-2.97(-7.18%)	MFRM	36.35	+3.41(+10.35%)	FDC	10.00	-1.10(-9.91%)
TYL	137.96	+6.29(+4.78%)	GWV	206.92	-2.87(-1.37%)	INSY	17.33	+1.62(+10.31%)	PAHC	30.55	-3.32(-9.80%)

Εάν θέλετε να συναλλάσσετε μόνο τις «καυτές» μετοχές, ένας νέος πίνακας market-mover παρέχεται καθημερινά. Εδώ διακρίνονται οι υποψήφιες για συναλλαγές με ημερήσιο οριζόντα με την υψηλότερη μεταβλητότητα. Εμφανίζονται τα αποτελέσματα με τις τέσσερις διαφορετικές επιλογές φίλτρου (μετοχές με τη μεγαλύτερη αύξηση σε δολάρια ΗΠΑ, με τη μεγαλύτερη απώλεια σε δολάρια ΗΠΑ, με το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης και με το μεγαλύτερο ποσοστό απώλειας).

Πηγή: www.tradingsim.com

πλάι. Το μοναδικό μειονέκτημα που παρατηρήσαμε: στο βιβλίο εντολών, δεν μπορείτε απλά να πραγματοποιήσετε τις αντίστοιχες αγορές και πωλήσεις με ένα πάτημα του ποντικιού.

Καθημερινή νέα λίστα market mover

Αν θέλετε να συναλλαχθείτε μόνο τις «καυτές» μετοχές, έχετε έναν νέο πίνακα market-mover κάθε μέρα. Αυτό σας επιτρέπει να επιλέγετε τις υποψήφιες για συναλλαγές με ημερήσιο οριζόντα που έχουν την υψηλότερη μεταβλητότητα. Υπάρχει δυνατότητα για τέσσερα διαφορετικά φίλτρα:

- Μετοχές με τη μεγαλύτερη αύξηση σε δολάρια ΗΠΑ
- Μετοχές με τη μεγαλύτερη απώλεια σε δολάρια ΗΠΑ
- Μετοχές με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση
- Μετοχές με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία απώλεια

αγοράς σε πραγματικό χρόνο. Στο διάγραμμα 2, εμφανίζονται στα δεξιά της πορείας. Οι εντολές μπορούν να τοποθετηθούν και να μεταβληθούν μέσω του παραθύρου εντολών στο

Δείκτης TRIX

Ο δείκτης TRIX αναπτύχθηκε από τον Jack K. Hutson και βασίζεται στο ποσοστό πιθανότητας ενός τριπλά εξομαλυσμένου εκθετικού κινητού μέσου όρου. TRIX σημαίνει Triple Exponential. Με απλά λόγια, ο TRIX υπολογίζεται ως ένα ποσοστό παραλλαγής μίας περιόδου ενός εκθετικού κινητού μέσου όρου για x περιόδους ενός εκθετικού κινητού μέσου όρου για x περιόδους του υποκείμενου. Η τριπλή εξομάλυνση εξαιρεί από τον υπολογισμό τις ασήμαντες διακυμάνσεις τιμών.

Η γραμμή TRIX υποδεικνύει την επικρατούσα τάση ή την κατεύθυνση της τιμής του υποκείμενου. Συστήνεται ιδιαίτερα η χρησιμοποίηση ενός κινητού μέσου όρου στον TRIX. Όταν περνάνε από πάνω προς τα κάτω, παράγεται ένα σήμα πώλησης. Όταν περνάνε από κάτω προς τα πάνω παράγεται ένα σήμα αγοράς. Τα σήματα είναι ισχυρότερα όσο περισσότερο απομακρύνεται ο TRIX από το κέντρο του.

Το διάγραμμα 3 δείχνει τους τέσσερις πιθανούς πίνακες μιας ημέρας. Οι μετοχές που εμφανίζονται έχουν βελτιωθεί ή επιδεινωθεί σημαντικά από τη μία ημέρα συναλλαγών στην επόμενη. Επομένως, οι αξίες προσφέρονται ως ιδανικές υποψήφιες για συναλλαγή.

Συμπέρασμα

Τα 25.000 δολάρια που πρέπει να διαθέτει ένας επενδυτής με ημερήσιο οριζόντα ως προβλεπόμενο ελάχιστο κεφάλαιο στο λογαριασμό συναλλαγών δεν είναι ένα μικρό ποσό. Προκειμένου να μην χάσετε πολλά χρήματα αμέσως μετά την έναρξη, αξίζει τον κόπο να χρησιμοποιήσετε τον προσομοιωτή του www.tradingsim.com. Έτσι θα μάθετε πώς να βρίσκετε τη σωστή θέση, να είστε υπομονετικοί και να πραγματοποιείτε έξοδο την κατάλληλη στιγμή. Δε διακυβεύονται πραγματικά χρήματα. Αυτό δεν πρέπει να υποτιμηθεί, επειδή είναι ο μόνος τρόπος για να αποκτήσετε εμπειρία. Εάν μετά από δύο χρόνια προσομοίωσης δεν έχετε ακόμη κερδίσει χρήματα, θα πρέπει να σκεφτείτε μήπως σας ταιριάζει περισσότερο κάποιο άλλο είδος συναλλαγών. Στην περίπτωση αυτή, η πλατφόρμα προσφέρει επίσης ημερήσια διαγράμματα, τα οποία μπορείτε να δοκιμάσετε. Γενικά, η πλατφόρμα είναι καλή στο χειρισμό της, αλλά θα πρέπει να επεκταθεί από το χαρακτηριστικό εκτέλεσης συναλλαγών του ενός κλικ στο βιβλίο εντολών. «

FxPro
Trade Like a Pro

Επενδύστε χωρίς περιορισμούς.

Ανοίξτε λογαριασμό εδώ: www.fxpro.com

Οι συναλλαγές σε CFDs ενέχουν σημαντικό κίνδυνο απώλειας.

FxPro UK Limited (FCA αριθμός άδειας 509956); FxPro Financial Services Limited (CySEC αριθμός άδειας 078/07; FSB αριθμός άδειας 45052).

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΙΣΤΟΤΟΠΩΝ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΝΕΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Επιχειρηματικός Σχεδιασμός για Πρωτάρηδες

Ένας οδηγός για όλους εμάς τους υπόλοιπους

Paul Tiffany, Steven D. Peterson

» Η δημιουργία ενός καλού επιχειρηματικού σχεδίου είναι το πρώτο και ζωτικότερο βήμα για την επιτυχία της επιχείρησής σας.

Ο «Επιχειρηματικός Σχεδιασμός για Πρωτάρηδες» θα σας καθοδηγήσει βήμα-βήμα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σχεδιασμού.

Ενημερωθείτε για τα βασικά ζητήματα του σχεδιασμού, της χρηματοδότησης, του μάρκετινγκ, των νομικών ζητημάτων, και όχι μόνο!

Πιο συγκεκριμένα, διαβάζοντας το βιβλίο θα μάθετε πώς:

- Να ορίσετε τους στόχους και τους αντικειμενικούς σκοπούς της εταιρείας σας
- Να δημιουργήσετε μια σαφή και ακριβή δήλωση αποστολής
- Να εντοπίσετε τους πελάτες σας και να καταλάβετε τις ανάγκες τους
- Να διαφοροποιήσετε την επιχείρησή σας από τον ανταγωνισμό

- Να κατανοήσετε τον τρόπο κατάρτισης προϋπολογισμών και τα χρηματοοικονομικά ζητήματα

Μάλιστα πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση, που καλύπτει τα τελευταία ζητήματα και τις νεότερες τεχνικές σχεδιασμού.

Το βιβλίο είναι γραμμένο από κορυφαίους ειδικούς του χώρου! Ο Paul Tiffany (PhD) είναι καθηγητής στο UC Berkeley Haas Business School και στο Wharton School of Business και ο Steven D. Peterson (PhD) είναι γενικός διευθυντής της Strategic Play.

Όπως και όλα τα βιβλία της επιτυχημένης σειράς «Για Πρωτάρηδες», το βιβλίο αυτό είναι ευανάγνωστο, κατανοητό και, κυρίως, αποτελεσματικό! «

Εκτέλεση

Τίτλος: Επιχειρηματικός Σχεδιασμός για Πρωτάρηδες

Συγγραφείς: Paul Tiffany, Steven D. Peterson

ISBN: 978-960-461-198-0

EAN: 9789604611980

Κωδικός: 41214

Σελίδες: 408

Τιμή: 27,50 €

Το TRADERS' σε
ψηφιακή μορφή
από το
ReadPoint.gr

<http://www.readpoint.com/tradersmag>

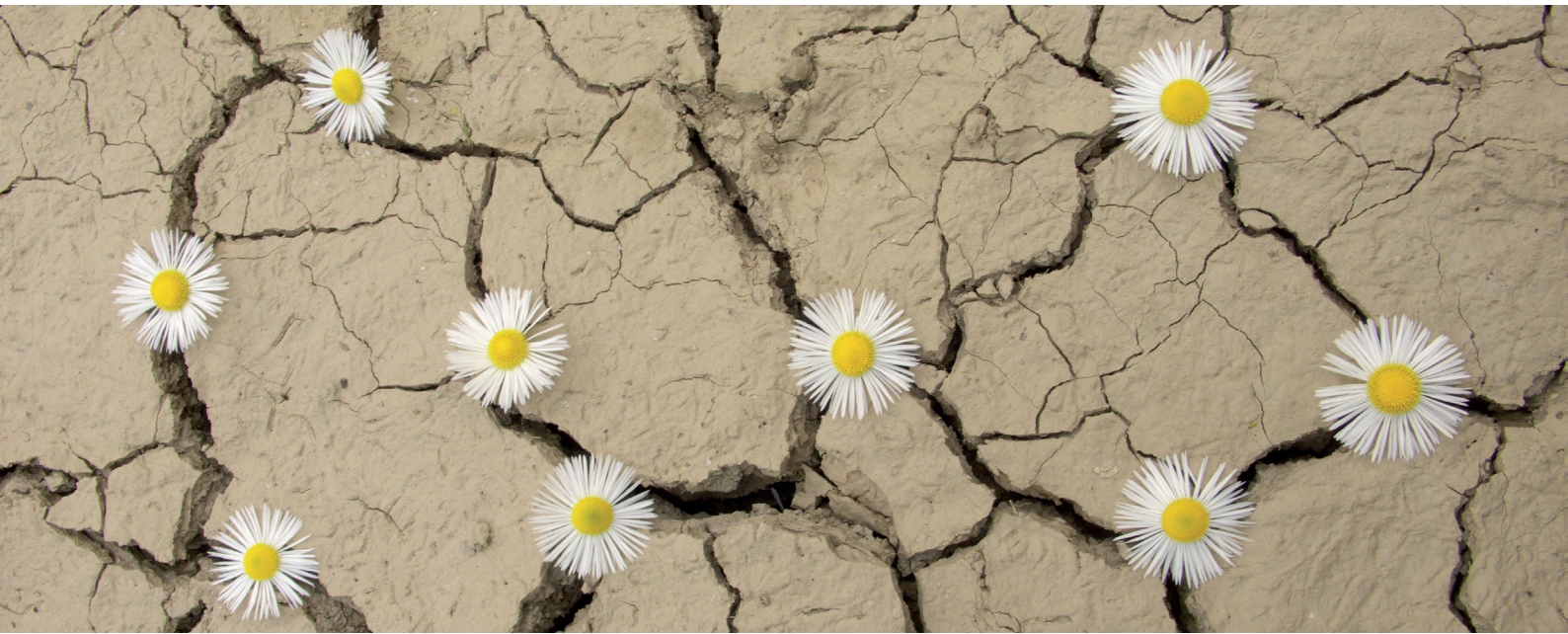
Ανακαλύψτε **χιλιάδες τίτλους** digital βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων στο **readpoint.gr**

Προπληρωμένες κάρτες ReadPoint

Αγοράστε τα ψηφιακά σας έντυπα
με ασφάλεια μόνο από το ReadPoint

Διαθέσιμες στα καταστήματα forhnet | golden i

Έξυπνες συναλλαγές πτώσεων στις τιμές

Μέρος 1ο: Μοτίβα αντιστροφής σε καταστάσεις υπερβολής

Όταν οι κεφαλαιαγορές παρουσιάζουν ευρύτερες διακυμάνσεις, οι στρατηγικές μας και εμείς οι ίδιοι ως επενδυτές δοκιμαζόμαστε. Το αποτέλεσμα μπορεί να είναι απογοητευτικό εάν η αξία του λογαριασμού μειωθεί. Αλλά με τις κατάλληλες τακτικές, σε τέτοιες φάσεις μπορείτε να εκτελείτε συναλλαγές με επιτυχία. Σε αυτή τη σειρά των άρθρων θα έχετε την ευκαιρία να μάθετε ποια στρατηγική λειτουργεί ιδιαίτερα καλά. Αυτές οι στρατηγικές εκτέλεσης συναλλαγών πετυχαίνουν την υψηλότερη απόδοσή τους σε φάσεις της αγοράς όπου υπάρχει υψηλή μεταβλητότητα. Αν επίσης υπάρχει πανικός, οι πιθανότητες επιτυχίας αυξάνονται περαιτέρω.

» Ποιές καταστάσεις αναζητούμε;

Οι πορείες στα χρηματιστήρια έχουν αυξηθεί σταθερά για ένα χρονικό διάστημα. Τελικά, έφτασε η ώρα για κατοχύρωση κερδών και η διακύμανση (μεταβλητότητα) των πορειών αυξάνεται. Ο αριθμός των πωλητών στην αγορά αυξάνεται σταθερά. Ο αναδυόμενος πανικός ανοίγει την πόρτα για ισχυρές πωλήσεις. Στον εντοπισμό μιας τέτοιας κατάστασης θα σας βοηθήσει μια ματιά στο ιστορικό. Τέτοιες φάσεις επαναλαμβάνονται ξανά και ξανά στις κεφαλαιαγορές και όλες δίνουν μοτίβα τιμών που λειτουργούν βάσει της ίδιας αρχής. Σε περιόδους πτώσης των τιμών, για παράδειγμα, έχουμε τα εξής:

- Μοτίβα αντιστροφής σε καταστάσεις υπερβολής
- Ξεπουλήματα πανικού
- Ισχυρές μετακινήσεις τιμών μετά από κενά εξάντλησης (κενά τιμής)
- Αντιστροφή τιμής μετά από ισχυρές μετακινήσεις σε μια τάση

Ο στόχος σας είναι να εντοπίζετε αυτές τις καταστάσεις και να ψάχνετε για τα κατάλληλα μοτίβα τιμών. Σε φάσεις κραχ, εστιάζουμε σε καταστάσεις υπερβολής. Διότι, συχνά, μετά από υπερβολικές μετακινήσεις τιμών ακολουθεί μια φυσική

» Βρίσκοντας ακραίες τιμές από τις ζώνες Bollinger, έχετε εξοικειωθεί με το πρώτο βήμα για τον προσδιορισμό κατάλληλων υποψηφίων για συναλλαγές. «

βραχυπρόθεσμη αντίδραση με ισχυρή άνοδο της τιμής. Έτσι, η υπερβολική κατάσταση εξισορροπείται.

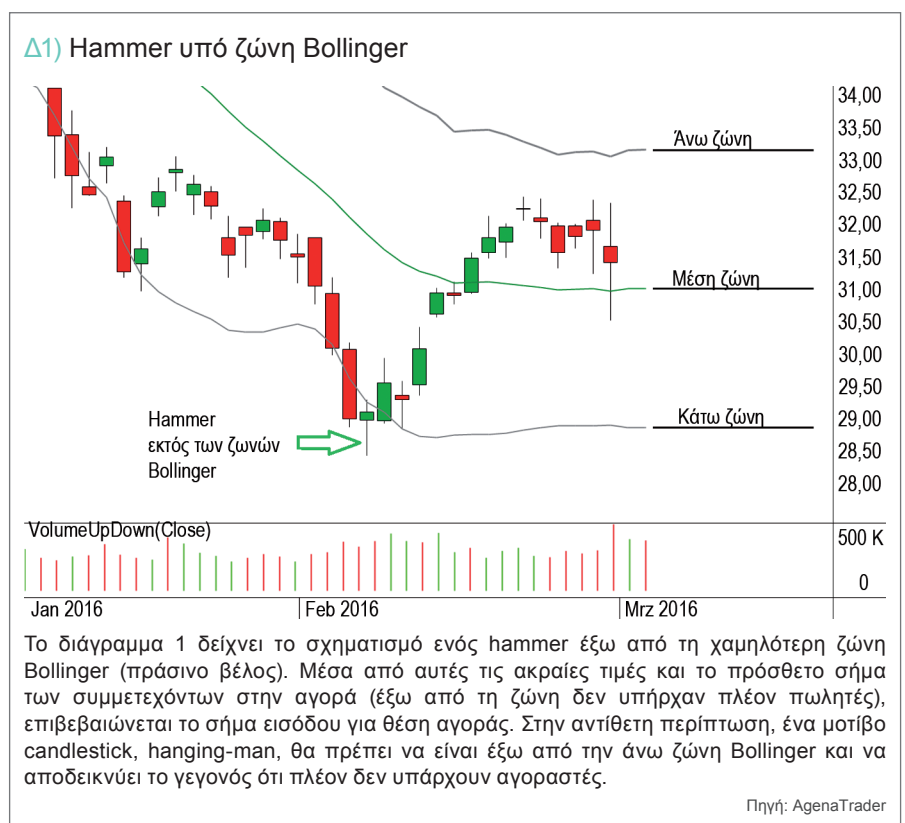
Ορισμός της κατάστασης υπερβολής

Για να μάθετε πότε μια τιμή βρίσκεται σε φάση υπερβολής, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ζώνες Bollinger* ως προεπιλογή (20, 2). Στο διάγραμμα υπάρχουν τρεις σχεδιασμένες γραμμές, μεταξύ των οποίων μετακινούνται οι τιμές. Η ταλάντωση πραγματοποιείται - όπως φαίνεται στο διάγραμμα 1 - γύρω από την κεντρική γραμμή. Η άνω και η κάτω γραμμή (γκρι) αντιπροσωπεύουν τα όρια της διακύμανσης. Εάν η τιμή ενός αξιόγραφου είναι στη χαμηλότερη ζώνη Bollinger, είναι αρκετά πιθανό να αρχίσουν οι τιμές να ανεβαίνουν και πάλι προς την κεντρική γραμμή, και το αντίστροφο. Μια υπερβολική μετακίνηση τιμής γίνεται τότε ορατή, όταν η τιμή βρίσκεται έξω από τις ζώνες. Όπως μπορείτε να υποθέσετε ότι η αγορά θα μετριάσει αυτή την υπερβολή με μια αντίθετη μετακίνηση, αυτή η κατάσταση αυξάνει την πιθανότητα επιτυχών συναλλαγών.

Καθορισμός του μοτίβου αντιστροφής

Βρίσκοντας ακραίες τιμές από τις ζώνες Bollinger, έχετε εξοικειωθεί με το πρώτο βήμα για τον προσδιορισμό κατάλληλων υποψηφίων για συναλλαγές. Ωστόσο, αυτό το στοιχείο από μόνο του έχει μικρή επίδραση στην πιθανότητα μιας επικείμενης βραχυπρόθεσμης αντίδρασης. Χρειάζεστε και ένα σημάδι από τους συμμετέχοντες στην αγορά που να δείχνει ότι πλέον δεν υπάρχει ενδιαφέρον για τη διατήρηση της μετακίνησης που προκύπτει. Έτσι, βλέπετε - όπως φαίνεται στο διάγραμμα 1 - μετά από κερί μιας ημέρας που σας

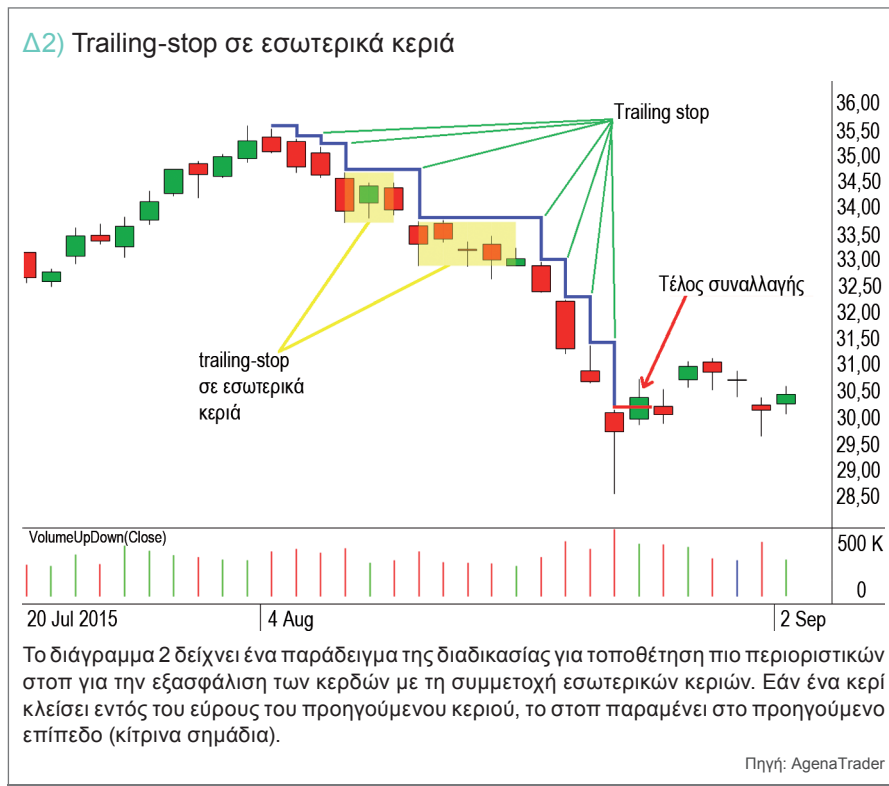
δίνει σήμα ότι δεν υπάρχουν άλλοι πωλητές όταν οι τιμές πέφτουν έξω από τη χαμηλότερη ζώνη. Εάν δεν υπάρχουν συμμετέχοντες που να θέλουν να πουλήσουν, η πιθανότητα μια αντίδρασης αυξάνει σημαντικά. Όταν έχουμε υπέρβαση της άνω ζώνης ισχύει το αντίθετο. Το ημερήσιο κερί θα πρέπει να σας δείξει ότι επί του παρόντος υπάρχει ένα έντονα πτωτικό ενδιαφέρον για αγορά. Στην περίπτωση αυτή, ο αριθμός των πωλητών προφανώς υπερτερεί. Αυτό αυξάνει την πιθανότητα της πτώσης των τιμών. Αυτές οι καθορισμένες καταστάσεις λαμβάνουν χώρα όταν σχηματίζεται ένα Hammer (κάτω από τη χαμηλότερη ζώνη Bollinger) ή ένα ανεστραμμένο Hammer ή ένα Hanging Man (πάνω από την άνω ζώνη Bollinger), με τιμή κλεισίματος έξω από τις ζώνες Bollinger. Ένα Hammer χαρακτηρίζεται από ένα μικρό σώμα κεριού με καθόλου ή μόνο

με μικρή άνω σκιά (wick) και μια εκτενή κάτω σκιά (wick), που πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο φορές όσο το σώμα του κεριού.

Δεν έχει σημασία αν το σώμα του κεριού είναι χρωματισμένο κόκκινο ή πράσινο. Το ιδανικό θα είναι να υπάρχει και αύξηση του όγκου συναλλαγών (φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα).

Δ2) Trailing-stop σε εσωτερικά κεριά

Άνοιγμα θέσης αγοράς

Το υπάρχον Hammer σας δείχνει ότι, επί του παρόντος, στην αγορά υπάρχουν περισσότεροι αγοραστές από πωλητές. Για το άνοιγμα μιας θέσης λείπει μόνο μια πρόσθετη δύναμη τιμής. Αυτό είναι προφανές όταν οι τιμές ανεβαίνουν πάνω από το υψηλό του hammer. Για την είσοδο τοποθετείτε μια εντολή αγοράς ανά στοπ πάνω από το υψηλό του hammer. Η εντολή σας εκτελείται μόνο όταν η αγορά παίζει το σενάριο σας. Αντιθέτως, λειτουργεί η είσοδος σε πώληση σε Hanging Man έξω από την άνω ζώνη Bollinger.

Αντιστάθμιση θέσης (προστασία)

Για αυτή τη στρατηγική εκτέλεσης συναλλαγών απαιτείται διαχείριση κινδύνου. Για να καθορίσετε την τιμή της αρχικής αντιστάθμισης, θα πρέπει

να απαντήσετε στην ακόλουθη ερώτηση: σε ποιο σημείο μπορούμε να αναμένουμε περισσότερα χαμηλά κατά τη διάρκεια της μετακίνησης; Σε αυτό το σημείο, το σενάριο της συναλλαγής δεν έχει πλέον νομιμότητα. Το διάγραμμα 1 δείχνει το χαμηλό από το υπάρχον hammer που παρέχει το χαμηλό της μετακίνησης. Αυτό το σημείο πρέπει να είναι το ιδανικό για την πρώτη εντολή αντιστάθμισης κινδύνων και καθορίζει το ρίσκο της θέσης σας.

Προσδιορισμός του στόχου

Η ιδέα αυτής της στρατηγικής είναι η συναλλαγή της αντίθετης μετακίνησης για όσο διαρκεί. Συνεπώς, η θέση σας θα πρέπει να ολοκληρωθεί εκτελώντας μια εντολή στοπ. Για να γίνει αυτό, χρησιμοποιήστε τη στρατηγική BarByBar. Να μετακινείτε το αρχικό στοπ αντιστάθμισης καθημερινά, αφότου οι αγορές θα κλείνουν στο χαμηλό του ολοκληρωμένου ημερήσιου κεριού. Η μοναδική εξαίρεση είναι τα ημερήσια κεριά που βρίσκονται εντός του εύρους ενός προηγούμενου κεριού – τα λεγόμενα εσωτερικά κεριά ή Inside Days. Σε αυτήν την περίπτωση - τονισμένη με κίτρινο στο διάγραμμα 2 – το στοπ θα συνεχίσει να βρίσκεται στο χαμηλό του εξωτερικού κεριού μέχρι να κλείσει ένα ημερήσιο κεριό πάνω από το υψηλό της αντίστοιχης περιόδου. Για να δώσουμε στη συναλλαγή κάποιο χώρο στην

Σύντομη περιγραφή στρατηγικής	
Όνομα στρατηγικής:	Εκτός ζώνης Bollinger
Τύπος στρατηγικής:	συναλλαγή αντιστροφής αντίθετης τάσης
Χρονικός ορίζοντας:	ημερήσιο διάγραμμα
Στήσιμο:	Αγορά: Hammer κάτω από την κάτω ζώνη Bollinger. Πώληση: Αντίστροφο Hammer (hanging man) πάνω από την άνω ζώνη Bollinger.
Είσοδος:	Αγορά: υπέρβαση των υψηλών του κεριού σήματος. Πώληση: κάτω από τα χαμηλά του κεριού σήματος.
Stop Loss:	Αγορά: στο χαμηλό του κεριού σήματος. Πώληση: στο υψηλό σημείο του κεριού σήματος.
Trailing Stop:	Αγορά: trailing στα χαμηλά των ακόλουθων κεριών. Πώληση: trailing στα υψηλά των ακόλουθων κεριών στα Inside-candles.
Stop Loss:	Αγορά: στο χαμηλό του κεριού σήματος.
Έξοδος:	ενεργοποιημένα στοπ
Διαχείριση κινδύνου και χρημάτων:	μέγιστο ρίσκο ανά συναλλαγή 0,5% έως 1%

» Δεν συμβαίνει συχνά να σχηματίζεται ένα Hammer έξω από τις ζώνες Bollinger. «

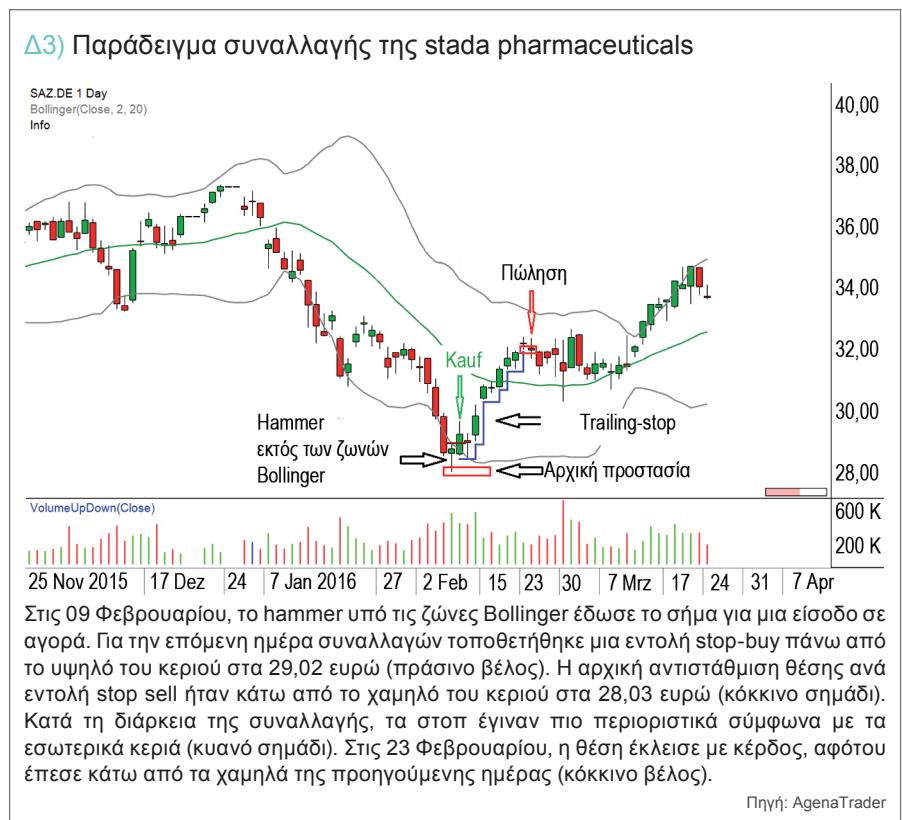
αρχή, τα στοπ αρχίζουν να γίνονται πιο περιοριστικά κατά την δεύτερη ημέρα συναλλαγών.

Πρακτικό παράδειγμα

Η μετοχή της Stada Arzneimittel (διάγραμμα 3) σχημάτισε στις 02.09.2016 ένα Hammer έξω από τις ζώνες Bollinger. Επιπλέον, εκείνη την ημέρα ο όγκος συναλλαγών αυξήθηκε. Τα υψηλά και χαμηλά των κεριών ήταν στα 29,00 ή 28,05 ευρώ, και έτσι όρισαν την τιμή εισόδου και το αρχικό στοπ. Η εντολή αγοράς (πράσινο βέλος) τοποθετήθηκε στις 02/10/2016 ανά εντολή στοπ-αγοράς στα 29,02 ευρώ περίπου πάνω από το υψηλό του κεριού. Το στοπ αντιστάθμισης (κόκκινο σημάδι) τοποθετήθηκε κάτω από το χαμηλό του κεριού στα 28,03 ευρώ. Η αγορά είχε αποδεχθεί το σενάριο της συναλλαγής και η εντολή αγοράς εκτελέστηκε. Αργότερα, κατά τη διάρκεια της συναλλαγής έπρεπε να κάνουμε πιο περιοριστική την εντολή στοπ στα χαμηλά του κεριού (κυανά σημάδια). Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε με ένα κέρδος ίσο με περίπου δέκα τοις εκατό, καθώς η τιμή στις 23/02/2016 έπεσε κάτω από το χαμηλό του κεριού ημέρας για τις 22/02/2016 στα 32,05 ευρώ (κόκκινο βέλος).

Συμπέρασμα

Δεν συμβαίνει συχνά να σχηματίζεται ένα Hammer έξω από τις ζώνες Bollinger. Αυτό συμβαίνει κυρίως όταν τα χρηματιστήρια κινούνται έντονα προς τη μία ή την άλλη κατεύθυνση και οι συνθήκες για συναλλαγή τάσεων είναι κακές. Τότε λοιπόν, οι επίμονες μετακινήσεις προς μια κατεύθυνση παίζουν με τα νεύρα των επενδυτών και τους οδηγούν σε παρορμητικές αντιδράσεις. Σε τέτοιες φάσεις, αυτή η στρατηγική εκτέλεσης συναλλαγών δείχνει τη δύναμή της. Είστε συναισθηματικά απρόσβλητοι και επικεντρώνεστε στην αναζήτηση ελπιδοφόρων, ιδιαίτερων καταστάσεων. Η στιγμή της έντασης

είναι μεγάλη και γνωρίζετε ακριβώς τι διακυβεύεται. Είτε τα πράγματα αποκτούν υψηλή ταχύτητα, είτε δε γίνεται τίποτα. Η αυστηρή διαχείριση κινδύνου σας προσφέρει ηρεμία κατά την έναρξη των συναλλαγών και εξασφαλίζει στη συνέχεια ότι τα κέρδη προστατεύονται. «

Mike Seidl

Ο Mike Seidl είναι τραπεζίτης και συναλλάσσεται στις αγορές κεφαλαίων με πραγματικά χρήματα από τα τέλη της δεκαετίας του 1990. Από το 2013 διαχειρίζεται με πλήρη απασχόληση τη δική του περιουσία και μεταδίδει τις γνώσεις του σε άλλους (σε σεμινάρια και coaching) που θέλουν να διαμορφώσουν τον δικό τους τρόπο για να επιτύχουν τους χρηματοοικονομικούς τους στόχους
 ✉ info@investorschule.de

Οι καλύτερες στρατηγικές από τον επαγγελματία επενδυτή John Person

Μέρος 4ο: Συνδυάστε κερδοφόρα εργαλεία τεχνικής ανάλυσης

Αυτό είναι το τελευταίο από τα τέσσερα άρθρα της σειράς που συνδυάζει το σύστημα σημείου καμπής του Person (ρίνοτ Person) με άλλους δείκτες και ένα σταθερό ανοδικό μοτίβο candlestick που ονομάζεται High Close Doji (HCD). Η χρήση των κατάλληλων εργαλείων εκτέλεσης συναλλαγών, η επιδίωξη μιας λογικής μεθοδολογίας εκτέλεσης συναλλαγών, η πειθαρχία και η συναισθηματική ισορροπία είναι ζωτικής σημασίας. Υπό αυτές τις συνθήκες, τα σημεία καμπής του John Person και η μεθοδολογία του έχουν αποδείξει την αξία τους κατά το παρελθόν. Σε αυτό το άρθρο θέλουμε να εμβαθύνουμε στη στρατηγική του και να δούμε μερικά σησίσματα και εναύσματα, όπου θα εστιάσουμε κυρίως στο μοτίβο high-Close Doji (δείτε το πλαίσιο). Οι αρχικοί κανόνες είναι: αν διαμορφώνεται ένα doji (οι τιμές κλεισίματος και ανοίγματος είναι κοντά μεταξύ τους) μετά από μια πτώση τιμής, στην αγορά σηματοδοτείται αναποφασιστικότητα. Η δυναμική αλλάζει προς το καλύτερο όταν η τιμή κλείνει μέσα σε τρία κεριά στο υψηλό του Doji.

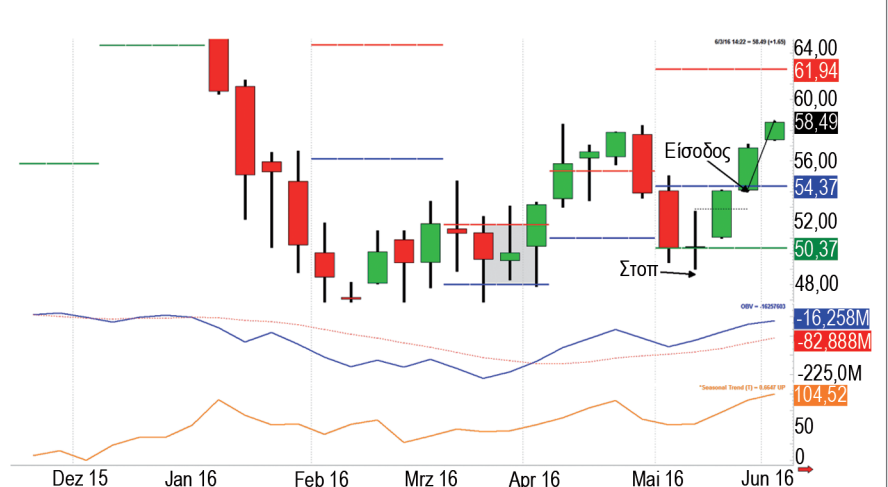
» Παράδειγμα συναλλαγής Biotech ETF

Το πρώτο παράδειγμα στο διάγραμμα 1 δείχνει την biotech (Pharmaceutical) -ETF (XBI). Χρησιμοποιώντας το εβδομαδιαίο διάγραμμα και τον μηνιαίο δείκτη person-Pivot καθώς επίσης και τα δεδομένα από τα τέλη Απριλίου για τα υψηλά, τα χαμηλά και τις τιμές κλεισίματος, μπορέσαμε για το μήνα Μάιο να καθορίσουμε τους στόχους για τη στήριξη (πράσινες γραμμές) και την αντίσταση (κόκκινες γραμμές). Το person-Pivot (κυανό) πρόβαλε ως στόχο για τον Μάιο ένα υψηλότερο υψηλό και ένα υψηλότερο χαμηλό, και γι' αυτό το σύστημα προβλέπει θετικό περιβάλλον για αυτό το μήνα. Στη συνέχεια, κάποιος θα έπρεπε απλά να παρακολουθεί την αντίδραση της αγοράς όταν (και εφόσον) έπεφτε στη γραμμή στήριξης. Στην περίπτωση αυτή, η διόρθωση θα λάμβανε πράγματι χώρα. Μόλις η αγορά έφτανε σε ένα χαμηλό, θα σχηματιζόταν ένα μοτίβο Doji. Ήδη, την επόμενη εβδομάδα η τιμή ήταν υψηλότερη και έκλεισε πάνω από το υψηλό του Doji. Με αυτό το πρώιμο σήμα θα μπορούσαμε να διαμορφώσουμε μια θέση αγοράς στην τιμή κλεισίματος εκείνης της Παρασκευής. Ακολουθώντας τους κανόνες εισόδου και έχοντας επίγνωση του κινδύνου, θα μπορούσατε να προγραμματίσετε την έξοδο σας έτσι ώστε να προκύψει μια αναλογία ανταμοιβής/ρίσκου (RRR)* ίση τουλάχιστον με ένα - υποθέτοντας ότι η αγορά δοκιμάζει την προβλεπόμενη αντίσταση των person-pivots. Σε αυτή τη συναλλαγή προέκυψε κέρδος ύψους οκτώ τοις εκατό χρησιμοποιώντας μια RRR ίση με 1. Επιπλέον, υπάρχουν και άλλες δυνατότητες, όπως το κλείσιμο μέρους μόνο της θέσης (scale out) και περιορισμού του στοπ στο επίπεδο εισόδου (break even) ή η χρήση trailing stop. Θα πρέπει να δούμε αποτελέσματα εντός τριών κερών, αμέσως μετά το έναυσμα Doji, διότι πρόκειται για μοτίβο αντιστροφής. Εάν η τιμή δεν πηγαίνει πουθενά ή δεν έχει θετική εξέλιξη, θα πρέπει να τερματίσουμε τη συναλλαγή.

Άλλοι δείκτες

Τώρα θέλουμε να προσθέσουμε κι άλλους δείκτες. Στο διάγραμμα 1 χρησιμοποιούμε το δείκτη On-Balance-Volume (OBV)*. Ο OBV αντιστοιχεί σε ένα απλό διάγραμμα όγκου που διαμορφώνεται σε σχέση με την ημερήσια αλλαγή των τιμών. Σε μια ανοδική αγορά, ο όγκος προστίθεται στον OBV

Δ1) Συναλλαγή αγοράς με biotech (Pharmaceutical) -ETF

Το διάγραμμα 1 δείχνει το biotech (Pharmaceutical) -ETF (XBI) σε εβδομαδιαίο διάγραμμα και με τα σχεδιασμένα μηνιαία person-Pivots. Καθώς η αγορά άγγιξε τη στήριξη (πράσινη γραμμή), διαμορφώθηκε ένα doji και, την επόμενη εβδομάδα, ένα μοτίβο HCD (η τιμή έκλεισε υψηλότερα από το υψηλό του Do-ji). Λόγω αυτού του πρώιμου σήματος, ο John Person μπόρεσε να οικοδομήσει μια θέση αγοράς στην τιμή κλεισίματος της Παρασκευής. Σαν επιβεβαίωση, χρησιμοποίησε τον δείκτη On-Balance-Volume (OBV). Η κυανή γραμμή ανέβηκε ανάλογα με τις τιμές, γεγονός που υποδηλώνει ότι η αγορά είναι σταθερή και η τάση συνεχίζεται με υψηλή πιθανότητα. Ο δείκτης εποχικής τάσης (πορτοκαλί γραμμή) επιβεβαίωσε επίσης το σήμα αγοράς HCD, δεδομένου ότι το ιστορικό της τάσης σε μέση τιμή έχει την τάση να μετακινείται προς τα πάνω κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Πηγή: www.tradenavigator.com

της προηγούμενης ημέρας, σε μια πτωτική αγορά, ο όγκος αφαιρείται. Ο υπολογισμός εξαρτάται από την τρέχουσα τιμή κλεισίματος. Μια αλλαγή τάσης στην αγορά μπορεί να προβλεφθεί από μια αλλαγή τάσης στον OBV. Για το σκοπό αυτό, μπορείτε να χρησιμοποιείτε αποκλίσεις μεταξύ της γραμμής OBV και της αγοράς. Αν ένα νέο υψηλό ή χαμηλό της αγοράς δεν επιβεβαιωθεί από ένα νέο υψηλό/χαμηλό στην γραμμή OBV, μια ταχεία αλλαγή της τάσης είναι πιθανή. Στο διάγραμμα 1 φαίνεται πως η κυανή γραμμή OBV ανεβαίνει παρόμοια με τις πορείες. Αυτό υποδεικνύει ότι η αγορά είναι πολύ σταθερή και η τάση θα συνεχιστεί περαιτέρω με υψηλή πιθανότητα. Το επόμενο εργαλείο είναι ένας δείκτης εποχικής

John Person

Ο John Person εργάστηκε για 36 χρόνια με συναλλαγές ΣΜΕ και δικαιωμάτων προαίρεσης. Ξεκίνησε το 1979 στο Chicago Mercantile Exchange και από τότε υπήρξε ανεξάρτητος επενδυτής, μπρόκερ, αναλυτής και διαχειριστής μίας από τις μεγαλύτερες εταιρείες στο Σικάγο. Ήταν ο πρώτος που συνδύασε τις αναλύσεις Candlestick και Pivot. Επίσης, ο Person είναι συγγραφέας και σεβαστός ομιλητής σε εκδηλώσεις.

Οι αγορές τείνουν να υπερβάλλουν τις μετακινήσεις των τιμών, αλλά στο τέλος επιστρέφουν και πάλι στο μέσο όρο.

τάσης (πορτοκαλί γραμμή). Με αυτόν τον τρόπο, το σήμα αγοράς HCD επιβεβαιώνεται περαιτέρω επειδή η ιστορική τάση σε μέση τιμή έχει την τάση να μετακινείται προς τα πάνω κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

High Close Doji (HCD)

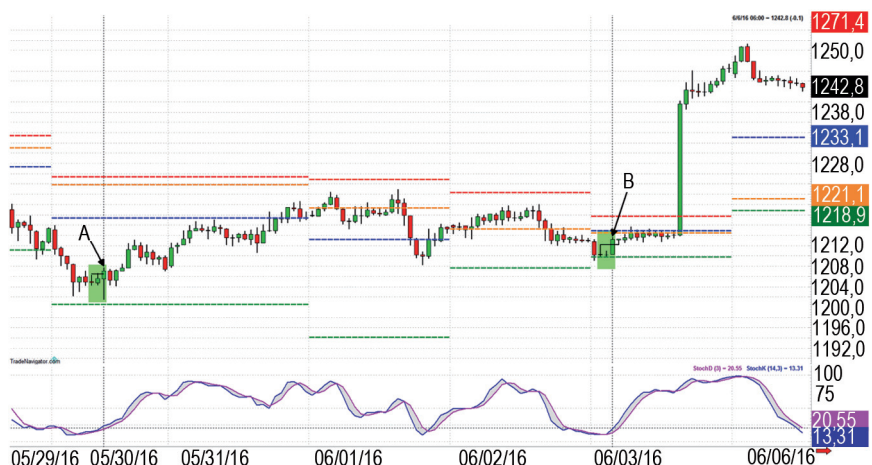
Από όλα τα μοτίβα αντιστροφής candlestick, το High Close Doji είναι ένα από τα καλύτερα ανοδικά σημάδια. Ένα Doji παρουσιάζεται όταν το κλείσιμο και το άνοιγμα είναι πολύ κοντά μεταξύ τους. Αφού σχηματιστεί το Doji, περιμένουμε για μια υψηλότερη τιμή κλεισίματος από το υψηλό του doji μέσα σε τρεις περιόδους. Αν ισχύει αυτό, θα έχουμε το μοτίβο high-Close Doji. Αυτό το σήσιμο είναι ιδιαίτερα ελπιδοφόρο, ιδιαίτερα όταν λαμβάνει χώρα κοντά σε μια ζώνη στήριξης pivot.

Παράδειγμα συναλλαγής - χρυσός

Στο διάγραμμα 2 βλέπουμε τον χρυσό στο ωριαίο διάγραμμα με τα σχεδιασμένα person-daily-pivots. Επιπλέον, κι ένα από τα αγαπημένα εργαλεία του John Person: ο ταλαντωτής stochastic*. Αυτός συγκρίνει την τελευταία τιμή κλεισίματος ενός αξιόγραφου με την ανάπτυξη του εύρους της συναλλαγής του σε μια καθορισμένη χρονική περίοδο. Η γραμμή % K συγκρίνει την τελευταία τιμή κλεισίματος με το εύρος τιμών των τελευταίων 14 ημερών. Η γραμμή % D είναι ένας κινητός μέσος όρος του % K line. Αξίες πάνω από 80 θεωρούνται υπεραγορασμένες. Αξίες κάτω από 20 θεωρούνται υπερπωλημένες. Στην περίπτωση μας, οι πορείες στο σημείο A ήταν σε πτωτική τάση, η οποία μειώθηκε πάνω από την προβλεπόμενη στήριξη (πράσινη γραμμή). Σχηματίστηκε ένα μοτίβο HCD (πράσινο σημάδι) και ο ταλαντωτής Stochastic έδειξε μια κατάσταση υπερπώλησης: τόσο η γραμμή % K (κυανή γραμμή) όσο και η γραμμή % D (μωβ γραμμή) ήταν κάτω από το σημάδι του 20 τοις εκατό.

Η κατακόρυφη διακεκομμένη γραμμή στο σημείο A δείχνει την επιβεβαίωση και των δύο σημάτων αγοράς. Δώστε τώρα προσοχή στο σημείο B. Εδώ είχαμε ένα παρόμοιο σήσιμο μετά από τέσσερις ημέρες. Το ιδιαίτερο αυτής της συναλλαγής: οι επενδυτές με ημερήσιο οριζόντιο μπόρεσαν να διαμορφώσουν θέση αγοράς στα πρώιμα στάδια της καμπής, όπου μείωσαν το ρίσκο τους και έτσι μπόρεσαν να εξισορροπήσουν πριν από την έναρξη του εκρηκτικού ράλι ή/ και μπόρεσαν να συμμαζέψουν τα στοπ. Το εκτενές πράσινο κερί δείχνει την ανακοίνωση της Federal Open Market Committee (FOMC) ότι τα επιτόκια παραμένουν αμετάβλητα.

Δ2) Συναλλαγή αγοράς σε χρυσό

Στο διάγραμμα 2, κάτω από το διάγραμμα του χρυσού εμφανίζεται ο ταλαντωτής Stochastic. Η τιμή, στο σημείο A, βρισκόταν σε πτωτική πορεία, η οποία μειώθηκε λίγο πάνω από την προβλεπόμενη στήριξη (πράσινη γραμμή). Το μοτίβο HCD (πράσινο) επιβεβαιώθηκε από τον ταλαντωτή stochastic, αφότου τόσο το % K (κυανή γραμμή) όσο και η γραμμή % D (μωβ γραμμή) βρέθηκαν κάτω από το σημάδι των 20. Στο σημείο B προέκυψε ένα παρόμοιο σήσιμο, όπου θα μπορούσαμε να διαμορφώσουμε μια θέση αγοράς στα πρώιμα στάδια της καμπής.

Πηγή: www.tradenavigator.com

Παράδειγμα συναλλαγής της Seagate Technologies

Στο διάγραμμα 3 βλέπουμε το εβδομαδιαίο διάγραμμα της Seagate Technologies (STX) και τους

Η τεχνική ανάλυση είναι υποκειμενική και δεν είναι τέλεια.

στόχους στήριξης του person-Pivot σε τριμηνιαία βάση (πράσινες γραμμές). Στις αρχές Απριλίου έγινε γνωστή η κακή κατάσταση των κερδών, που οδήγησε σε σημαντική πτώση των μετοχών. Ωστόσο, οι αγορές τείνουν να υπερβάλλουν τις μετακινήσεις των τιμών, αλλά στο τέλος επιστρέφουν και πάλι στο μέσο όρο. Στην περίπτωση αυτή αποκαλύφθηκε ένα εβδομαδιαίο HCD (πράσινο) και ο δείκτης OBV (κυανή γραμμή) έδειξε αύξηση του όγκου. Ο δείκτης εποχικής τάσης (πορτοκαλί γραμμή) επιβεβαίωσε από την προοπτική του ιστορικού της ισοτιμίας ότι η τιμή της μετοχής εκείνη τη στιγμή τείνει και πάλι να αυξηθεί. Σύμφωνα με τους κανόνες, θα βλέπαμε άμεσα αποτελέσματα – όπως δείχνει το διάγραμμα. Αυτό πράγματι συνέβη, επειδή η αγορά έδωσε μια αύξηση τιμής άνω του δέκα τοις εκατό.

Παράδειγμα συναλλαγής της 3M

Στο διάγραμμα 4 βλέπουμε το ημερήσιο διάγραμμα της 3M (MMM). Τα μηνιαία person-Pivots, σε συνδυασμό με τους πρόσθετους δείκτες, υπέδειξαν μια σπουδαία συναλλαγή (κόκκινο σημάδι). Οι δύο γραμμές του ταλαντωτή sto-chastic ανήλθαν στο σημείο A, στο σημάδι των 20, που αναφερόταν σε αγορά. Ο OBV ανέβηκε επίσης απότομα, γεγονός που επιβεβαίωσε το σήμα εισόδου HCD. Η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στα τέλη Ιανουαρίου, όταν ακόμα υπήρχαν φόβοι πως η συνολική αγορά βρισκόταν στο μέσο ενός κραχ. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή, η τεχνική

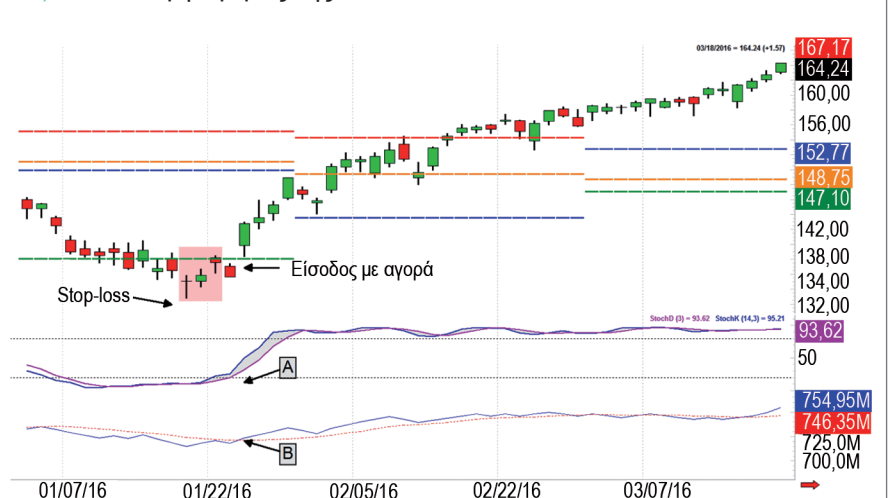
Δ3) Συναλλαγή αγοράς Seagate Technologies

Το διάγραμμα 3 δείχνει το εβδομαδιαίο διάγραμμα της Seagate Technologies (STX) και η στήριξη των person Pivot στοχεύει σε τριμηνιαία βάση (πράσινες γραμμές). Το πράσινο σημάδι δείχνει ένα αδύναμο HCD. Ο δείκτης OBV (κυανή γραμμή) επιβεβαίωσε το έναυσμα με μια αύξηση σε όγκο, όπως και ο δείκτης εποχικής τάσης (πορτοκαλί γραμμή) από τη σκοπιά του ιστορικού των τιμών.

Πηγή: www.tradenavigator.com

Δ4) Συναλλαγή αγοράς της 3M

Βλέπεται το ημερήσιο διάγραμμα της 3M (MMM) με μηνιαία person-Pivots και ένα μοτίβο HCD (κόκκινο σημάδι). Οι δύο γραμμές του ταλαντωτή Stochastic ήταν στο σημείο A, κάτω από το σημάδι των 20, που υποδείκνυε αγορά. Επιπλέον, ο OBV ανέβηκε έντονα (σημείο B), το οποίο επιβεβαίωσε το σήμα εισόδου HCD.

Πηγή: www.tradenavigator.com

ανάλυση μας υπέδειξε σήματα αγοράς με υψηλή πιθανότητα επιτυχίας, ενώ τα μέσα ενημέρωσης και ειδικοί της αγοράς έσπερναν ακόμα φόβο και συνιστούσαν έντονα την πώληση. Ως επενδυτής, διατηρείς τον έλεγχο, εάν είσαι ενημερωμένος

για τα τρέχοντα γεγονότα, τους αριθμούς που κερδίζουν, σημαντικές ημερομηνίες και ανακοινώσεις οικονομικών εκθέσεων. Αλλά φυσικά δεν έχουμε κανέναν έλεγχο επί απρόβλεπτων συνθηκών ή σημαντικών ψηφοφοριών - όπως το δημοψήφισμα για το Brexit.

Σύντομη περιγραφή στρατηγικής	
Όνομα στρατηγικής:	Person-Pivot με πρόσθετους δείκτες
Τύπος στρατηγικής:	Pivot με επιβεβαίωση δείκτη
Χρονικός ορίζοντας:	ωριαίο έως εβδομαδιαίο διάγραμμα
Στήσιμο:	αγορά: στη στήριξη pivot με επιβεβαίωση από High Close Doji, OBV, stochastics ή Seasonal Trend. Πώληση: στην αντίσταση pivot με επιβεβαίωση από Low Close Doji, OBV, stochastics ή Seasonal Trend
Είσοδος:	αγορά: τιμή κλεισίματος πάνω από το υψηλό του High Close Doji στο ίδιο χρονικό επίπεδο εντός τριών κεριών. Πώληση: κλείσιμο κάτω από το χαμηλό του Low Close Doji στο ίδιο χρονικό επίπεδο εντός τριών κεριών.
Stop loss:	Αγορά: κάτω από το χαμηλό του High Close Doji. Πώληση: πάνω από το υψηλό του Low Close Doji
Κατοχύρωση κέρδους:	Αγορά: στην αντίσταση του σημείου Pivot Πώληση: στη στήριξη pivot
Trailing Stop:	προαιρετικό

Παράδειγμα συναλλαγής GBP/USD

Εβδομάδες πριν από το δημοψήφισμα, η βρετανική λίρα έχασε σημαντικά σε αξία έναντι του δολαρίου ΗΠΑ. Το διάγραμμα 5 δείχνει την εικόνα του «πριν» στις 17 Ιουνίου 2016, που αντανακλά επακριβώς την κατάσταση λίγο πριν από την ψηφοφορία. Παρά το γεγονός ότι η τιμή μετακινήθηκε κάτω από την εκτιμώμενη μηνιαία στήριξη των person pivots (πράσινη γραμμή), αλλά προσέξτε εδώ το doji με τη μακριά ουρά και το επακόλουθο HCD, που προκλήθηκε από την τιμή κλεισίματος της Παρασκευής (πράσινο σημάδι). Ενώ οι επενδυτές σε Forex δεν έχουν πρόσβαση στον OBV και δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον δείκτη, μπορούν κάλλιστα να χρησιμοποιούν τα δεδομένα από τις αγορές συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης. Χωρίς να δίνουμε σημασία στο τρέχον συμβάν και εφαρμόζοντας τη στρατηγική person, μια είσοδος αγοράς στις 1.44360, με μια εντολή stop-loss στις 1.4020, θα ήταν δυνατή. Σε μια έξοδο με CRV ίσο με 1, το στοχευόμενο κέρδος θα ήταν στα 1.4700. Αυτό μοιάζει με μεγάλη απαίτηση από την αγορά, αλλά είναι σίγουρα πιθανό, επειδή το υψηλό που επιτεύχθηκε τον Μάιο ήταν στις 1.4782. Από την πλευρά της τεχνικής του διαγράμματος, η

ευθυγράμμιση του δείκτη Sto-chastic στο σημείο A (με υπέρβαση του σημείου 20) και η σημαντική αύξηση του όγκου χρησιμοποιώντας το δείκτη OBV στο σημείο B (κυανή γραμμή), ήταν το στήσιμο για αυτή τη συναλλαγή.

Συμπέρασμα

Όταν εφαρμόζετε διαχείριση των συναλλαγών θα πρέπει πράγματι να ακολουθείτε τους κανόνες της εκτέλεσης συναλλαγών, αλλά να μην παραβλέπετε την κοινή λογική σας. Η τεχνική ανάλυση είναι υποκειμενική και δεν είναι τέλεια. Οι δείκτες που χρησιμοποιούνται είναι μεγάλης σημασίας, αλλά αν το στοχευόμενο κέρδος σας δεν έχει ακόμη επιτευχθεί και το ίδιο προμηνύεται για τη συνέχεια, θα ήταν σωστό να πραγματοποιήσετε έξοδο. Στις συναλλαγές ισχύει το ρητό «κάλιο πέντε και στο χέρι παρά δέκα και καρτέρει» «

Δ5) Συναλλαγή αγοράς πριν από το Brexit

Το διάγραμμα 5 δείχνει το GBP/USD έως τις 17 Ιουνίου 2016, λίγο πριν από το δημοψήφισμα. Δίχως να δίνουμε σημασία στο τρέχον συμβάν και εφαρμόζοντας τη στρατηγική person, μια είσοδος με αγορά στις 1.44360 με μια εντολή stop-loss στις 1.4020 θα ήταν δυνατή. Σε μια έξοδο με CRV ίσο με 1, το στοχευόμενο κέρδος θα ήταν στις 1.4700. Αυτός ο στόχος επιτεύχθηκε αργότερα. Η τιμή αυξήθηκε ακόμη και στο 1,50e- mark προτού συντριβεί κατά τη διάρκεια του απροσδόκητου Brexit.

Πηγή: www.tradenavigator.com

Το **forexoptions.gr** είναι ο μοναδικός και πληρέστερος οδηγός που χρειάζεται ο Έλληνας επενδυτής στον απέραντο κόσμο του forex.

forexoptions

Οι καλύτερες εταιρείες forex, binary options & social trading για Έλληνες επενδυτές.

ελάχιστη κατάθεση
μέγιστη μόχλευση (leverage)
προσφερόμενα spreads
bonus
δωρεάν εργαλεία forex

Το **forexoptions.gr** αλλάζει την online αγορά του forex trading στην Ελλάδα, προσφέροντας αξιόπιστη ανάλυση και χρήσιμες πληροφορίες για να πάρετε την σωστή απόφαση.
Μπείτε σήμερα στο **forexoptions.gr**

Γνωστοποίηση Ρίσκου: Το ForexOptions δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν απώλεια ή ζημία των συναλλαγών, ως αποτέλεσμα της εξάρτησης από τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτό τον ιστότοπο, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων, τιμές, προσφορές και διαγράμματα. Παρακαλούμε να ενημερωθείτε πλήρως για τους κινδύνους και το κόστος των συναλλαγών που συνδέονται με τις χρηματοπιστωτικές αγορές, οι συναλλαγές Forex και Binary options εμπεριέχουν υψηλό επίπεδο κινδύνου και μπορεί να μην είναι κατάλληλες για όλους τους επενδυτές.

Το εργαστήριο συναλλαγών με σύστημα

Μέρος 2ο: Κερδοφόρα χρήση υφέσεων

Ο συγγραφέας του System Trading Labs έχει θέσει ως στόχο να εξετάσει αν οι συναλλαγές είναι κερδοφόρες σε μακροπρόθεσμη βάση. Σε αυτό το δεύτερο μέρος της σειράς των άρθρων παρουσιάζεται ένα στήσιμο «Buy the Dips», όπου αγοράζονται αξίες ενός χαρτοφυλακίου γερμανικών μετοχών μετά από μια πτώση των τιμών. Στα δέκα χρόνια δοκιμής του συστήματος θα μπορούσε να επιτευχθεί μια ετήσια απόδοση της τάξης του έξι με 83 τοις εκατό.

» Το στήσιμο με μια ματιά

Με ένα στήσιμο αγοράς σε υποχωρήσεις τιμών (buy the dips), εννοούμε μια αγορά μετά από μια «κάθοδο» της τιμής.

Δεν εννοούνται μόνο οι ακραίες πτώσεις τιμών. Ακόμη και οι μέτριες υποχωρήσεις οδηγούν σε μία ευνοϊκή αξιολόγηση της αντίστοιχης μετοχής και μπορεί να χρησιμοποιηθεί

για την είσοδο. Ας προσπαθήσουμε αρχικά να ορίσουμε μια υποχώρηση (dip). Πρώτον, χρησιμοποιούμε το μέσο πραγματικό εύρος (Average True Range - ATR) * ως μέτρο της παραλλαγής της αντίστοιχης μετοχής. Στην κλασική περίπτωση, το ATR υπολογίζεται για μια διάρκεια περιόδου 14 ημερών. Στη συνέχεια υποθέτουμε ένα Dip, όταν η τιμή κλεισίματος της μετοχής για έναν ορισμένο αριθμό ημερών έχει διαδοχικά μειωθεί κατά ένα ορισμένο συντελεστή ATR. Σε μια πτώση τιμής συχνά θεωρείται δεδομένο το γεγονός ότι αυτό θα συνεχιστεί και την επόμενη μέρα. Σε αυτήν την περίπτωση, δεν ανοίγουμε τη θέση μας αμέσως στην τιμή ανοίγματος της επόμενης ημέρας, αλλά τοποθετούμε εντολή ορίου στην αγορά. Αν επιτευχθεί το όριο μας, η επακόλουθη έξοδος ακολουθεί είτε σε ένα στοχευόμενο κέρδος (στοχευόμενη τιμή) ή με βάση το χρόνο μετά από ένα ορισμένο αριθμό ημερών διαπραγμάτευσης. Επιπλέον, ορίζεται ένα stop loss. Στο διάγραμμα 1 βλέπουμε ένα παράδειγμα συναλλαγής. Μετά από μια πτώση της τιμής ακολουθεί περιορισμένα μια είσοδος (πράσινο βέλος). Σε αυτό το παράδειγμα, η στοχευόμενη τιμή επιτεύχθηκε την έβδομη ημέρα (κόκκινο βέλος). Σε ποια χρονική περίοδο πρέπει να υπολογιστεί το ATR; Σε πόσες συναπτές ημέρες πρέπει να καταμεριστεί η τιμή; Πόσο ισχυρή θα πρέπει να είναι η πτώση; Σε πόση απόσταση από την τελευταία τιμή κλεισίματος θα πρέπει να είναι το όριο εισόδου; Πού πρέπει να τοποθετηθούν τα stop-loss και η στοχευόμενη τιμή; Παρακάτω θα βρείτε μια απάντηση σε αυτά τα θέματα, με πληροφορίες παραμέτρων για ένα πετυχημένο σύστημα.

Πλαίσιο ανάλυσης

Ψάχνουμε για επιτυχημένο σύστημα στο ακόλουθο γενικό περιβάλλον:

- Περίοδος αναδρομικού ελέγχου: όπως και στο 1ο μέρος των εργαστηρίων System Trading δοκιμάζουμε τη στρατηγική μας για μια περίοδο δέκα ετών, για παράδειγμα, από το 2006 έως το 2015. Αναδρομικός έλεγχος σημαίνει μια προσομοίωση ιστορικών ποσοστών αυτών των ετών, με ποιο αποτέλεσμα θα ήταν ολοκληρωμένο το στήσιμο εάν είχαν χρησιμοποιηθεί οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις συστήματος κατά τη διάρκεια αυτής της δεκαετίας.
- Χαρτοφυλάκιο: για την ανάλυσή μας χρησιμοποιούμε τις μετοχές που συμπεριλαμβάνονται στο DAX, MDAX και TecDAX. Από τις συνολικά 110 αξίες ξεχωρίζουμε εκείνες που δεν έχουν ιστορικό τιμών καθόλη την περίοδο του αναδρομικού ελέγχου για να αποφύγουμε στρεβλώσεις στην ανάλυση. Παραμένουν 83 μετοχές. Εδώ, η σύνθεση αυτών των δεικτών χρησιμοποιήθηκε σύμφωνα με την κατάσταση από τις 21.03.2016. Σε σύγκριση με τις 84 μετοχές του πρώτου μέρους των εργαστηρίων συναλλαγών με σύστημα, προέκυψαν οι ακόλουθες

Δ1) Παράδειγμα συναλλαγής

Το σήμα εισόδου δημιουργήθηκε μετά από μια απότομη πτώση στη μετοχή GFT Technologies της TecDAX (κάθετη κόκκινη στήλη). Επίσης, η κόκκινη γραμμή σήματος είναι πάνω από την κυανή γραμμή τάσης. Η είσοδος έλαβε χώρα την επόμενη ημέρα (πράσινο βέλος). Η κάθετη πράσινη στήλη αναπαριστά την περίοδο εκμετάλλευσης της θέσης. Στην περίπτωση αυτή, η έξοδος έλαβε χώρα την έβδομη ημέρα, μετά από την επίτευξη του στοχευόμενου κέρδους (κόκκινο βέλος).

Πηγή: www.QuantShare.com

Π1) Στατιστικά στοιχεία συστήματος

Μετρήσεις	Αποτέλεσμα
Μέση ετήσια απόδοση	34%
Υψηλότερα ετήσια κέρδη	83%
Χαμηλότερα ετήσια κέρδη	6%
Μέγιστο μέγεθος απωλειών	23%
Μέση έκθεση	52%
Αριθμός συναλλαγών	1287
Μέση περίοδος εκμετάλλευσης:	8 ημέρες διαπραγμάτευσης
Ποσοστό κερδοφόρων συναλλαγών	66%
παράγοντας κέρδους	2
Αναλογία Sharpe	2

Ο πίνακας 1 παρουσιάζει τις σημαντικότερες παραμέτρους της ανάλυσης απόδοσης.

Πηγή: www.QuantShare.com

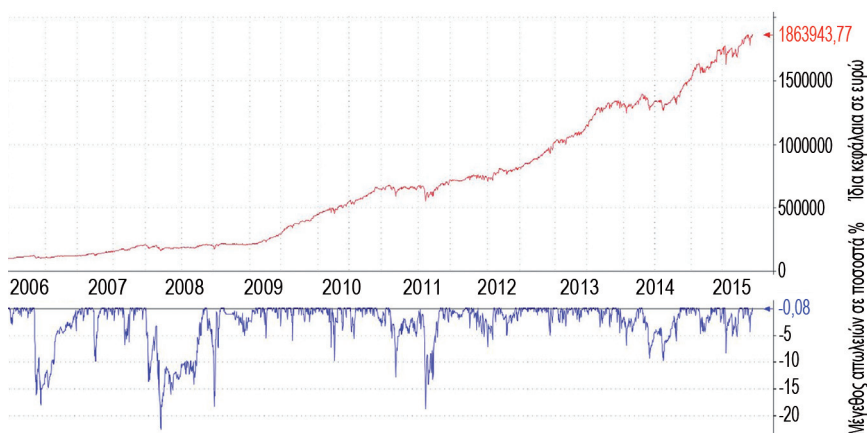
αλλαγές χαρτοφυλακίου: οι ElringKlinger, QSC και LPKF Laser Electronics δεν θα ληφθούν υπόψη, μαζί με τις ProSiebenSat.1 Media και Süss MicroTec.

Κάθε επιμέρους θέση έχει περισσότερο από το 15% του μετοχικού κεφαλαίου.

Δ2) Καμπύλη κεφαλαίου και μεγέθους απωλειών

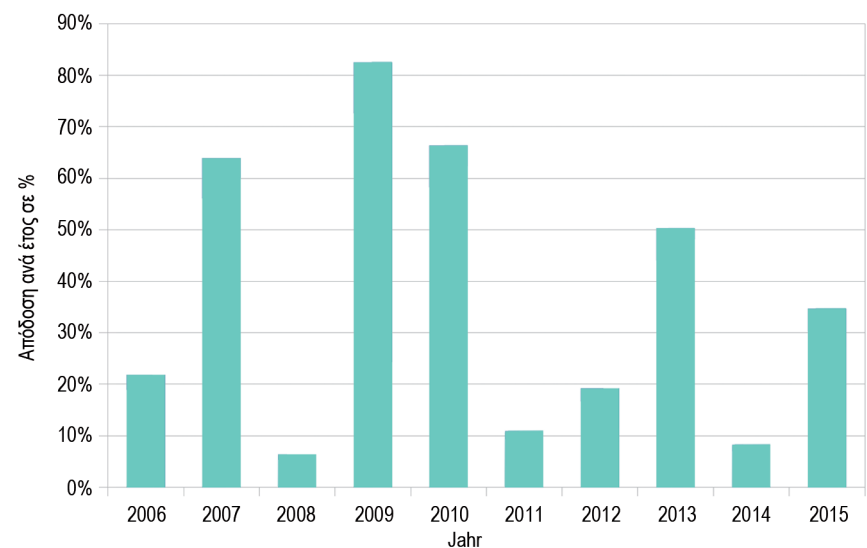

Το αρχικό κεφάλαιο των 100.000 ευρώ στις αρχές του 2006 έχει αναπτυχθεί σε ένα τελικό κεφάλαιο 1.863.943 ευρώ (κόκκινη καμπύλη). Το μέγιστο μέγεθος απωλειών ήταν το 2008 στο 23 τοις εκατό (κυανή καμπύλη).

Πηγή: www.QuantShare.com

- Χρονικό πλαίσιο: ημερήσιο διάγραμμα
- Δεδομένα τιμών: χρησιμοποιούνται δωρεάν διαθέσιμα διήμερα σεμινάρια με τις λεπτομέρειες του ανοίγματος, του υψηλού, του χαμηλού και του κλεισίματος. Το χρηματιστήριο αυτών των σεμιναρίων είναι το Xetra. Τα μαθήματα έχουν προσαρμοστεί για εταιρικές πράξεις (διασπάσεις, μερίσματα).
- Αμοιβές: 0,1 τοις εκατό αντίστοιχα για την αξία αγοράς και πώλησης.
- Διαφορά τιμής: 0,1 τοις εκατό σε αγορά και πώληση. Εφόσον ανοίγουμε την θέση περιορισμένα, η εξέταση της διαφοράς τιμής όταν ακολουθεί η είσοδος θα δεν είναι υποχρεωτική.

Δ3) Ετήσιες αποδόσεις σε ποσοστά

Σε όλα τα χρόνια του αναδρομικού ελέγχου, το σύστημα έχει αποδόσεις μεταξύ έξι και 83 τοις εκατό.

Πηγή: www.QuantShare.com

Παράμετρος του στήσιματος

Για κάθε παράμετρο του στήσιματος καθορίζουμε πρώτα τα εύρη τιμών, στα οποία αναζητούμε ένα κερδοφόρο στήσιμο:

Μέγεθος θέσης: προκειμένου να μην είναι πολύ μεγάλο το ρίσκο της μεμονωμένης θέσης, διανέμουμε ομοιόμορφα το κεφάλαιό μας τουλάχιστον σε επτά θέσεις. Έτσι, κάθε επιμέρους θέση έχει περισσότερο από το 15% του μετοχικού κεφαλαίου. Εάν ο αριθμός των θέσεων γίνει πολύ μεγάλος, αυξάνεται και το κόστος του καθορισμού και της διαχείρισης θέσεων. Ξεκινάμε με ένα μέγιστο

» Η διάρκεια της περιόδου της γραμμής σήματος πρέπει να είναι η ίδια με τη διάρκεια της περιόδου του ATR στο σήμα εισόδου. «

αριθμό 20 θέσεων. Αυτό αντιστοιχεί στο πέντε τοις εκατό του αντίστοιχου κεφαλαίου.

Σήμα εισόδου:

- α) Σε αυτό το στήσιμο λαμβάνουμε ένα σήμα εισόδου εάν - σε σύγκριση με την τιμή κλεισίματος της προηγούμενης ημέρας - η τιμή κλεισίματος πέσει κατά περισσότερο από ένα συγκεκριμένο ποσοστό του ATR. Εδώ, το ATR πρέπει να υπολογίζεται εναλλακτικά για χρονικές περιόδους πέντε έως 50, σε κλάσματα του πέντε. Το ποσοστό που εφαρμόζεται στο ATR πρέπει να είναι μεταξύ 0,5 και δύο, σε κλάσματα του 0,1.
- β) Καθώς, προτού πραγματοποιήσουμε την ανάλυση, δεν μπορούμε να κρίνουμε τον αριθμό των διαδοχικών ημερών, η τιμή κλεισίματος πρέπει να πέσει. Αυτό το δοκιμάζουμε σε ένα εύρος μίας έως τεσσάρων ημερών.

Φίλτρο σήματος: καθώς στο στήσιμό μας αναμένουμε ότι μετά την υποχώρηση η τιμή θα ανακάμψει, θέλουμε να εισέλθουμε μόνο σε ανοδική αγορά. Μια ανοδική αγορά καθορίζεται μέσα από τη σύγκριση δύο απλών κινητών μέσων όρων (απλός κινητός μέσος όρος, σύντομογραφία: SMA). Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούμε μια γραμμή σήματος με μικρή μέση περίοδο και μια γραμμή τάσης με μεγαλύτερη μέση περίοδο. Υποθέτουμε μια ανοδική αγορά όταν η γραμμή σήματος είναι πάνω από τη γραμμή τάσης. Η διάρκεια της περιόδου της γραμμής σήματος πρέπει να είναι η ίδια με τη διάρκεια της περιόδου του ATR στο σήμα εισόδου και η γραμμή τάσης θα πρέπει να ποικίλλει σε κλάσματα του δέκα έως 200.

Κατάταξη: Ο δείκτης κατάταξης δείχνει σε ποια κατάταξη πρέπει τα σήματα μας να οδηγούν σε εντολές αγοράς. Αυτό είναι σημαντικό όταν λαμβάνουμε περισσότερα σήματα όπως το δωρεάν διαθέσιμο κεφάλαιο. Ως δείκτη κατάταξης θέλουμε να χρησιμοποιούμε το δείκτη Relative Strength Index (RSI), average directional movement index (ADX) *, Commodity Channel Index (CCI), Normalized Average True Range (NATR), τη κλασική απόκλιση, την απόδοση, την αναλογία

Sharpe *, τη μεταβλητότητα και την απόσταση από τη μέση τιμή. Ο δείκτης κατάταξης υπολογίζεται για την ίδια περίοδο με τη γραμμή σήματος.

Είσοδος: Για τον υπολογισμό των ορίων αγοράς χρησιμοποιούμε την τιμή κλεισίματος του σήματος ημέρας και απ' αυτό αφαιρούμε ένα ορισμένο ποσοστό του ATR. Σε αυτή την περίπτωση, το ATR υπολογίζεται για την χρονική περίοδο της γραμμής της τάσης. Ο παράγοντας είναι σε κλάσματα του

Κωδικός συστήματος

Το σύστημα μπορεί να περιγραφεί στη γλώσσα Quant Share (www.QuantShare.com) ως εξής:

```

SetSimSetting(_ActivateStopImmediately, 1);
SetSimSetting(_DisableMMScript, -1);
SetSimSetting(_DisableTradeIfFewVolume, 0);
SetSimSetting(_DisableTradeIfFewVolumeRatio, 10);
SetSimSetting(_ExitWhenReverseEntrySignal, 0);
SetSimSetting(_InitialEquity, 100000);
SetSimSetting(_MarginFactor, 1);
SetSimSetting(_MinPositionValue, 1);
SetSimSetting(_MinShares, 1);
SetSimSetting(_RiskFreeRate, 0);
SetSimSetting(_Slippage, 0.1);
SetSimCommission(_Percentage, 0.1);
SetSimSetting(_NbPositions, 7);
Buy = Sma(45) >= Sma(190) &&
close < ref(close, 1) - 0.5 * atr(45);
SetSimTiming(_Buy, _Limit, 0);
BuyPrice(close - atr(190), 2);
SetSimLongRank(RFun(close, 45));
SetSimTiming(_Sell, _Open, 0);
SetSimStop(_StopNBar, _Point, 10, 0);
SetSimStop(_StopLoss, _Point, 9 * atr(190), 0);
SetSimStop(_StopProfit, _Point, 2.5 * atr(190), 0);
    
```

Σύντομη περιγραφή στρατηγικής

Όνομα στρατηγικής:	Buy the Dips
Τύπος στρατηγικής:	αντίστροφη στρατηγική μετά από αδυναμία τιμής
Χρονικός ορίζοντας:	ημερήσιο διάγραμμα
Υποκείμενο:	μετοχές του DAX, MDAX και TecDAX
Στήσιμο:	αξιοποίησης υφέσεων με τη χρήση ενός φίλτρου σήματος με στοχευόμενη τιμή και stop-loss, καθώς επίσης και έξοδος βάσει χρόνου
Σήμα εισόδου:	η μετοχή κλείνει κατά περισσότερο από 0,5 φορές το ATR (45) κάτω από την τιμή κλεισίματος της προηγούμενης ημέρας.
Φίλτρο σήματος:	ο SMA (45) πρέπει να είναι άνω του SMA (190)
Είσοδος:	περιορισμένη. Το απλό ATR (190) είναι χαμηλότερο από την τιμή κλεισίματος κατά την ημέρα του σήματος· η εντολή ορίου είναι έγκυρη για δύο ημέρες
Stop Loss:	9 φορές το ATR (190) κάτω από την τιμή εισόδου
Στοχευόμενο κέρδος:	2,5 x ATR (190) πάνω από την τιμή εισόδου
Έξοδος με βάση το χρόνο:	στην τιμή ανοίγματος, 10 ημέρες μετά από το σήμα εισόδου
Κατάταξη για πολύ μεγάλο αριθμό σημάτων:	σύμφωνα με την μεταβλητότητα για πάνω από 45 περιόδους προτιμώνται οι μετοχές με την υψηλότερη μεταβλητότητα
Μέγεθος θέσης:	το κεφάλαιο κατανέμεται ισομερώς σε επτά θέσεις

0,1, στο εύρος μεταξύ μηδέν και ένα. Η εντολή ορίου πρέπει να είναι μεταξύ μίας και πέντε ημερών και αν δεν εκτελεστεί, θα διαγραφεί.

Έξοδος: Με αυτό το στήσιμο, η έξοδος πραγματοποιείται όταν επιτευχθούν είτε το stop-loss, είτε η περιοχή στόχος και μετά από ένα ορισμένο αριθμό ημερών διαπραγμάτευσης.

Stop-Loss: Για Stop Loss χρησιμοποιούμε επίσης το ATR. Το πλεονέκτημα εδώ είναι ότι το stop loss ορίζεται δυναμικά και

έτσι η παραλλαγή στην αντίστοιχη μετοχή λαμβάνεται υπόψη. Συγκεκριμένα, υπολογίζουμε ξανά το ATR για τη διάρκεια της περιόδου της γραμμής τάσης και τοποθετούμε το stop-loss σε κλάσμα του 0,5 έως δέκα του ATR, σε κλάσματα του 0,5 κάτω από την τιμή εισόδου. Το stop-loss δεν προσαρμόζεται κατά την περίοδο εκμετάλλευσης της θέσης.

Στοχευόμενο κέρδος (στόχος): Παρόμοια με το stop loss, εδώ χρησιμοποιούμε το ATR που υπολογίζεται για την περίοδο της γραμμής τάσης, ως βάση για την στοχευόμενη τιμή. Στην τιμή εισόδου προσθέτουμε ένα πολλαπλάσιο του ATR και παίρνουμε τη συγκεκριμένη στοχευόμενη τιμή. Το πολλαπλάσιο είναι σε βήματα του 0,5 στο εύρος μεταξύ 0,5 και πέντε.

Έξοδος με βάση το χρόνο: αν η αγορά κινείται πлагίως - δεν επιτυγχάνεται ούτε το stop loss, ούτε η στοχευόμενη τιμή - ίσως τελικά να χρειαστεί να βγούμε από τη θέση, ώστε να απελευθερωθεί το κεφάλαιο για άλλες κερδοφόρες θέσεις. Προσπαθούμε να βρούμε τον αριθμό των ημερών στο εύρος της μίας έως δέκα ημέρες, ώστε να προκύψει μια μέγιστη περίοδος εκμετάλλευσης δύο εβδομάδων.

Αποτελέσματα αξιολόγησης

Λόγω της μεγάλης ποικιλίας των εναλλακτικών που προκύπτουν από την γενική εκπροσώπηση της παραμέτρου, είναι αδύνατο να πραγματοποιηθούν υπολογισμοί για όλες μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα. Αντ' αυτού, χρησιμοποιούμε μια μέθοδο βελτιστοποίησης με τη βοήθεια υπολογιστή, η οποία βασίζεται στην τεχνητή νοημοσύνη και ονομάζεται αλγόριθμος PBIL (PBIL = Population Based Incremental Learning). Αυτή η μέθοδος περιγράφει τους πιθανούς συνδυασμούς δείκτη- / παραμέτρου ένα διάνυσμα πιθανοτήτων («βάσει πληθυσμού») που μαθαίνει από την επιμέρους διέλευση αναδρομικού ελέγχου («στοιχειώδη εκπαίδευση»). Στην αρχή της διαδικασίας, όλοι οι συνδυασμοί είναι εξίσου πιθανοί. Η πιθανότητα των επιτυχών παραμέτρων αυξάνεται σε κάθε πέρασμα. Κατά την εφαρμογή της μεθόδου βελτιστοποίησης, στοχεύουμε σε ένα όσο το δυνατόν σταθερό σύστημα. Η σύντομη περιγραφή της στρατηγικής δείχνει λεπτομερώς την παραμετροποίηση του σήματος, που περιγράφεται λεπτομερώς παρακάτω. Διανείμετε το κεφάλαιό σας ομοιόμορφα σε επτά θέσεις. Για παράδειγμα, με κεφάλαιο ύψους 140.000 ευρώ, μπορείτε να αγοράσετε μετοχές αξίας 20.000 ευρώ ανά θέση. Εάν μια μετοχή που μετράται από την τιμή κλεισίματος της προηγούμενης ημέρας έως την τιμή κλεισίματος της τρέχουσας ημέρας, πέσει κατά περισσότερο από το μισό του ATR, αυτό είναι το σήμα της εισόδου σας. Το ATR υπολογίζεται για 45 περιόδους. Επενδύετε σε μια ανοδική αγορά και πραγματοποιείτε είσοδο σε θέση μόνο όταν το SMA (45) είναι υψηλότερο από το SMA (190). Χρησιμοποιήστε τη μεταβλητότητα που υπολογίσατε για

Jürgen Winterberg

Ο Jürgen Winterberg είναι Diplom-Kaufmann (συμπεριλαμβανομένων των τραπεζικών και των μετοχικών αγορών) και συναλλάσσεται από τις αρχές του 1990. Ως εκπαιδευτής επί των συναλλαγών, ειδικεύεται σε συστηματικές συναλλαγές και αναπτύσσει συστηματικές στρατηγικές, κατά προτίμηση, για χαρτοφυλάκια μετοχών, forex και δεικτών
✉ tm@SystemTra.de

Η εντολή ορίου πρέπει να είναι μεταξύ μίας και πέντε ημερών και αν δεν εκτελεστεί, θα διαγραφεί.

45 περιόδους ως δείκτη κατάταξης. Προτιμώνται οι μετοχές με την υψηλότερη μεταβλητότητα. Η είσοδος περιορίζεται όταν το ATR είναι κάτω από το επίπεδο κλεισίματος της ημέρας του σήματος. Υπολογίστε το ATR για 190 περιόδους. Η εντολή ορίου πρέπει να είναι έγκυρη για δύο ημέρες. Ορίστε το stop loss να είναι ίσο με εννέα φορές το ATR (190) κάτω από την τιμή εισόδου. Η στοχευόμενη τιμή θα έχει επιτευχθεί, εάν έχετε κέρδη ίσα με 2,5 φορές το ATR (190). Αν δεν επιτευχθεί ούτε το stop loss, ούτε η στοχευόμενη τιμή, βγείτε από τη θέση στην τιμή ανοίγματος, δέκα ημέρες μετά από την ημέρα του σήματος. Αυτές οι παράμετροι παρέμειναν αμετάβλητες καθ' όλη τη διάρκεια του αναδρομικού ελέγχου, από το 2006 έως το 2015. Το διάγραμμα 2 αντιπροσωπεύει την ανάπτυξη του κεφαλαίου (κόκκινο) και την καμπύλη απωλειών (κυανό) του συστήματος ως αποτέλεσμα της παραμετροποίησης που περιγράφεται. Έως το τέλος του 2015, ένα αρχικό κεφάλαιο ύψους 100.000 ευρώ θα είχε αυξηθεί σε 1.863.943 ευρώ. Οι προμήθειες και η διαφορά τιμής ελήφθησαν υπόψη, αλλά όχι οι αναλήψεις κεφαλαίου ή οι πληρωμές φόρων. Το διάγραμμα 3 δείχνει την κατανομή των κερδών για κάθε έτος. Ο πίνακας 1 περιλαμβάνει τις σημαντικότερες παραμέτρους των στατιστικών του συστήματος. Επιπλέον, μπορεί να σημειωθεί ότι μια έξοδος βάσει χρόνου έλαβε χώρα περίπου στο 61 τοις εκατό των συναλλαγών. Η στοχευόμενη τιμή επιτεύχθηκε περίπου στο 37 τοις εκατό. Στο υπόλοιπο δύο τοις εκατό, επιτεύχθηκε το Stop-Loss. Ως safety-stop αυτό ήταν σχετικά μακριά από την είσοδο.

Συμπέρασμα

Η ανάλυσή μας αναφερόταν σε γερμανικά μπλε τσιπ (τυποποιημένες τιμές) και σε μέτριες πτώσεις τιμών. Εδώ θα μπορούσαμε να δείξουμε ότι οι πτώσεις δεν χρειάζεται να είναι επώδυνες, αλλά μπορούν να οδηγήσουν σε μια μέση ετήσια απόδοση ύψους 34 τοις εκατό. Το 2008, το σχετικό μέγιστο μέγεθος απωλειών ήταν 23 τοις εκατό. Εδώ δεν έγινε μια βελτιστοποίηση χαρτοφυλακίου, με την οποία το αποτέλεσμα θα μπορούσε να βελτιωθεί περισσότερο. Υπενθύμιση: Ο DAX, σε περίοδο αναδρομικού ελέγχου, ήρθε σε μέση ετήσια απόδοση ύψους περίπου επτά τοις εκατό, αλλά έπρεπε να αντιμετωπίσει ένα μέγιστο μέγεθος απωλειών ύψους σχεδόν 55 τοις εκατό. «

Σημαντικοί όροι

Ανατοκιζόμενη Ετήσια Απόδοση (Compound Annual Return): CAR ή CAGR (ανατοκιζόμενος ρυθμός ετήσιας ανάπτυξης) είναι η μέση ετήσια απόδοση που υπολογίζεται από το αρχικό-, τελικό-κεφάλαιο και τον αριθμό των περιόδων παρατήρησης

Μέγεθος απωλειών: πτώση της καμπύλης κεφαλαίου από το υψηλότερο σημείο

Έκθεση: επίπεδο επενδύσεων. Μηδέν τοις εκατό = καμία επένδυση. 100 τοις εκατό = επενδύθηκε ολόκληρο το κεφάλαιο καθ' όλες τις ημέρες εκτέλεσης συναλλαγών
Συντελεστής κέρδους: αναλογία κερδών/απωλειών.

Μέσο πραγματικό εύρος (Average True Range): Το ATR είναι η «πραγματική» παραλλαγή μιας αξίας και υπολογίζεται ως ο μέσος όρος της μέγιστης των διαφορών: α) υψηλό και χαμηλό, β) υψηλό και τιμή κλεισίματος της προηγούμενης ημέρας, (γ) κλείσιμο και χαμηλό προηγούμενης ημέρας

Διαφορά τιμής: δείχνει την απόκλιση μεταξύ της πραγματικής τιμής και μιας τιμής προσομοιωμένης εκτέλεσης.

Δείκτης σχετικής ισχύος: ένας ταλαντωτής που κυμαίνεται μεταξύ 0-100. Τιμές άνω του 70 συνήθως ερμηνεύονται ως «υπερ-αγορασμένες» και τιμές κάτω του 30 ως «υπερπουλημένες»

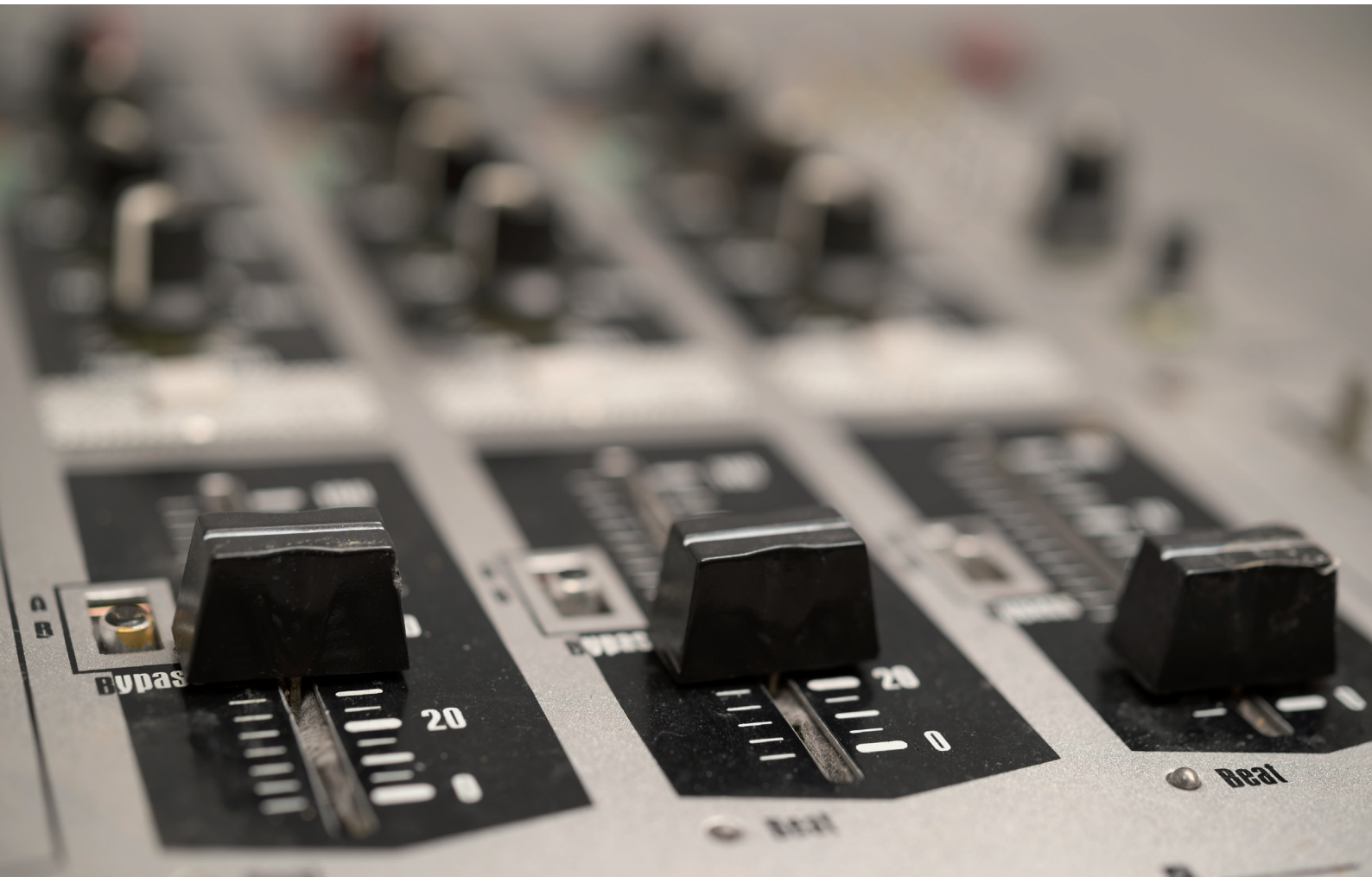
Δείκτης Average Directional Movement: δείκτης δύναμης τάσης που συγκρίνει το χαμηλό και υψηλό ημέρας συνεχόμενων ημερών και στη συνέχεια καθορίζει ένα μέσο όρο.

Δείκτης Commodity Channel: ταλαντωτής που δείχνει υπερβολές πορείας course-downsizings

Normalized ATR: για να ενισχυθεί η συγκρισιμότητα, το ATR εκφράζεται ως ποσοστό της τιμής κλεισίματος.

Τυπική απόκλιση: Στατιστικό μέγεθος. Μέτρο κινδύνου της διακύμανσης μιας αξίας γύρω από την μέση τιμή της.

Αναλογία Sharpe: Μια συνδυασμένη αναλογία ρίσκου/ανταμοιβής. Ορίζει την περίσσεια απόδοση (απόδοση μετά την αφαίρεση ενός επιτοκίου άνευ ρίσκου, που εδώ θεωρείται μηδέν τοις εκατό) σε σχέση με την τυπική απόκλιση των αποδόσεων.

Εκ νέου ανακάλυψη των ταλαντωτών

Μέρος 1ο: Ο δείκτης αξίας chartmill

Οι ταλαντωτές υπόσχονται μια καθολική μέθοδο που μπορεί να αξιολογήσει τα οικονομικά εργαλεία βραχυπρόθεσμα, αναγνωρίζοντας υπερεκτιμημένες καταστάσεις της αγοράς και υπεραγορασμένες πορείες και στιγμές υποεκτίμησης και υπερπωλημένων εύρων τιμών. Οι κλασικοί ταλαντωτές έχουν την αξία τους, αλλά φαίνεται πως πρέπει να παλέψουν με όλα τα ίδια, επαναλαμβανόμενα μειονεκτήματα με τα οποία θα ασχοληθούμε σε αυτή τη σειρά άρθρων.

» Ταλαντωτές

Όποιος χρησιμοποιεί τεχνική ανάλυση είναι εξοικειωμένος με τους ταλαντωτές. Ένας ταλαντωτής προσπαθεί να ανιχνεύσει μια βραχυπρόθεσμη (σχετική) αξιολόγηση της υποκείμενης χρονικής σειράς. Όλοι σχεδόν οι κλασικοί ταλαντωτές εμπίπτουν σε δύο κατηγορίες: οι ταλαντωτές συμπίεσης εύρους (Range

Compression), (όπως ο δείκτης σχετικής ισχύος, εν συντομία: RSI)* προσπαθούν, σε γενικές γραμμές, να προσαρμόσουν ένα διάγραμμα τιμών σε ένα σταθερό εύρος όπως [0, 100] ή [-1, +1], ενώ οι ταλαντωτές εξομάλυνσης (smoothing), (όπως ο Moving Average Convergence / Divergence, εν συντομία: MACD)* χρησιμοποιούν κινητούς μέσους όρους

» Οι ταλαντωτές εξισορρόπησης έχουν τα ίδια προβλήματα χρονικής υστέρησης με τους κινητούς μέσους όρους. «

για να ‘ξεφορτωθούν’ το θόρυβο της αγοράς. Οι ταλαντωτές συμπίεσης εύρους δεν μας δίνουν τίποτα περισσότερο από ό,τι μπορούμε ήδη να δούμε με μια πιο προσεκτική εξέταση του αρχικού διαγράμματος τιμών. Επιπλέον, έχουν το πρόβλημα ότι «κολλάνε» για πολύ. Σε μία προσπάθεια συμπίεσης των τάσεων οποιασδήποτε διάρκειας στο ίδιο περιορισμένο εύρος, οι τάσεις συσσωρεύονται στις μικρές ζώνες υπεραγοράς ή υπερπώλησης. Κατά συνέπεια, παράγονται άχρηστα, παρατεταμένα σήματα υπεραγοράς, ενώ η τάση, εντούτοις, συνεχίζεται. Οι ταλαντωτές εξισορρόπησης έχουν τα ίδια προβλήματα χρονικής υστέρησης με τους κινητούς μέσους όρους. Λόγω του υπολογισμού του μέσου όρου, συχνά το σήμα έρχεται αργά, όταν η μετακίνηση βρίσκεται ήδη σε πλήρη εξέλιξη. Μια περαιτέρω περιπλοκή είναι ότι και οι δύο τύποι απαιτούν συγκεκριμένες εισαγωγές παραμέτρων, που διακρίνονται από έντονη υποκειμενικότητα ως προς τη χρήση τους και την ερμηνεία τους. Οι επενδυτές μπορούν εύκολα να πέσουν θύματα κατά τον αναδρομικό έλεγχο του Curve Fitting – άρα, μιας καλής αλλά τελικά τυχαίας ρύθμισης στα πρόσφατα δεδομένα τιμών, που μετά βίας λειτουργεί εξίσου καλά για το μέλλον. Μετά από αυτήν την όχι και τόσο όμορφη περιγραφή των δημοφιλέστερων ομάδων δεικτών στην τεχνική ανάλυση, πρέπει να απαντήσουμε στην ακόλουθη ερώτηση: μπορούμε να θέσουμε υπό έλεγχο την καθυστέρηση, το «κόλλημα» και την υποκειμενικότητα, έτσι ώστε να προκύψει ένας καλύτερος ταλαντωτής; Η απάντηση είναι ναι!

Μια γενικά αποδεκτή αξία

Η πραγματική αξία ενός εργαλείου και η σχέση του με την πορεία είναι ζήτημα πρόσφατων και μελλοντικών τιμών. Οι μελλοντικές πορείες είναι το αποτέλεσμα της αντίδρασης άλλων ατόμων μετά από την εκτέλεση της εντολής μας. Κάθε συναλλαγή είναι μια συμφωνία για μια τρέχουσα τιμή και, συγχρόνως, μια διαφωνία για τη μελλοντική αξία. Ή, όπως

Δ1) Σχηματισμός του δείκτη

Ο δείκτης αξίας ChartMill υπάρχει λόγω της στατιστικής τυποποίησης. Η γραμμή συναίνεσης που ταλαντεύεται μέσω των αρχικών κεριών (1) γίνεται μια ευθεία γραμμή (2), όπου κάθε κερι διατηρεί τη σχετική απόστασή του από αυτή τη γραμμή. Στο τρίτο βήμα (3), όλα τα σημεία δεδομένων διαιρούνται με το ποσό της βραχυπρόθεσμης μεταβλητότητας. Η τιμή κλεισίματος των κατά αυτόν τον τρόπο εξομαλυσμένων κεριών δίνει το δείκτη αξίας ChartMill.

Πηγή: www.chartmill.com

Κάθε συναλλαγή είναι μια συμφωνία για μια τρέχουσα τιμή και, συγχρόνως, μια διαφωνία για τη μελλοντική αξία.

λέει ο Warren Buffett: «Η τιμή αφορά αυτό που πληρώνετε αλλά η αξία είναι αυτό που παίρνετε.» Εάν λοιπόν η αξία καθορίζεται από μελλοντικές συναλλαγές, δεν μπορούμε να το γνωρίζουμε επί του παρόντος, τη στιγμή που δίνουμε την

εντολή μας. Μόνο αργότερα γίνεται σαφές εάν η θέση μας αρχίζει να παράγει κέρδος ή απώλεια. Αν και η μελλοντική μακροπρόθεσμη αξία μπορεί να υπολογιστεί από μια θεμελιώδη ανάλυση, η βραχυπρόθεσμη μελλοντική αξία

εξαρτάται από την αντίληψη των ατόμων που παρακολουθούν με ακρίβεια τη δράση τιμών. Δηλαδή, ατόμων που είτε μόλις έδωσαν, είτε σκοπεύουν να δώσουν τις εντολές τους. Έτσι πρέπει να διαμορφώσουμε τον ταλαντωτή μας με τρόπο που να βασίζεται στην προϋπόθεση ότι η αντίληψη των ανθρώπων αλλάζει ανάλογα με τη μετακίνηση των τιμών. Στην πρώτη γραμμή βρίσκεται η σύγκριση διαδοχικών πορειών. Παραδείγματος χάριν, εάν ένα κερί είναι υψηλότερα από ένα προηγούμενο, η λογική αντίληψη για τον παρατηρητή είναι ότι η μετοχή έχει γίνει ακριβή. Και εάν η μετοχή συνεχίσει να ανεβαίνει, η αντίληψη θα αλλάξει μέχρι το σημείο που οι μετοχές θα θεωρούνται πολύ ακριβές. Στη συνέχεια θα δημιουργηθεί η πλάνη ότι θα ακολουθήσει μια αντίθετη μετακίνηση. Ας υποθέσουμε ότι η μετοχή είναι ακριβή. Ο ταλαντωτής μας θα πρέπει να έχει μια υψηλότερη αξία. Αλλά τι θα γίνει εάν στις επόμενες δύο περιόδους η τιμή παραμείνει σε αυτό το νέο υψηλότερο επίπεδο; Η πρώτη σας σκέψη μπορεί να είναι ότι ο ταλαντωτής θα πρέπει να παραμείνει στο επίπεδό του, το οποίο κάνουν πολλοί ταλαντωτές. Η αντίληψη, ωστόσο, αλλάζει μέχρι το σημείο που

Δ2) Παράδειγμα δείκτη αξίας ChartMill

Το διάγραμμα 2 παρακάτω παρουσιάζει το δείκτη σε σύγκριση με τους κλασικούς ταλαντωτές MACD (άνω υπο-διάγραμμα) και RSI (μέσο υπο-διάγραμμα). Τα κόκκινα σημάδια υποδεικνύουν ανακριβή ή αμφισβητήσιμα σήματα, ενώ τα πράσινα σημάδια υποδεικνύουν καλά σήματα. Με μια πρώτη ματιά, ο δείκτης αξίας ChartMill εμφανίζεται να παρέχει τα ακριβέστερα και σαφέστερα σήματα.

Πηγή: www.chartmill.com

Χρησιμοποιούμε μια διαδικασία εξομάλυνσης για να λάβουμε μια κανονική κατανομή.

η μετοχή να θεωρείται λιγότερο ακριβή για όσο περισσότερο παραμένουν οι τιμές σε αυτό το υψηλότερο επίπεδο. Κατά συνέπεια, όταν στην επόμενη περίοδο μια μετοχή ανεβαίνει από τα εννέα στα δέκα ευρώ, η μετοχή γίνεται ακριβή και ένας καλός ταλαντωτής θα πρέπει να φθάσει στην κορυφή του. Αλλά όταν η μετοχή μένει στα δέκα ευρώ, ο ταλαντωτής θα πρέπει να αρχίσει να πέφτει, επειδή μετά από λίγο τα δέκα ευρώ αντιστοιχούν στη συναίνεση και άρα δεν θεωρούνται ακριβά. Θυμηθείτε ότι εδώ μιλάμε πάντα για μικρές χρονικές περιόδους, δηλαδή, όχι περισσότερο από μερικές ημέρες. Αλλά όπως θα δούμε, σε αυτό το πολύ σύντομο χρονικό πλαίσιο μπορεί να βρεθούν καλές εισοδοί που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ακολουθήσουμε μια τάση σε ένα πιο μακροχρόνιο χρονικό πλαίσιο.

Ο δείκτης αξίας ChartMill

Για να πετύχουμε το στόχο μας, χρησιμοποιούμε μια αρχή από τη στατιστική. Χρησιμοποιούμε μια διαδικασία εξομάλυνσης για να λάβουμε μια κανονική κατανομή. Ο λόγος για αυτό είναι ο ακόλουθος: Καταρχάς, οι απόλυτες τιμές δεν σημαίνουν τίποτα. Πρέπει να τις βάλουμε σε σχέση με τις πρόσφατες τιμές. Δεύτερον, οι διαφορετικές αγορές έχουν διαφορετική μεταβλητότητα. Μια μεταβολή τιμής κατά ένα ευρώ σημαίνει περισσότερη μεταβλητότητα σε μια μετοχή των 5 ευρώ απ' ό,τι σε μια μετοχή των 50 ευρώ. Επιπλέον, οι οικονομικές χρονικές σειρές δεν παρουσιάζουν κανονική κατανομή. Αλλά όταν προγραμματίζουμε μια στατιστική ανάλυση πρέπει να ψάχνουμε για ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα με κανονική κατανομή. Τέλος, θέλουμε να έχουμε έναν ταλαντωτή χωρίς καμία υστέρηση, κανένα «κόλλημα» και καμία υποκειμενικότητα στον ορισμό ή την ερμηνεία του. Κατ' αρχάς, καθιερώνουμε μια συναίνεση πέντε ημερών. Για αυτό, χρησιμοποιούμε το 5-day Trailing-By-section του μέσου εύρους κάθε περιόδου, δηλαδή, (υψηλό + χαμηλό)/2. Κατόπιν αφαιρούμε την αξία συναίνεσης από τις τιμές ανοίγματος, υψηλού, χαμηλού και κλεισίματος (OHLC). Για

να το καταλάβετε καλύτερα, απλά φανταστείτε ότι βάζουμε και τα δύο άκρα της γραμμής συναίνεσης που ταλαντεύεται μέσω των τιμών (δείτε επάνω, την εικόνα 1), και την κάνουμε ευθεία γραμμή, ενώ όλα τα κεριά διατηρούν τη σχετική θέση τους σε σχέση με αυτή τη γραμμή (διάγραμμα 1, μέσο). Τέλος, διαιρούμε όλα τα προσαρμοσμένα δεδομένα OHLC με έναν 5-day-Trailing Average True Range (αληθινό εύρος, παραλλαγή) διαιρεμένο με πέντε (για ρύθμιση κλίμακας) προκειμένου να ληφθεί υπόψη η μεταβλητότητα (διάγραμμα 1, κάτω).

Στο διάγραμμα 2 βλέπετε τον υπολογισμένο chart-Mill-value-indicator σε σύγκριση με τους κλασικούς ταλαντωτές MACD (άνω υπο-διάγραμμα) και RSI (μέσο υπο-διάγραμμα). Τα κόκκινα σημάδια υποδεικνύουν ανακριβή ή αμφισβητήσιμα σήματα, τα πράσινα σημάδια υποδεικνύουν καλά σήματα. Με μια πρώτη ματιά, ο δείκτης αξίας ChartMill εμφανίζεται να παρέχει τα ακριβέστερα και σαφέστερα σήματα. Ο δείκτης μπορεί να βρεθεί στη διεύθυνση www.chartmill.com.

Στο επόμενο άρθρο

Στο 2ο μέρος αυτής της σειράς θα αναλύσουμε περαιτέρω τις λεπτομέρειες αυτού του δείκτη, τη χρήση του και τα πλεονεκτήματά του. Είναι αρκετά σαφές ότι αυτός ο δείκτης έχει καθολική σημασία για τη βραχυπρόθεσμη υποεκτίμηση και υπερεκτίμηση. «

Dirk Vandycke

Ο Dirk Vandycke ασχολείται με τις αγορές από το 1995. Εστιάζει στην τεχνική ανάλυση, τη δυναμική των αγορών και την συμπεριφορική χρηματοοικονομική. Μπορείτε να βρείτε το δικό του λογισμικό, εν μέρει, στη διεύθυνση www.chartmill.com. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων τόσο στον τομέα της μηχανολογίας, όσο και σε εκείνον της πληροφορικής, και έχει διδάξει στο πανεπιστήμιο του Βελγίου University.

✉ dirk@monest.net

Η μορφή του ρίσκου στα Δικαιώματα Προαίρεσης

Παιχνίδι πιθανοτήτων

Μιλώντας για Δικαιώματα Προαίρεσης (ΔΙΠ), αυτά χαρακτηρίζονται από μία πολύπλοκη αφήγηση, η οποία αποσαφηνίζεται ιδιαίτερα με τη διάκριση δύο κριτηρίων επί της τιμής: το κριτήριο αναφοράς και το κριτήριο σχέσης. Στο παρόν άρθρο, θα δούμε κάποια «γκρίζα σημεία» στην ανάλυση του πολυσχιδούς αυτού επενδυτικού οχήματος.

» Δύο κριτήρια τιμής

Από τη μία, το κριτήριο αναφοράς αφορά σε τρεις τιμές, την «πρώτη» τιμή (την τιμή της υποκείμενης από την οποία

«παράγεται» το ΔΙΠ), τη «δευτέρα» τιμή (την τιμή εξάσκησης του ΔΙΠ στη λήξη, δηλαδή το strike) και την «τρίτη» τιμή (την τιμή του ΔΙΠ στο ταμπλό, δηλαδή το premium). Το

σημαντικότερο σημείο είναι ότι η «τρίτη» τιμή εξαρτάται μεν από τις άλλες δύο¹, αλλά μόνο αυτή αντιπροσωπεύει την πραγματική ονομαστική αξία του ΔΙΠ, διότι μόνο εκείνη εμπλέκεται στον υπολογισμό της αξίας της συναλλαγής. Από την άλλη, το κριτήριο της σχέσης αφορά αποκλειστικά στον τρόπο με τον οποίο μεταβάλλεται η «τρίτη» τιμή σε σχέση με την «πρώτη» τιμή.

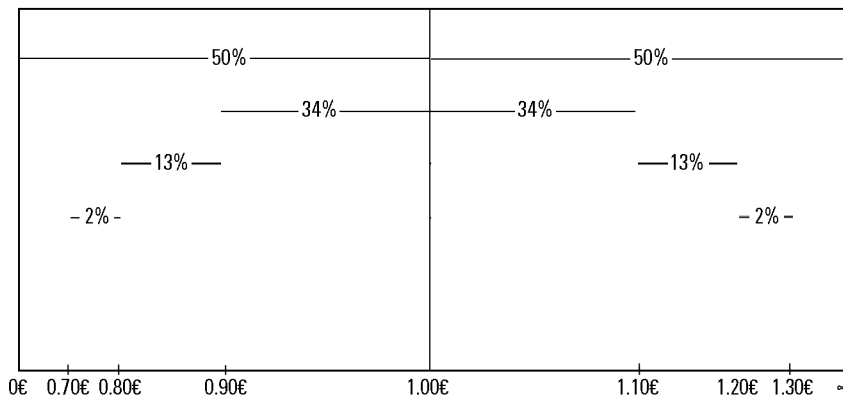
Ειδικότερα, η τρέχουσα αξία ενός ΔΙΠ έως τη λήξη εξαρτάται από την εσωτερική και τη χρονική αξία, αλλά ο τρόπος με τον οποίο μεταβάλλονται αυτές είναι μοναδικός και εντελώς διαφορετικός από τον τρόπο υπολογισμού των υπολοίπων επενδυτικών οχημάτων, όπως πχ των ΣΜΕ: επί παραδείγματι, η μεταβολή +10% της τιμής της υποκείμενης -ας πούμε, μετοχής- θα μεταβάλλει σχεδόν² +10% την τιμή του ΣΜΕ της, αλλά θα μεταβάλλει ίσως +10%, +150%,-50% την τιμή του ΔΙΠ της.

Η αλήθεια είναι ότι απαιτείται μία μικρή εξοικείωση στα ΔΙΠ, υπό δύο συσχετιζόμενες μεταξύ τους έννοιες: πρώτον, η εξοικείωση με την κατεύθυνση αυτών είναι βασικότερη, καθώς είναι γνωστό ότι υπάρχουν τέσσερα «κλαδιά» ως βασικές θέσεις, το long CALL και το short PUT, η τιμή των οποίων χονδρικά εκφέρεται ως θετικά συσχετισμένη με την κίνηση της τιμής της υποκείμενης, και το long PUT και short CALL, η τιμή των οποίων εκφέρεται αντίστοιχα αρνητικά συσχετισμένη με την κίνηση της τιμής της υποκείμενης. Δεύτερον, η ποιότητα της κίνησης του εκάστοτε «κλαδιού» αφορά σε ένα μοντέλο θεωρητικής αποτίμησης, στο οποίο εισάγονται πολλαπλασιαστικά ή υποπολλαπλασιαστικά κάποιες μεταβλητές ώστε να επηρεάσουν την τελική «τρίτη» τιμή των ΔΙΠ.

Το σημείο-κλειδί των short θέσεων

Σχετικά με κάποια γνωστά βασικά χαρακτηριστικά των long θέσεων σε CALL και PUT, ένα εξ αυτών είναι το περιορισμένο και προκαθορισμένο ύψος ζημίας σε περίπτωση έντονης

Δ1) Πιθανοτική προσέγγιση πορείας μετοχής Ω

Στο σκαρίφημα φαίνεται και διαγραμματικά η παραπάνω σημαντική παρατήρηση. Στον οριζόντιο άξονα διαφαίνεται η «πρώτη» τιμή, η τιμή της μετοχής Ω. Υποθέτουμε συναλλαγή με δεδομένα: «πρώτη» τιμή στο 1€, «δεύτερη» τιμή τα 1.10€ και «τρίτη» τιμή τα 0.10€. Επίσης, θεωρούμε Μ.Ο μετοχής το 1€ και τυπική απόκλιση 0.10€, για την ευκολία του αριθμητικού παραδείγματος. Αρα, μια θέση long 1.10CALL@0.10€ θα γίνει ITM και θα αρχίσει να κερδίζει όταν η «πρώτη» τιμή υπερβεί τη «δεύτερη», καθώς θα αποκτήσει εσωτερική αξία, ενώ και πριν τη λήξη θα έχει και κάποια χρονική αξία που δε μας αφορά εδώ. Αντίστοιχα, μια θέση short CALL κινδυνεύει σε περίπτωση ανόδου της τιμής της Ω, τουλάχιστον άνω των 1.10€ της «πρώτης» τιμής. Προσέξτε τη λεπτομέρεια: η θέση short καρπώνεται το premium στο ακέραιο με πιθανότητα 84% (50% η περιοχή 0-1€ και 34% η περιοχή 1-1.10€), γιατί το ΔΙΠ μένει OTM χωρίς εσωτερική αξία καρπώνεται μέρος του premium με πιθανότητα 13% (περιοχή 1.10-1.20€), το οποίο και μοιράζεται με τη θέση long³ χάνει έως 0.10€, όσο δηλαδή και η αναμενόμενη απόδοση, με πιθανότητα 2% (περιοχή 1.20-1.30€). Τα παραπάνω αφορούν σε συναλλαγή ΣΤΗ ΛΗΞΗ διότι σε ενδιάμεσους χρόνους θα ενεπλέκετο και η χρονική αξία.

Πηγή: Ίδια του αρθρογράφου

αρνητικής (ως προς την πρόβλεψη) κίνησης της τιμής της υποκείμενης. Το μέγεθος αυτό καθορίζεται από το ύψος του premium, της «πρώτης» τιμής δηλαδή που θα αγορασθεί το long CALL ή PUT στο ταμπλό την ώρα της συναλλαγής, και αφορά έως και στο 100% αυτού, χωρίς να ενδιαφερόμεθα πλέον για την έντονη αρνητική -ως προς την πρόβλεψη- κίνηση της τιμής της υποκείμενης. Εν αντιστοιχία, το χαρακτηριστικό των short θέσεων σε αυτήν την ιδιαιτερότητα είναι το περιορισμένο και προκαθορισμένο κέρδος (η ζημία για τα long είναι το κέρδος για τα short), το οποίο αφορά στο απολεσθέν premium των long θέσεων, ενώ η ζημία είναι θεωρητικά απεριόριστη. Κι όμως, θα περίμενε κάποιος με αυτά τα δεδομένα να προτιμώνται οι long θέσεις, καθώς δίνουν στο συναλλασσόμενο τα ονειρεμένα στοιχεία: μικρή ζημία και απεριόριστο κέρδος. Από την άλλη, η απεριόριστη ενδεχόμενη ζημία για τις short θέσεις και το περιορισμένο μικρό κέρδος δίδει την αίσθηση ότι ο πωλητής των ΔΙΠ είναι

¹ Συνολικά, πέντε είναι οι παράγοντες που επιδρούν στη θεωρητική αποτίμηση, 1) η τιμή της υποκείμενης («πρώτη» τιμή), 2) η τιμή εξάσκησης («δεύτερη τιμή»-strike) την οποία επιλέγει ο επενδυτής όταν αγοράζει τα ΔΙΠ βάσει στρατηγικής ή πρόβλεψής του, 3) η λήξη τους (ο χρόνος δηλαδή που απομένει), 4) η μεταβλητότητα της αγοράς και 5) το επιτόκιο.

² Η διαφορά μπορεί να προέλθει από τον υπολογισμό της «βάσης» ή από διάφορα εταιρικά γεγονότα, όπως AMK, διανομή μερίσματος, κλπ.

λάτρης του κινδύνου, διότι αναλαμβάνει μία θέση στην οποία βρίσκεται πέρα για πέρα εκτεθειμένος.

Τα πράγματα όμως ενέχουν έναν άλλο παράγοντα, ο οποίος έρχεται πάντα να επιβεβαιώνει τη ρήση «τίποτα δεν είναι δωρεάν»: το φαινομενικά «υψηλό» ρίσκο που αναλαμβάνουν οι short θέσεις εξηγείται πολύ απλά από την υπεροχή τους στη μικρή πιθανότητα που υπάρχει να το αντιμετωπίσουν στην πραγματικότητα. Η επεξήγηση αυτού προέρχεται από την εμπειριστατωμένη ανάλυση της πιθανοτικής κατανομής, στην οποία δε θα επιμείνουμε μεν, αλλά θα βασισθούμε σε αυτήν για να εξηγήσουμε με απλά λόγια τί πραγματικά συμβαίνει. Η πολυπλοκότητα που διέπει τέτοιου είδους προσέγγιση δε μάς επιτρέπει να εξηγήσουμε με μαθηματική ορολογία, καθώς δεν αφορά στο χαρακτήρα του άρθρου. Όμως, κάθε προσέγγιση μη περιλαμβάνουσα την έννοια της πιθανότητας θα ήταν το λιγότερο ελλιπής, άσχετα εάν στην καθημερινή τριβή με τις χρηματαγορές συνθιζείται να ακολουθείται κάποιο αυτοματοποιημένο μοτίβο που διευκολύνει τους υπολογισμούς.

Χιλιομετρικές αποστάσεις

Γενικά, ο επενδυτής αποφασίζει να εμπλακεί σε μια οποιαδήποτε συναλλαγή σκεπτόμενος εάν η πιθανότητα να αποδώσει η επένδυση είναι μεγαλύτερη από την πιθανότητα να μην αποδώσει, και εάν το κέρδος του από μία επιτυχημένη επένδυση είναι μεγαλύτερο από τη ζημία του σε μία αποτυχημένη επένδυση, σε σχετικούς πάντα όρους. Αυτό φαίνεται μεν αυτονόητο, αλλά εμπεριέχει μέσα μία βαθύτερη προσέγγιση. Ας το σκεφθούμε διαφορετικά: όταν αγοράζει κάποιος μία μετοχή, έχει πιθανότητα 50% να δει την τιμή της να ανεβαίνει και 50% να πέφτει, εξαιρώντας εδώ για λόγους απλούστευσης πιθανές πληροφορίες ή περαιτέρω πιθανοτική πρόβλεψη.

Ας φαντασθούμε λοιπόν ότι ο επενδυτής είναι στο μέσο ενός ευθύγραμμου τμήματος³ αριστερά του, είναι το «κάτω» της τιμής της μετοχής, δεξιά του, είναι το «πάνω». Τα άκρα του ευθύγραμμου τμήματος είναι πάρα πολύ μακριά, και τα οποία παρομοιάζουν την απόσταση της τιμής-στόχου από την τιμή της υποκείμενης τη στιγμή της συναλλαγής: εάν μία μετοχή έχει στο ταμπλό 1€, το δεξί άκρο φθάνει έως το -θεωρητικά- άπειρο, το αριστερό άκρο φθάνει ως το -θεωρητικά- μηδέν, και η απόσταση αυτή είναι πάρα πολύ μακρινή να καλυφθεί σε όρους πιθανοτήτων. Διότι είναι σχεδόν απίθανο η τιμή να

φθάσει στο άπειρο ή στο μηδέν στιγμιαία, ή εν πάσει περιπτώσει σε εύλογο χρονικό διάστημα (το οποίο στην ανάλυση των ΔΙΠ καθορίζεται από το χρόνο λήξης του εκάστοτε ΔΙΠ).

Έτσι λοιπόν, με την τιμή της μετοχής στο 1€, έχουμε να αντιμετωπίσουμε τα εξής: η κίνηση της τιμής προς τα 0.90€ έχει περίπου πιθανότητα 34% να συμβεί, ομοίως και η κίνηση προς τα 1.10€. Αντίστοιχα, η κίνηση της τιμής προς τα 0.80€ έχει πιθανότητα 13% να συμβεί, ομοίως και η κίνηση προς τα 1.20€. Η κίνηση προς τα 0.70€ ή τα 1.30€ είναι αρκετά δύσκολη, ας πούμε με πιθανότητα 2%. Τέλος, κάτω από τα 0.70€ ή πάνω από τα 1.30€ η πιθανότητα είναι ελάχιστη έως και αμελητέα.

Η παραπάνω αφήγηση εξηγεί παιδικά την έννοια της τυπικής κανονικής κατανομής, θεωρώντας εντελώς άστοχα ότι ο μέσος όρος την τρέχουσα στιγμή είναι το 1€ και η τυπική απόκλιση 0.10€, πάντα με δεδομένες συνθήκες της αγοράς. Πάντως, άσχετα με τη θεωρητική προσέγγιση, η κατανομή αυτή των πιθανοτήτων στην κίνηση της τιμής της μετοχής του 1€ δεν είναι και άσχημη σε τελική ανάλυση, και θα τη δεχθούμε προς το παρόν για να συνεχίσουμε το σκεπτικό μας. Διότι πολύ απλά, σκεφθείτε πόσες φορές έχετε δει μία μετοχή με πρόσημο ±5%, πόσες φορές με πρόσημο ±10%, πόσες με ±30%, κ.ο.κ. Προφανώς, οι μεγάλες ποσοστιαίες αποκλίσεις εμφανίζονται -ας πούμε- σπάνια, οι μικρές εμφανίζονται -ας πούμε- συχνά³.

Ό, τι ανεβαίνει, κατεβαίνει

Προσέξτε δύο λεπτομέρειες: α) όσο μεγαλώνει ο κίνδυνος, ο οποίος σε απόλυτους όρους εκφέρεται ως ένα μεγάλο ποσοστό αρνητικής -ως προς την πρόβλεψη- μεταβολής, τόσο μειώνεται η πιθανότητα να πραγματοποιηθεί: εάν κάποιος ηγόραζε με 1€ τη μετοχή, έχει μία «μεγάλη» πιθανότητα (34%) να χάσει 0.10€³ έχει «μικρότερη» πιθανότητα (13%) να χάσει περισσότερα (0.20€)³ έχει ακόμα «μικρότερη» πιθανότητα (2%) να χάσει ακόμα περισσότερα (0.30€), κ.ο.κ. Τί παρατηρείτε σε πρώτη ανάγνωση; «...έχει μικρότερη...να χάσει περισσότερα...», «έχει ακόμα μικρότερη...να χάσει ακόμα περισσότερα...». Αυτό επιβεβαιώνει και την πεποίθηση ότι η αγορά τείνει να αποτιμά τα πάντα, καθώς οι μεγάλες αποδόσεις ενέχουν και μεγάλο ρίσκο.

Το ίδιο ισχύει και από την αντίθετη πλευρά, αυτήν του κέρδους: όσο μεγαλώνει η απόδοση, τόσο μικραίνει και η πιθανότητα να εμφανισθεί τέτοια. Κι αυτό διότι η παραπάνω επεξήγηση για το τί

³ Αν θέλαμε να το δυσκολέψουμε περισσότερο, θα λέγαμε επίσης ότι σε μετοχές με «ιστορικό» μεγάλων μεταβολών, οι μεγάλες μεταβολές εμφανίζονται συχνότερα από ότι σε μετοχές χωρίς τέτοιο «ιστορικό». Αντίθετα, μετοχές που είχαν εμφανίσει «βαριά» συμπεριφορά, τείνουν να συνεχίζουν τέτοια, ώστε να εμφανίζουν συχνότερα μικρότερες ποσοστιαίες διακυμάνσεις από ότι οι «ελαφριές» μετοχές. Αυτή η συμπεριφορά επίσης επεξηγείται με το συντελεστή beta, ο οποίος αποτυπώνει σε γενικές γραμμές και τη μεταβλητότητα της μετοχής. Αυστηρότερα, ο beta αφορά σε ένα μέτρο των μεταβολών της απόδοσης ενός μεγέθους (π.χ τιμή μετοχής) σε σχέση με τις αντίστοιχες ενός μεγέθους αναφοράς (benchmark, π.χ ΓΔ), κύρια χρησιμοποιούμενος σε μοντέλα αποτίμησης τύπου CAPM κλπ, υπολογιζόμενος ως ο λόγος της συνδιακύμανσης της μετοχής με το δείκτη αναφοράς προς τη διακύμανση του δείκτη αναφοράς.

» Όσο μικραίνει το μέγεθος της ενδεχόμενης ζημίας (στις long θέσεις) τόσο μεγαλώνει και η πιθανότητα να πραγματοποιηθεί η εν λόγω ζημία. «

πάει να χάσει ο επενδυτής σε όρους πιθανοτήτων ισχύει και για το τί πάει να κερδίσει: έχει πιθανότητα 34% να κερδίσει 0.10€, πιθανότητα 13% να κερδίσει 0.20€, κτλ. Δηλαδή, έχει «μεγάλη» πιθανότητα να κερδίσει «μικρό» ποσό, «μεγαλύτερη» πιθανότητα να κερδίσει «μικρότερο» ποσό, κ.ο.κ. Και το αστείο είναι ότι είτε η μετοχή είχε 1€ και υπολογίζαμε ±0.10€, ±0.20€ κ.ο.κ, είτε είχε 2€ και υπολογίζαμε ±0.20€, ±0.40€ δε θα άλλαζε κάτι. Όλα είναι θέμα μεταβολών, δηλαδή ποσοστών.

β) αναφερόμεθα στη «ζώνη υποδοχής» των 1.10€, 1.20€, 1.30€ και αντίστοιχα 0.90€, 0.80€, 0.70€, χωρίς να καθορίζουμε το χρόνο. Αυτό έρχεται και σε άμεση συσχέτιση με την ανάλυση του THETA, καθώς όσο μεγαλύτερος ο χρόνος, τόσο καλύτερες οι πιθανότητες να κινηθεί η τιμή 10% (στα 0.90€ ή 1.10€), κάτι που με τη σειρά του θα αυξομειώνει το εύρος κίνησης. Διότι είναι διαφορετικό να απαντήσουμε στο «ποία η πιθανότητα να κινηθεί +10% η μετοχή Ω σε μία μέρα», από το να απαντήσουμε στο «ποία η πιθανότητα να κινηθεί +10% η μετοχή Ω σε ένα μήνα». Κι όμως, με δεδομένα επίπεδα πιθανοτήτων (34%, 13%, 2%) θα πρέπει να αναπροσαρμόζουμε αντίστοιχα το εύρος κίνησης, απαντώντας τελικά σε διαφορετικές ερωτήσεις, όπως «πού θα πάει αύριο η μετοχή Ω στο 34% των περιπτώσεων», «πού θα πάει στο 13% των περιπτώσεων», κτλ.

Αντίστοιχα με την πιθανοτική κατανομή ως προς την τιμή της μετοχής εκφράζουμε και την πρόβλεψή μας για την τιμή των ΔΙΠ. Θυμηθείτε ότι η «τρίτη» τιμή των ΔΙΠ αποτιμάται βάσει της τιμής της υποκείμενης μετοχής, εμπλεκοντας και κάποιες μεταβλητές που εδώ δε μας αφορούν. Άρα, η ανάλυση της κίνησης της τιμής της υποκείμενης επηρεάζει και την απόφασή μας για τη συναλλαγή σε ΔΙΠ. Συγκεντρώνοντας λίγο την παραπάνω προσέγγιση, θα πούμε με απλά λόγια εάν η μετοχή έχει πιθανότητα 34% να κινηθεί ανοδικά κατά 10% (στο απλοϊκό παράδειγμά μας), η πιθανότητα να κινηθεί 10% η τιμή ενός ΔΙΠ ITM είναι διαφορετική, η πιθανότητα να κινηθεί 10% η τιμή ενός ΔΙΠ OTM είναι διαφορετική, διαφορετική επίσης για ένα ΔΙΠ λήξης μιας εβδομάδας, δύο εβδομάδων, για ένα ΔΙΠ strike 1.10€, 1.20€, κ.ο.κ. Άρα, τα ΔΙΠ, η τιμή των οποίων έχει πιθανότητα 34% να κινηθεί υπέρ μας, είναι διάφορα αυτών που έχουν πιθανότητα 13% να κινηθούν προς αυτήν, κ.ο.κ. Και φυσιολογικά, χωρίς να απαιτείται να υπεισεέλθουμε σε μαθηματικές λεπτομέρειες, όσο μικραίνει αυτή η πιθανότητα, τόσο μεγαλώνει και το ενδεχόμενο κέρδος.

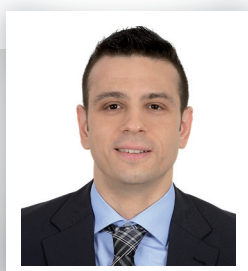
Αντίστοιχα, όσο μικραίνει το μέγεθος της ενδεχόμενης ζημίας (στις long θέσεις) τόσο μεγαλώνει και η πιθανότητα να πραγματοποιηθεί η εν λόγω ζημία. Σκεφθείτε το λογικά: εάν

η πιθανότητα να συμβεί το κέρδος ήταν θετικά συσχετισμένη με το μέγεθος αυτού, τότε όλοι θα κέρδιζαν μεγάλα ποσά χωρίς ρίσκο. Άρα, για να συναλασσόμεθα με περιορισμένο ρίσκο (long θέσεις) θα πρέπει αντίστοιχα να δεχόμεθα μεγάλες πιθανότητες να το αντιμετωπίσουμε. Υπενθυμίζουμε δε κατά τα γνωστά ότι το THETA, το οποίο αποτυπώνει τη φθορά του χρόνου, είναι αρνητικό για τις long θέσεις, κάτι που ομοίως επιδρά στην τιμή του: ο αγοραστής των ΔΙΠ, όσο περνάνε οι μέρες, αντιμετωπίζει όλο και μικρότερες πιθανότητες να δει την επένδυσή του να κερδίζει. Με άλλα λόγια, η χρονική αξία μειώνεται σταδιακά, ενώ η εσωτερική αξία είναι άσχετη με το χρόνο σε απόλυτους όρους (ή θα είναι ITM ή δε θα είναι). Επίσης, σχετικά με τη ροή του χρόνου, να σημειώσουμε ότι εάν το ΔΙΠ λήγει σε τριάντα μέρες, μία μέρα συμβολίζει το 1/30 της διάρκειας ζωής του ΔΙΠ, αλλά εάν ένα ΔΙΠ λήγει σε πέντε μέρες, μία μέρα συμβολίζει το 1/5. Τούτο υποδηλώνει ότι μάς ενδιαφέρει επίσης ο ρυθμός μεταβολής του χρόνου, ο οποίος εξαρτάται από την επιλογή της σειράς λήξης του ΔΙΠ.

Αντί επιλόγου

Το άρθρο συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος, με μια ενδιαφέρουσα αναφορά σε δύο «κρυφές γωνίες» των Δικαιωμάτων Προαίρεσης: θα δούμε κάποια εναλλακτική προσέγγιση ως προς το breakeven, και θα μετρήσουμε κατά πόσο η «περιορισμένη ζημία» των long θέσεων είναι βάσιμη σημειολογικά.

Το παρόν άρθρο αποτελεί τροποποιημένο απόσπασμα από το σύγγραμμα του ίδιου του συγγραφέα, με τίτλο «Επενδυτική Συλλογιστική», εκδόσεις Φυλάτος 2016. Το εν λόγω σύγγραμμα πραγματεύεται σκόρπιες εμπειρίες επενδυτών και σοβαρά ζητήματα από τη μακροοικονομική και χρηματοοικονομική επιστήμη, παράγοντα μία γενικότερη κερδοφόρο φιλοσοφία γύρω από την ενασχόληση με τις χρηματαγορές. Για τη συγγραφή του, η συνδρομή του υπ. διδάκτορος του Παν. Πειραιώς Απόστολου Μποζικά, ήταν σημαντικότερη. «

Σίμος Μαουρουδής
 Οικονομολόγος, CEO της Fast Finance ΑΕΠΕΥ, με διαρκή παρουσία σε τηλεόραση και έντυπα μέσα.
 ✉ simon@fastfinance.gr

AUTOMATION

A person in a dark suit and tie is pointing their right index finger towards the camera. The background is a blurred office setting. Overlaid on the image are several semi-transparent blue hexagonal icons containing various symbols: a gear, a cloud, a globe, a magnifying glass, a dollar sign, a bar chart, a circular arrow, and a group of three people. The word 'AUTOMATION' is written in large, white, sans-serif capital letters across the top of the image.

Αρχιτεκτονική αυτοματοποιημένων συστημάτων συναλλαγών

Εξελιγμένες εφαρμογές

Στο προηγούμενο άρθρο μας είδαμε εφαρμογές της αυτοματοποίησης σε απλά και καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι traders, από τους ερασιτέχνες – περιστασιακούς επενδυτές μέχρι τους επαγγελματίες, τις εταιρείες, τις τράπεζες και τους θεσμικούς επενδυτές.

Στο παρόν άρθρο θα παρουσιάσουμε τη λογική ενός προγράμματος για trading και θα προτείνουμε λύσεις που πολλοί traders δεν έχουν σκεφτεί ότι μπορούν να εφαρμοστούν, πολύ απλά γιατί η υλοποίησή τους με το ανθρώπινο χέρι είναι τις περισσότερες φορές ακατόρθωτη ή στην καλύτερη περίπτωση απαιτεί πολύ χρόνο, ενέργεια και ακρίβεια.

Υπάρχουν περιπτώσεις που ο trader «στήνει» εντολές αγοράς και πώλησης σε προκαθορισμένα επίπεδα.

» Αρχιτεκτονική ενός προγράμματος αυτοματοποίησης

Κάθε λογισμικό που τρέχει σε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα συναλλαγών ή κάθε αυτόνομη (standalone) εφαρμογή που επικοινωνεί και συνδέεται μέσω διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (Application Programming Interface – API) με κάποιο χρηματιστήριο ή κάποια χρηματιστηριακή εταιρεία, πρέπει να υλοποιεί τέσσερις βασικές λειτουργίες:

- Ορισμός παραμέτρων εισόδου
- Αρχικοποίηση
- Εκτέλεση στρατηγικής
- Τερματισμός

Ο ορισμός παραμέτρων εισόδου μας επιτρέπει να ορίσουμε το πλήθος των παραμέτρων της στρατηγικής μας, να τις ονομάσουμε και να τους δώσουμε αρχική τιμή. Οι παράμετροι αυτές θα χρησιμοποιηθούν σε όλη τη διάρκεια της ζωής του συστήματός μας.

Η αρχικοποίηση είναι το πρώτο κομμάτι κώδικα που θα εκτελεστεί όταν το λογισμικό μας τεθεί σε λειτουργία. Είναι το κατάλληλο σημείο για να γίνουν κάποιοι αρχικοί έλεγχοι και να γίνουν κάποιοι υπολογισμοί που θα χρησιμοποιηθούν στην στρατηγική μας. Αυτό το κομμάτι κώδικα εκτελείται μόνον μία φορά, την στιγμή που το σύστημα μας θα τεθεί σε λειτουργία.

Η εκτέλεση στρατηγικής είναι το βασικότερο τμήμα ενός λογισμικού αυτοματοποίησης. Εκτελείται κάθε φορά που η αγορά θα έχει μια κανούργια τιμή. Κάνει υπολογισμούς, ελέγχει τους κανόνες και τις συνθήκες με τις οποίες έχουμε προγραμματίσει την στρατηγική μας και θα ανοίξει θέσεις όταν οι συνθήκες αυτές ικανοποιηθούν. Επίσης στο σημείο αυτό, το λογισμικό μπορεί να διενεργεί ελέγχους κλεισίματος θέσεων, να εφαρμόζει διάφορα φίλτρα και οτιδήποτε άλλο θέλουμε να εφαρμόσουμε.

Ο τερματισμός του συστήματός μας καλείται μόνον μία φορά, όταν αφαιρούμε ή απενεργοποιούμε το λογισμικό αυτοματοποίησης από μια αγορά. Χρησιμοποιείται συνήθως για την αφαίρεση γραφικών από τα διαγράμματα και την απελευθέρωση των πόρων του συστήματος.

Για την καλύτερη και βαθύτερη κατανόηση της αρχιτεκτονικής των αυτοματοποιημένων συστημάτων συναλλαγών ακολουθεί ένα απλό και σύνθητες παράδειγμα, κατανοητό στην μεγαλύτερη πλειονότητα των traders.

Έστω ότι θέλουμε να αυτοματοποιήσουμε μια στρατηγική που θα χρησιμοποιεί δύο κινητούς μέσους όρους, έναν γρήγορο και έναν αργό. Θέλουμε οι κινητοί μας μέσοι όροι να παραμετροποιούνται πλήρως και να ανοίγουμε αγοραστική θέση όταν ο γρήγορος κινητός μέσος όρος διασπά ανοδικά τον αργό, και θέση πώλησης όταν ο γρήγορος κινητός μέσος όρος διασπά καθοδικά τον αργό. Επίσης θέλουμε να εμφανίζουμε ανοδικό βελάκι πάνω στο διάγραμμα όταν ανοίγει θέση αγοράς και καθοδικό βελάκι στην θέση πώλησης.

Το σύστημά μας θα υλοποιηθεί με βάση την αρχιτεκτονική που αναλύσαμε παραπάνω, ως εξής:

Ορισμός παραμέτρων εισόδου – Θα ορίσουμε ως παραμέτρους τις περιόδους των κινητών μέσων όρων, τον τύπο του καθενός (Απλός, Εκθετικός κλπ) και την τιμή εφαρμογής τους (Κλείσιμο κεριού, Άνοιγμα κεριού κλπ). Αυτές οι παράμετροι θα αλλάζουν από τον χρήστη κάθε φορά που θα τρέχει την στρατηγική του, παίρνοντας τις τιμές που εκείνος βάζει.

Αρχικοποίηση – Σε αυτό το κομμάτι λογισμικού, θα πραγματοποιήσουμε τον έλεγχο των παραμέτρων που έβαλε ο χρήστης. Αν για παράδειγμα, η περίοδος του γρήγορου κινητού είναι μεγαλύτερη από αυτήν του αργού, θα εμφανίσουμε στον χρήστη το κατάλληλο μήνυμα λάθους και δεν θα επιτρέψουμε στη στρατηγική να εκτελεστεί.

Εκτέλεση στρατηγικής – Σε αυτό το σημείο που τρέχει σε κάθε νέα τιμή της αγοράς, θα υπολογίζουμε τις τιμές των κινητών μέσων όρων με βάση την παραμετροποίηση του χρήστη και θα ελέγχουμε αν η συνθήκη τομής τους (ανοδική ή καθοδική) ικανοποιείται. Σε περίπτωση ικανοποίησης της συνθήκης, το σύστημα θα ανοίξει θέση (αγορά ή πώληση) και θα σχεδιάσει το αντίστοιχο βελάκι (ανοδικό ή καθοδικό) στο κερί που επιβεβαιώθηκε η διάσπαση των κινητών μέσων όρων.

Τερματισμός – Αν αποφασίσουμε να αφαιρέσουμε το αυτοματοποιημένο μας σύστημα από το διάγραμμα που το εφαρμόσαμε, θα κληθεί ο τερματισμός ο οποίος θα αφαιρέσει από το διάγραμμα όλα τα ανοδικά και καθοδικά βελάκια που είχαν σχεδιαστεί στις θέσεις που είχαν ανοίξει. Έτσι το διάγραμμα θα μείνει καθαρό, όπως ήταν πριν τρέξουμε το αυτοματοποιημένο μας σύστημα.

Σε μορφή ψευδοκώδικα αυτή η αρχιτεκτονική υλοποιείται όπως δείχνουμε παρακάτω.

Ορισμός παραμέτρων εισόδου

- Τιμή περιόδων γρήγορου κινητού μέσου όρου
- Τύπος γρήγορου κινητού μέσου όρου
- Τιμή εφαρμογής γρήγορου κινητού μέσου όρου
- Τιμή περιόδων αργού κινητού μέσου όρου
- Τύπος γρήγορου αργού μέσου όρου
- Τιμή εφαρμογής αργού κινητού μέσου όρου

Αρχικοποίηση {

Αν τιμή γρήγορου κινητού μέσου όρου > τιμή αργού κινητού μέσου όρου τότε εμφάνισε μηνύμα «Η τιμή του γρήγορου κινητού μέσου όρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη ή ίση από την τιμή του αργού κινητού μέσου όρου» και τερμάτισε το σύστημα.

}

Εκτέλεση{

- Υπολογισμός τιμών γρήγορου και αργού κινητού μέσου όρου σε κάθε νέα τιμή της αγοράς

- Αν υπάρχει ανοδική διάσπαση, άνοιξε θέση αγοράς και ζωγράφησε στο παρόν κερί ανοδικό βελάκι
- Αν υπάρχει καθοδική διάσπαση, άνοιξε θέση πώλησης και ζωγράφησε στο παρόν κερί καθοδικό βελάκι

Τερματισμός {

Διάγραψε όλα τα βελάκια που είχαν σχεδιαστεί στις θέσεις που άνοιξαν από το σύστημά μας.}

Εξελιγμένες εφαρμογές της αυτοματοποίησης στο trading.

Αφού αναλύσαμε την αρχιτεκτονική ενός αυτοματοποιημένου συστήματος και ενισχύσαμε την κατανόησή της μέσω ενός απλού παραδείγματος, θα συνεχίσουμε στο μοτιβό του προηγούμενου μας άρθρου παρουσιάζοντας εφαρμογές στο trading τα προβλήματα της χειροποίητης υλοποίησής τους και πως η αυτοματοποίηση και το λογισμικό επιλύουν τα προβλήματα και καθιστούν εφαρμόσιμες πολύπλοκες ιδέες.

Εφαρμογή OCO (One Cancels the Other)

Περιγραφή εφαρμογής

Υπάρχουν περιπτώσεις που ο trader «στήνει» εντολές αγοράς και πώλησης σε προκαθορισμένα επίπεδα και επιθυμεί όταν κάποια από τις εντολές του εκτελεστεί, να ακυρωθεί η άλλη.

Περιγραφή προβλήματος

Ο trader πρέπει να είναι συνεχώς μπροστά στην οθόνη του και μόλις εκτελεστεί η μία θέση να ακυρώσει χειροκίνητα την άλλη.

Επίλυση προβλήματος μέσω της αυτοματοποίησης

Ένα σύστημα αυτοματοποίησης, θα «στήσει» τις θέσεις στις τιμές που θα προκαθορίσει ο χρήστης και θα ελέγχει αν κάποια από τις δύο εκτελεστεί. Σε αυτήν την περίπτωση θα ακυρώσει την άλλη ακαριαία. Ο trader γλυτώνει όλον αυτόν τον χρόνο αξιοποιώντας σε κάτι άλλο παραγωγικότερο.

Εφαρμογή συρόμενου περιορισμού ζημιάς (Trailing Stop Loss)

Περιγραφή εφαρμογής

Είναι αποδοτικότερο σε πολλές των περιπτώσεων, να μην ορίζεται σε μία θέση προκαθορισμένη τιμή – στόχος (Take Profit) αλλά να μετακινείται – σύρεται ο περιορισμός ζημιάς, όσο η αγορά κινείται στην επιθυμητή κατεύθυνση. Έτσι ο trader δεν αρκείται σε ένα συγκεκριμένο και προκαθορισμένο κέρδος αλλά επωφελεείται από ολόκληρη την κίνηση της αγοράς.

Περιγραφή προβλήματος

Κάποιος πρέπει να βρίσκεται συνεχώς μπροστά στην οθόνη, να παρακολουθεί τις τιμές και να μετακινεί το Stop Loss κάθε φορά που εμφανίζεται νέα καλύτερη τιμή.

Στέλιος Χούμας

Διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός - Μηχανικός Η/Υ και Πληροφορική με βαθιά γνώση στις γλώσσες προγραμματισμού (C#, Java, MQL κλπ) ενώ ασχολείται ενεργά με τον σχεδιασμό μαθηματικών αλγορίθμων. Από το 2008 ασχολείται με συστήματα εφαρμογών trading, υλοποιώντας δείκτες και στρατηγικές για traders και εταιρείες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
✉ stelios.choumas@gmail.com

Είναι αποδοτικότερο σε πολλές των περιπτώσεων, να μην ορίζεται σε μία θέση προκαθορισμένη τιμή – στόχος (Take Profit) αλλά να μετακυλιέται ο περιορισμός ζημιάς.

Επίλυση προβλήματος μέσω της αυτοματοποίησης

Τα πράγματα είναι πολύ απλά: το λογισμικό μας θα ανοίξει μόνο του τη θέση βάσει των κανόνων μας, θα παρακολουθεί τις τιμές και από το όριο κέρδους που θα του θέσουμε, σε κάθε καλύτερη τιμή θα μετακινεί το Stop Loss ακαριαία, έστω κι αν αυτή η καλύτερη τιμή είναι ανεπαίσθητα μικρή. Τα μάτια μας, τα νεύρα μας και ο χρόνος μας είναι πολύτιμα για να τα αναλώνουμε σε πράγματα που μπορούν να κάνουν οι μηχανές για μας εύκολα, γρήγορα, με ασφάλεια και ακρίβεια.

Εφαρμογή τμηματικού κλεισίματος θέσης (Partial Close)

Περιγραφή εφαρμογής

Πολλές φορές το αποτέλεσμα μιας θέσης δεν πρέπει να είναι άσπρο – μαύρο ή μονά - ζυγά. Με άλλα λόγια δεν είναι απαραίτητο η θέση να κλείσει είτε από τιμή – στόχο (Take Profit) είτε από περιορισμό ζημιάς (Stop Loss). Μπορούν να υπάρχουν ενδιάμεσες καταστάσεις όπως το τμηματικό κλείσιμο θέσης. Με την εφαρμογή του τμηματικού κλεισίματος, χωρίζουμε την απόσταση της τιμής εισόδου και της τιμής στόχου σε ενδιάμεσα επίπεδα. Κάθε φορά που η αγορά πιάνει ένα από τα επίπεδα αυτά, κλείνουμε ένα ποσοστό της θέσης μας και μετακινούμε το Stop Loss σε σχέση με την αρχική του τιμή. Έτσι επιτυγχάνουμε να κατοχυρώνουμε κέρδη και έστω κι αν η θέση μας δεν καταφέρει να πιάσει την τιμή στόχο και η αγορά γυρίσει στην αντίθετη κατεύθυνση, έχουμε Α. πάρει ένα τμήμα της θέσης μας με κέρδος Β. μετακινήσει το Stop Loss σε κερδοφόρο επίπεδο.

Περιγραφή προβλήματος

Η χειροκίνητη εφαρμογή αυτής της μεθόδου προϋποθέτει ότι ένας άνθρωπος αδιάληπτα παρακολουθεί την αγορά, επισκοπεί τα επίπεδα, κλείνει τμήμα της θέσης και μετακινεί το

Stop Loss. Τι θα συμβεί αν έχουμε δέκα ή είκοσι ανοικτές θέσεις σε διάφορες αγορές; Πόσο γρήγορα και ακριβή μπορούν να είναι τα μάτια μας ή τα χέρια μας;

Επίλυση προβλήματος μέσω της αυτοματοποίησης

Θα συνεχίσουμε να το λέμε έστω κι αν η φράση καταντάει βαρετή: τα πράγματα είναι πολύ απλά και εύκολα. Το λογισμικό θα ελέγχει παράλληλα όλες τις θέσεις σε όλες τις αγορές, θα ελέγχει γρήγορα και με ακρίβεια τα επίπεδα μας, θα κλείνει τα ποσοστά των θέσεων που έχουμε προκαθορίσει και θα μετακινεί το Stop Loss κάθε θέσης στο επίπεδο που του έχουμε πει. Το μόνο που χρειαζόμαστε είναι να υπολογίσουμε σωστά όλα τα επίπεδα και τα ποσοστά και φυσικά ένας καλός προγραμματιστής.

Εμείς θα γυρνάμε στην οθόνη μας μετά από την δουλειά μας ή τον απογευματινό μας καφέ και θα βλέπουμε τα αποτελέσματα. Αν έχουμε κινητό ή tablet με σύνδεση internet και με εγκατεστημένη την ηλεκτρονική πλατφόρμα συναλλαγών, θα βλέπουμε ζωντανά και αυτόματα, τμήματα θέσεων να κλείνουν σε διάφορα επίπεδα και Stop Losses να μετακινούνται.

Συμπέρασμα

Σε μια σειρά τριών άρθρων, ορίσαμε την αυτοματοποίηση στο trading, παρουσιάσαμε την διείσδυση που έχει στα τεχνολογικά εξελιγμένα κράτη, αναλύσαμε την αρχιτεκτονική των αυτοματοποιημένων συστημάτων συναλλαγών μέσω απλού παραδείγματος και ψευδοκώδικα, καταδείξαμε τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει και εμφανίσαμε πληθώρα εφαρμογών και προβλημάτων που επιλύει.

Ελπίζουμε ότι φανήκαμε χρήσιμοι στην κατανόηση της τεχνολογίας και του λογισμικού σε έναν χώρο όπως αυτόν των αγορών και των χρηματιστηρίων που θεωρούμε ότι έχει μεγάλη χρησιμότητα και εφαρμογή. «

EXCHANGE TRADED FUND

ETF, ήρθαν για να μείνουν...

... και να αυξάνουν το μερίδιο τους στις αγορές!

Η ανάγκη των ανθρώπων να συναλλάσσονται μεταξύ τους δημιούργησε από την αρχαιότητα άτυπες αγορές, που σταδιακά έγιναν οργανωμένες προσθέτοντας συνεχώς νέα προϊόντα ανάλογα με τις απαιτήσεις των επενδυτών.

» Η πορεία των ETFs

Τις τελευταίες δεκαετίες το επενδυτικό ενδιαφέρον εστιάζεται, με συνεχώς αυξανόμενα μερίδια της αγοράς, σε αυτό που περιληπτικά αποκαλείται ETF (Exchange Traded Fund) ή στα Ελληνικά Δ.Α.Κ. (Διαπραγματεύσιμα Αμοιβαία Κεφάλαια) όπου

μόνο 3 διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, με αμελητέα εμπορευσιμότητα.

Σε αντίθεση στο NYSE, το μεγαλύτερο από τα πολλά Χρηματιστήρια που υπάρχουν στις ΗΠΑ, στο τέλος Αυγούστου 2016 ήταν διαθέσιμα για αγοραπωλησίες 1541 ETF, με κεφάλαια υπό διαχείριση \$2,2 τρισεκατομμύρια, από τα συνολικά 1918 ETF που ήταν εισηγμένα στις Αγορές ΗΠΑ και πάνω από 1000 που κυκλοφορούν στις υπόλοιπες Διεθνείς Αγορές.

Χαρακτηριστικό της ιλιγγιώδους ζήτησης των ETF είναι το γεγονός ότι το πρώτο δεκάμηνο του 2016 στις ΗΠΑ ξεκίνησαν την διαπραγμάτευση 206 νέα ETF.

Κεφάλαια υπο διαχείριση

Παρατηρώντας την εξέλιξη των κεφαλαίων υπό διαχείριση των ETF στις ΗΠΑ, από το 1993 που ξεκίνησε το πρώτο

Γιώργος Μάρκοβιτς

Ο Γιώργος Μάρκοβιτς είναι δημιουργός μίας σειράς Χρηματιστηριακών Δεικτών που εφαρμόζονται στις Διεθνείς Αγορές και την Ελληνική, έχοντας πρωτοπορήσει στη Διαδίκτυακή Χρηματιστηριακή επιμόρφωση από το 1977. Παρακολουθήστε ένα από τα δωρεάν Webinars που κάνει κάθε μήνα.

✉ gemsbot@gmail.com

ETF, το SPY, υπάρχει συνεχής ετήσια αύξηση, εκτός από το καταστροφικό για τις αγορές 2008, όπου υπήρξε μικρή μείωση. Το δε 2016 η αύξηση είναι τεράστια, γιατί ήδη το πρώτο οκτάμηνο, μόνο τα ETF που διαπραγματεύονται στο NYSE ξεπέρασαν τα κεφάλαια υπό διαχείριση του 2015.

SPY

Το SPY ETF παρακολουθεί διαρκώς τις 500 μεγαλύτερες σε κεφαλαιοποίηση εταιρείες των ΗΠΑ, που απαρτίζουν τον γνωστό δείκτη S&P 500 και είναι το πιο δημοφιλές ETF των θεσμικών. Τα δε κεφάλαια που έχει υπό διαχείριση ξεπερνούν τα \$200 δις και συνεχίζει να κρατά τα σκήπτρα σαν οποιοδήποτε διαπραγματεύσιμο όχημα που έχει την μεγαλύτερη αξία συναλλαγών στις ΗΠΑ. Συχνά ο ημερήσιος τζίρος ξεπερνάει κατά πολύ τον αθροιστικό τζίρο των 5 μεγαλύτερων σε τζίρο εισηγμένων εταιρειών στις ΗΠΑ, που τον Αύγουστο 2016 ήταν οι AAPL, FB, BABA, AMZN και LMT. Υπάρχουν, δε, και συνεδριάσεις που ο τζίρος στο SPY ξεπερνάει τα \$40 δις.

Μια ενδιαφέρουσα μελέτη που έκανε το Bloomberg <http://bloom.bg/2g7y4us> πέρσι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ετήσιος τζίρος στα ETF ξεπερνάει το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν των ΗΠΑ. Ο δε συνολικός τζίρος των ETF έχει τριπλασιαστεί την τελευταία δεκαετία και ήδη από πέρσι έχει φτάσει να είναι κοντά στο ένα τρίτο των συνολικών συναλλαγών των Χρηματιστηρίων ΗΠΑ. <http://cnb.cx/2g7vGEh>

Όπως γράφει και το παραπάνω άρθρο του Bloomberg, οι ενδοσυνεδριακές συναλλαγές σε πολλά ETF είναι τεράστιες και με άνεση ξεπερνούν το 100% του συνόλου των τίτλων που κυκλοφορούν μέσα σε μία μόνο συνεδρίαση. Για αυτό και τα εργαλεία που χρησιμοποιεί κάθε επενδυτής πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στα χαρακτηριστικά του προϊόντος που επενδύει.

Ο κύριος λόγος του μεγάλου και αυξανόμενου ενδιαφέροντος για τα ETF είναι ότι έχουν προσελκύσει από τον μικρότερο επενδυτή που μπορεί να αγοράσει έστω και ένα μόνο τίτλο αξίας \$10 αλλά και τον θεσμικό επενδυτή που θέλει να αντισταθμίσει το ρίσκο του με

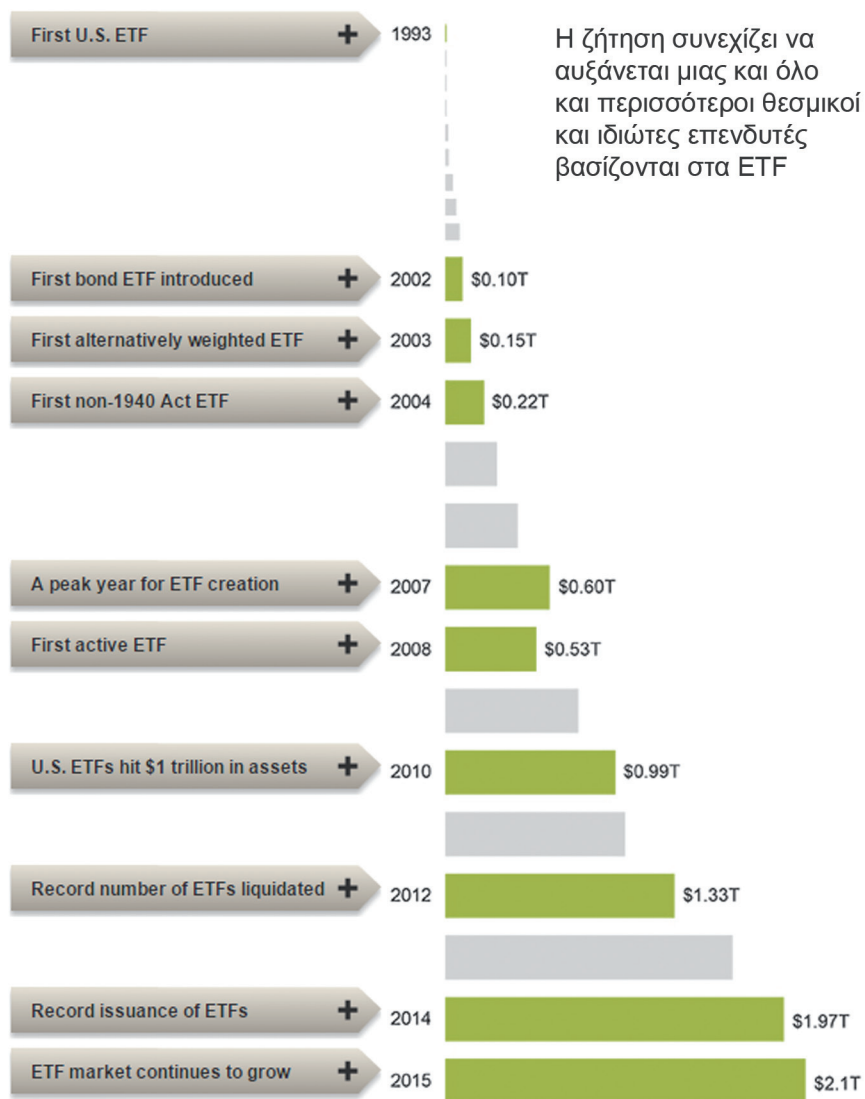
μία πληκτρολόγηση δεκάδων ή εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων με μια εντολή στο SPY.

Έτσι αρκετοί επενδυτές έχουν εγκαταλείψει προϊόντα όπως τα παράγωγα του S&P 500 και άλλων δεικτών, γιατί η ευελιξία στη διαχείριση ανοικτών θέσεων που επιμερίζονται ακόμα και σε ένα κομμάτι αντί για ένα συμβόλαιο, η ευκολία συναλλαγών με χαμηλό κόστος και η διασπορά στη τεράστια γκάμα επενδυτικών προϊόντων, τους έχουν οδηγήσει στο να έχουν σαν πρώτη επιλογή επενδυτικού προϊόντος τα ETF.

ETPs, η ευρύτερη κατηγορία

Με τη λέξη ETF στην καθομιλουμένη περιλαμβάνουμε όλα τα παρεμφερή προϊόντα, που η σωστή ονομασία τους είναι

Δ1) Ρυθμός ανάπτυξης των ETFs στις ΗΠΑ

Η ζήτηση συνεχίζει να αυξάνεται μιας και όλο και περισσότεροι θεσμικοί και ιδιώτες επενδυτές βασίζονται στα ETF

Το γράφημα δείχνει ξεκάθαρα την ανοδική τάση στις εισροές κεφαλαίων στην αγορά των ETFs με το 2016 να σημειώνει ένα ακόμα ρεκόρ, ξεπερνώντας αυτό του 2015.

Πηγή: Bloomberg and Investment company Institute

Δ2) Οι πιο ενεργά διαπραγματεύσιμες μετοχές στην Αμερική σε σχέση με τα ETF

Top 10 Most Actively Traded Securities in the U.S. (by Turnover Volume) August						
Symbol	Name	Product Type	Consolidated Trading Volume	Consolidated Turnover Volume (\$)	Average Daily Trading Volume	Average Daily Turnover Volume (\$)
SPY	SPDR S&P 500 ETF Trust	ETF	1,523,162,152	\$331,697,310,208	66,224,441	\$14,421,622,183
AAPL	Apple Inc.	Stock	662,220,278	\$71,199,396,466	28,792,186	\$3,095,625,933
EEM	iShares MSCI Emerging Markets ETF	ETF	1,611,375,116	\$59,613,283,764	70,059,788	\$2,591,881,903
IWM	iShares Russell 2000 ETF	ETF	465,593,537	\$56,959,889,254	20,243,197	\$2,476,516,924
FB	Facebook, Inc. Class A	Stock	369,214,112	\$45,930,860,591	16,052,787	\$1,996,993,939
GDX	VanEck Vectors Gold Miners ETF	ETF	1,537,899,342	\$44,957,494,049	66,865,189	\$1,954,673,654
QQQ	PowerShares QQQ Trust, Series 1	ETF	369,269,665	\$43,075,009,377	16,055,203	\$1,872,826,495
BABA	Alibaba Group Holding Limited	Stock	450,649,114	\$41,995,774,369	19,593,440	\$1,825,903,233
AMZN	Amazon.Com Inc	Stock	50,000,397	\$38,196,668,679	2,173,930	\$1,660,724,725
LMT	Lockheed Martin Corp.	Stock	146,235,360	\$37,527,427,737	6,358,059	\$1,631,627,293

Top 10 Most Actively Traded ETPs in the U.S. (by Turnover Volume) in August						
Symbol	Name	Product Type	Consolidated Trading Volume	Consolidated Turnover Volume (\$)	Average Daily Trading Volume	Average Daily Turnover Volume (\$)
SPY	SPDR S&P 500 ETF Trust	ETF	1,523,162,152	\$331,697,310,208	66,224,441	\$14,421,622,183
EEM	iShares MSCI Emerging Markets ETF	ETF	1,611,375,116	\$59,613,283,764	70,059,788	\$2,591,881,903
IWM	iShares Russell 2000 ETF	ETF	465,593,537	\$56,959,889,254	20,243,197	\$2,476,516,924
GDX	VanEck Vectors Gold Miners ETF	ETF	1,537,899,342	\$44,957,494,049	66,865,189	\$1,954,673,654
QQQ	PowerShares QQQ Trust, Series 1	ETF	369,269,665	\$43,075,009,377	16,055,203	\$1,872,826,495
GLD	SPDR Gold Trust, SPDR Gold Shares	ETV	217,073,588	\$27,720,226,844	9,437,982	\$1,205,227,254
XLE	Energy Select Sector SPDR Fund	ETF	355,850,988	\$24,291,551,701	15,471,782	\$1,056,154,422
VXX	iPath S&P 500 VIX Short-Term Futures ETN due 1/30/2019	ETN	861,457,366	\$21,727,667,663	37,454,668	\$944,681,203
TLT	iShares 20+ Year Treasury Bond ETF	ETF	155,353,954	\$21,645,705,243	6,754,520	\$941,117,619
HYG	iShares iBoxx \$ High Yield Corporate Bond ETF	ETF	249,628,900	\$21,470,001,730	10,853,430	\$933,478,336

Στον πίνακα παρατηρούμε την υπεροχή των ETF σε συναλλακτική δραστηριότητα με στοιχεία Αυγούστου 2016.

Πηγή: An Intercontinental exchange company

margin επί 4 που δίνουν οι Αμερικάνικες Χρηματιστηριακές Εταιρείες, υπάρχει και η μόχλευση που περιέχεται σε αυτά. Επίσης το πλεονέκτημα που έχουν τα αντίστροφα ETP είναι ότι ανοίγονται θέσεις long σε προϊόντα που εκτιμεί ο κάθε επενδυτής ότι θα πέσει η τιμή τους, χωρίς την ανάγκη δανεισμού τίτλων για να σορταριστούν και χωρίς τα όποια έξοδα ή ελλείψεις που παρουσιάζονται συχνά, όταν το γενικό κλίμα είναι αρνητικό.

Μόχλευση και Καθαρή Εσωτερική Αξία (NAV)

Αξίζει νομίζω να τονίσω ότι η δυνατότητα μόχλευσης, που μπορεί να φτάσει με τα ETP και 4x3 = 12 φορές της κίνησης της υποκείμενης αξίας, ως πούμε για παράδειγμα στην τιμή spot του πετρελαίου, στους σώφρονες επενδυτές αυτό σημαίνει ότι μπορούν να κάνουν διασπορά του ρίσκου σε περισσότερα ETP, ως πούμε και στο χρυσό και στο

αέριο και στο ασήμι και στις φαρμακευτικές εταιρείες και στους δείκτες της Κίνας κ.ο.κ.

ETP (Exchange Traded Products). Τα ETP αποτελούνται από δύο μεγάλες κατηγορίες, τα ETF και τα ETN (Exchange Traded Notes) και τα λιγότερο γνωστά ETV (Exchange Traded Vehicles).

Επίσης να σημειώσω ότι σε όλα τα ETP γίνεται καθημερινή μέτρηση της καθαρής αξίας του ενεργητικού τους, το NAV (Net Asset Value), αφού αφαιρεθούν όλα τα έξοδα συμπεριλαμβανομένου και του κόστους διαχείρισης από τις εκδότριες εταιρείες αλλά και το κόστος roll over όπου αυτό είναι αναγκαίο. Η τιμή NAV που δημοσιεύεται στα αντίστοιχα sites της εκδότριας εταιρείας μπορεί να διαφέρει ουσιαστικά από την τρέχουσα χρηματιστηριακή τιμή και αξίζει να γνωρίζουμε αυτές τις διαφορές, που σταδιακά τείνουν να μειώνονται. Ιδιαίτερα στα μοχλευμένα προϊόντα, όπου τα έξοδα για να επιτευχθεί η μόχλευση είναι μεγαλύτερα από ότι στα απλά ETP, το κόστος μπορεί να είναι τεράστιο και να οδηγήσει τα ETP μακροχρόνια προς το μηδέν, δημιουργώντας την ανάγκη για συνεχή reverse split.

Τα ETF μοιάζουν με τα γνωστά σε όλους Αμοιβαία Κεφάλαια, με την ουσιαστική διαφορά ότι διαπραγματεύονται συνεχώς κατά την διάρκεια των συνεδριάσεων, ακριβώς όπως και οι μετοχές και με την ίδια ευκολία και χαμηλά κόστη αγοράς και πώλησης αυτών, κάτι που προσφέρεται να γίνει και πολλές φορές μέσα στην ημέρα.

Τα ETN είναι χρεόγραφα που εκδίδουν γνωστοί μεγάλοι οίκοι χωρίς εξασφάλιση και εξαρτόμενα πέραν από τα όποια υποκείμενα προϊόντα που παρακολουθούν και από την πιστοληπτική ικανότητα του εκδότη.

Τα ETV που είναι λίγα σε αριθμό και σχεδόν άγνωστα στο ευρύ κοινό ενώ δίνουν την δυνατότητα επένδυσης σε συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης κυρίως σε εμπορεύματα ή νομίσματα χωρίς την απευθείας εκτέλεση πράξεων σε αυτά και χωρίς την υποχρέωση φυσικής παράδοσης αυτών.

Σε όλα τα ETP μπορεί να ανοιχθούν θέσεις long ή short και αρκετά από αυτά είναι μοχλευμένα επί 2 ή επί 3 φορές. Επίσης υπάρχουν και αντίστροφα ETP, που κινούνται στην αντίθετη κατεύθυνση από τις υποκείμενες αξίες τους. Είναι και αυτοί μερικοί από τους λόγους που τα έχουν κάνει τόσο δημοφιλή, γιατί η μόχλευση δίνει πέραν του καθιερωμένου

25άρη Δείκτη μας, όπως πιστεύεται ευρέως. Λεπτομέρειες για το NAV του, την καθημερινή αξία των επιμέρους τίτλων στους οποίους είναι επενδεδυμένο και πλήθος άλλων στοιχείων, όπως γίνεται με όλα τα ETF, βρίσκει κανείς στο site <https://www.globalxfunds.com/funds/grek/> Να προσθέσω επίσης ότι ίσως το καλύτερο δωρεάν site που έχω επισκεφθεί και καλύπτει εκτενώς τα ETP είναι το <http://etfdb.com/>

Αντίστροφα ETF

Τέλος να αναφερθώ σε μία δυνατότητα που παρέχουν τα αντίστροφα ETF στο να ενισχύουμε τις αποδόσεις της Τεχνικής Ανάλυσης που ως συνήθως εφαρμόζεται σε κάθε τίτλο ξεχωριστά. Παίρνοντας σαν παράδειγμα τα δύο μεγαλύτερα ETP πετρελαίου, το UWTI και το αντίστροφό του DWTI, εφαρμόζουμε τον όποιο δείκτη χρησιμοποιούμε το spread της σχέσης του λόγου UWTI/DWTI. Έτσι μπορούμε να ανοίγουμε μόνο long θέσεις σε όποιο από τα δύο προκύπτει από τον δείκτη μας και θα παρατηρήσετε τις βελτιωμένες αποδόσεις σας.

Σαν παράδειγμα, μια και χρησιμοποιώ δείκτες που έχω δημιουργήσει ο ίδιος, με την χρήση του Trio_GemsBot, οι θαλασσί κουκίδες δείχνουν long θέσεις στο UWTI και οι κίτρινες long θέσεις στο DWTI, τα δε μεγέθη των κουκίδων αντιστοιχούν στο μέγεθος των ανοικτών θέσεων μας.

Κλείνοντας θέλω να πω ότι τα ETP που βρίσκονται στις αγορές μόνο τα τελευταία 23 χρόνια ήρθαν για να μείνουν και καλό είναι όσοι ασχολούνται με τις Διεθνείς Αγορές να ασχολούνται και με αυτά. Είναι, δε, τόσο μεγάλη η συμμετοχή τους στις αγορές, που έχει αρχίσει και ακούγεται ότι υποκείμενες αξίες κινήθηκαν προς την κατεύθυνση που έδειξαν τα αντίστοιχα ETP και όχι το μέχρι προ τίνος φυσιολογικό να έχουν οι υποκείμενες αξίες τον πρώτο λόγο.

Οφέλη ETP εν είδει επιλόγου

Συνοψίζοντας τα οφέλη που προσφέρουν τα ETP είναι μεταξύ των άλλων και τα παρακάτω:

Μεγάλη εμπορευσιμότητα στα περισσότερα ETP με ευκολία στην είσοδο και έξοδο, οποιαδήποτε στιγμή της συνεδρίασης.

Τοποθετούμενοι σε ένα ETP έχουμε μεγάλη διασπορά σε τίτλους που

αποτελούν ένα κλάδο ή μία ενότητα και με κόστος συναλλαγής το ίδιο όσο σε μία και μόνο μετοχή.

Συμμετοχή σε σύνθετες αγορές, όπως για παράδειγμα είναι αυτές των ομολόγων, που με ένα κλικ ανοίγουμε θέση long ή short σε ένα καλάθι ομολογιακών τίτλων.

Στενή παρακολούθηση πολλών Διεθνών Δεικτών ακόμα και με περιορισμένα κεφάλαια, χωρίς να χρειαστεί να προστρέχουμε σε CFD όπου αντισυμβαλλόμενη μας είναι η Χρηματιστηριακή Εταιρεία που κάνουμε τις συναλλαγές, με ότι αυτό συνεπάγεται.

Με τα μετοχικά ETP αποφεύγουμε τις έντονες διακυμάνσεις των επιμέρους μετοχών, λόγω της διασποράς που έχουν, ιδιαίτερα σε περιόδους ανακοινώσεων τριμηνιαίων αποτελεσμάτων των εισηγμένων εταιρειών όπου το + ή - 10% έως 20% δεν είναι σπάνιο φαινόμενο ακόμα και σε μετοχές μεγάλης κεφαλαιοποίησης.

Δυνατότητα να επενδύουμε σε Διεθνείς Αγορές, που αγνοούμε την ποιότητα των μετοχών που διαπραγματεύονται εκεί, αλλά εκτιμούμε ότι η αγορά τους θα πάει προς κάποια κατεύθυνση, όπως για παράδειγμα τις επιπτώσεις της τιμής του πετρελαίου στις αγορές των χωρών που το παράγουν. «

Δ3) UWTI (Velocity Shares 3x Long Crude Oil ETN) και το αντίστροφό DWTI του Velocity Shares 3x Inverse Crude Oil ETN σε 30λεπτο TimeFrame, Regular Trading Hours

Το ενδιάμεσο γράφημα βασίζεται στον λόγο της τιμής UWTI / DWTI ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα του Δείκτη Trio_GemsBot από τα σήματα που θα έδινε εφαρμοζόμενος ανεξάρτητα σε κάθε ένα από τα δύο ETN. Έτσι οι θέσεις είναι μόνο long είτε στο ένα είτε στο άλλο ETN, με θαλασσί χρώμα για το UWTI και κίτρινο για το DWTI. Το μέγεθός των κουκίδων (dots) αντιστοιχεί στο μέγεθος των θέσεων 3 για τις μεγάλες, 2 για τις μεσαίες και 1 για τις μικρές.

Πηγή: eSignal.com

Εφαρμογές Deep Learning

Predictive Analytics στο χρηματιστήριο

Στα τέλη της δεκαετίας του '80, και κυρίως στις αρχές αυτής του '90, η ανάπτυξη των προσωπικών υπολογιστών και workstations, του διαδικτύου και των mainframe συστημάτων επέτρεψαν την πρόσβαση σε "φτηνότερη", μεγαλύτερη υπολογιστική ισχύ, και σε ένα σύνολο πληροφόρησης που συνεχώς αυξάνονταν. Αυτό ενίσχυσε με τη σειρά του την ανάπτυξη πολλών υβριδικών επιστημονικών εφαρμογών σε πολλά πεδία.

» Τεχνητή νοημοσύνη

Στις μέρες μας εφαρμογές "Τεχνητής Νοημοσύνης" υπάρχουν σχεδόν παντού. Από τα "έξυπνα τηλέφωνα" έως τις οικιακές συσκευές μας. Στη ιατρική για παράδειγμα, η τεχνητή νοημοσύνη χρησιμοποιείται σε πληθώρα "έξυπνων" συσκευών ή εργαλείων. Εικάζεται, δε, ότι στο κοντινό μας μέλλον,

υπερυπολογιστές με Τεχνητή Νοημοσύνη θα αναπτύσσουν αυτόματα νέα φάρμακα που θα καταπολεμούν νέες αρρώστιες και παθήσεις, χωρίς την ανθρώπινη παρέμβαση (Κοντοπούλου 2016). Στην χρηματοοικονομική, κυρίως στις αρχές του '90, αναπτύχθηκε μεγάλο ενδιαφέρον για

Ο στόχος μας είναι να διδάξουμε τη μηχανή με παραδειγματισμό, όπως θα μαθαίναμε σε ένα παιδάκι να ξεχωρίζει το ζεστό από το κρύο.

εφαρμογές που συνδύαζαν θεωρίες από τεχνητή νοημοσύνη, ανώτερα μαθηματικά, προγραμματισμό και στατιστική, για τη μοντελοποίηση των αγορών. Πολλοί πίστεψαν ότι είχε βρεθεί το “Άγιο Δισκοπότηρο” στην υποδειγματοποίηση των χρηματαγορών και ότι πολύ σύντομα θα αναπτύσσονταν εξαιρετικά κερδοφόρα επενδυτικά συστήματα και στρατηγικές μέσω του συνδυασμού υψηλής τεχνολογίας και εξελιγμένων μαθηματικών αλγορίθμων. Αυτή η οπτική εναντιώνεται φυσικά στη θεωρία των “Αποτελεσματικών Αγορών” (Fama 1970, Fama 1991) που μας διδάσκει ότι κάτι τέτοιο είναι μάλλον αδύνατο.

Πολλές έρευνες και εφαρμογές επικεντρώθηκαν στα λεγόμενα “Νευρωνικά Δίκτυα” που είναι μαθηματικοί αλγόριθμοι που μοντελοποιούν δεδομένα όπως ο ανθρώπινος εγκέφαλος επεξεργάζεται τη γνώση (Refenes 1994, Refenes et al. 1997), σε μαθηματικούς αλγορίθμους από τη θεωρία Ανάλυσης Σημάτων (Ramsey 2002), στη θεωρία του “Χάους”, δηλαδή των “μη γραμμικών δυναμικών συστημάτων” (Hsieh 1991) ή σε κάποιο συνδυασμό τους (Antoniou & Vorlow 2004).

Αν και οι πιλοτικές-ακαδημαϊκές εφαρμογές αυτές υπόσχονταν αρχικά πολλά, δεν υπήρξε κάποιο “θεαματικό” αποτέλεσμα, τουλάχιστον που να ανακοινώθηκε επιστημονικά ή σε επίπεδο εμπορικό, της αγοράς. Οι λόγοι ήταν πολλοί. Η υπολογιστική ισχύς των τότε συστημάτων ήταν αρκετά χαμηλή, το λογισμικό δεν είχε αναπτυχθεί πλήρως, τα δεδομένα δεν υπήρχαν σε ικανούς όγκους και το επιστημονικό υπόβαθρο χρειάζονταν να αναπτυχθεί περισσότερο. Ωστόσο, οι πρώτες ενδείξεις από πρώιμες εφαρμογές, ήταν πολύ θετικές. Σταδιακά, ο αρχικός ενθουσιασμός του ‘90 μετατράπηκε περισσότερο σε ακαδημαϊκό ενδιαφέρον. Οι επιστημονικές

μελέτες επικεντρώθηκαν σε πολλούς τομείς εφαρμογών στην χρηματοοικονομική, από την ανάλυση και πρόβλεψη της μεταβλητότητας των αγορών (Refenes & Holt 2001), τη διάρθρωση των χαρτοφυλακίων (Zapranis & Refenes 1999), τη βελτιστοποίησή τους (Trippi & Turban 1996, Shadbolt 2012), τη δημιουργία συστημάτων Πιστωτικού Κινδύνου (Zhao & Chen 2009, Atiya 2001) κ.ά.

Από τον αλγοριθμικό προγραμματισμό στη “Βαθιά Μάθηση”

Οι εφαρμογές “Βαθιάς Μάθησης” είναι στις μέρες μας ο κλάδος αιχμής της “Μηχανικής Μάθησης” (machine learning), δηλαδή του ευρύτερου επιστημονικού κλάδου της “Τεχνητής Νοημοσύνης” (artificial intelligence) που ασχολείται με το πώς μπορεί να μάθει ένα υπολογιστικό σύστημα. Εταιρείες έχουν κάνει γενναία “ανοίγματα” προς την κατεύθυνση αυτή, όπως η Google με την ανάπτυξη του “Google Brain Project”¹ και την αγορά της startup “Deeprmind”². Και άλλοι μεγάλοι παίχτες στην αρένα της τεχνολογίας, των social media και του ηλεκτρονικού εμπορίου όπως οι Ebay, Amazon, Facebook, Google, IBM, Microsoft και Twitter προβαίνουν σε παρόμοιες πρωτοβουλίες για την κατασκευή εφαρμογών μηχανικής ή βαθιάς μάθησης, τεχνητής νοημοσύνης και “predictive analytics”.

Το τελευταίο πεδίο αναφέρεται στην επεξεργασία τεράστιων βάσεων δεδομένων και πληροφόρησης, συνήθως με εξελιγμένους στατιστικούς αλγορίθμους ή μηχανικής μάθησης, ώστε να ανιχνευθούν τυχόν δομές στα στοιχεία και συσχετίσεις που θα επιτρέψουν ακριβέστερες προβλέψεις. Οι στατιστικοί, μαθηματικοί και προγραμματιστές που σχεδιάζουν και αναπτύσσουν λογισμικό για εφαρμογές

¹ Βλέπε https://www.wired.com/2014/07/google_brain/

² Βλέπε <https://deeprmind.com/>

μηχανικής μάθησης και τεχνητής νοημοσύνης, αμείβονται πλέον με μισθούς ανάλογους των πιο καλοπληρωμένων τραπεζιτών.

Τί σημαίνει όμως “μηχανική μάθηση” και πώς μπορεί να προγραμματίσει κάποιος έναν υπολογιστή να “μαθαίνει”; Για παράδειγμα, πώς αναγνωρίζουν τη φωνή μας τα “έξυπνα τηλέφωνα” και τα tablet και μας επιτρέπουν να υπαγορεύουμε κείμενα; Πώς αναγνωρίζει ο ορθογράφος τί λέξη προσπαθούμε να πληκτρολογήσουμε στο sms που θέλουμε να στείλουμε, μόνο από την εισαγωγή μερικών γραμμάτων, πολλές φορές ακόμη και με σφάλμα; Πώς μας καταλαβαίνουν τα αυτοματοποιημένα κέντρα (“ρομποτικής”) τηλεφωνικής εξυπηρέτησης των τραπεζών ή της κινητής τηλεφωνίας; Η απάντηση είναι, αλγοριθμικά ή προγραμματιστικά “πολύ δύσκολα”. Ωστόσο, χάρη στην υψηλή τεχνολογία πλέον, την στατιστική και την επιστήμη της μηχανικής μάθησης, πολύ πιο εύκολα.

Οι αλγόριθμοι στην υπηρεσία μας

Είναι πολύ δύσκολο ή περίπλοκο, έως και πρακτικά αδύνατο, να κατασκευάσουμε αλγορίθμους που να περιγράφουν σε μηχανές πολλές γνώσεις, ακόμη και απλές. Για παράδειγμα, είναι αρκετά δύσκολο να κατασκευάσουμε έναν αλγόριθμο, ένα πρόγραμμα που να περιλαμβάνει ως δεδομένα και παραμέτρους όλα τα χαρακτηριστικά όλων των αυτοκινήτων που έχουν ποτέ κατασκευαστεί ώστε ένας υπολογιστής να μπορεί να αναγνωρίσει εικόνες αυτοκινήτων. Παρότι ένα αυτοκίνητο είναι σχετικά πολύ απλό για εμάς να το αναγνωρίσουμε οπτικά, όταν έρθει η ώρα να το περιγράψουμε σε ένα υπολογιστή με τέτοιο τρόπο ώστε αυτός να μπορεί να αναγνωρίσει κάθε αυτοκίνητο που έχει ποτέ κατασκευαστεί, από οποιαδήποτε οπτική γωνία, είναι πολύ πιο δύσκολο από όσο ακούγεται. Ο λόγος είναι ότι ο ανθρώπινος εγκέφαλος μαθαίνει περισσότερο με μεθόδους βαθιάς μάθησης, με παραδείγματα, ενώ ο αλγοριθμικός προγραμματισμός βασίζεται στην περιγραφή ενός συνόλου μαθηματικών κανόνων και διαδικασιών που μπορεί να μην είναι σε θέση

να περιγράψουν επιτυχώς σε ένα υπολογιστή και με μεγάλη ευστοχία, κάποιο αντικείμενο ή ιδέα.

Για παράδειγμα, ένα αυτοκίνητο έχει τέσσερις ρόδες αλλά το ίδιο έχει και ένα κάρο ή ένα καροτσάκι για μωρά, επομένως η παραμετροποίηση που απαιτείται στην περίπτωση αυτή, ώστε ο υπολογιστής να διακρίνει την διαφορά των αντικειμένων αυτών, οδηγεί σε πολύ περίπλοκη προγραμματιστική προσέγγιση, τουλάχιστον αλγοριθμικά. Επιπλέον, για να φτιάξουμε μια μηχανή που “μαθαίνει” όπως ο ανθρώπινος εγκέφαλος, πρέπει να γνωρίζουμε επακριβώς πώς λειτουργεί αυτός και πώς αποκτάται η γνώση, πράγμα που ακόμη δεν έχει γίνει επιστημονικά κατανοητό, σε πολύ μεγάλο βαθμό. Παράλληλα, ακόμη και εάν είχαμε ξεκλειδώσει τα μυστικά του ανθρώπινου εγκεφάλου και της σκέψης, θα ήταν εξαιρετικά περίπλοκο τεχνικά να κατασκευάσουμε μηχανές ή λογισμικό που προσομοιάζουν στη λειτουργία τους πιστά τον άνθρωπο. Για το λόγο αυτό, οι επιστήμονες στο χώρο της μηχανικής μάθησης και της τεχνητής νοημοσύνης, επινόησαν ένα διαφορετικό μονοπάτι, ορμώμενοι από το πώς (υποθέτουμε ότι) μαθαίνει ο ανθρώπινος νους.

Το “κλειδί” της λύσης στο παραπάνω πρόβλημα βρίσκεται στο να μάθουμε με παραδείγματα, έναν υπολογιστή να διακρίνει διάφορα αντικείμενα ή ιδέες. Τον τροφοδοτούμε με εκατοντάδες χιλιάδες εικόνες αντικειμένων (αυτοκινήτων και άλλων), μαζί με τη σωστή απάντηση του τί περιγράφει η κάθε εικόνα, και ελέγχουμε πώς το σύστημα χρησιμοποιεί αυτήν την εμπειρία, για να κατηγοριοποιήσει κάποιες νέες εικόνες που θα του δείξουμε. Ο στόχος μας είναι να διδάξουμε τη μηχανή με παραδειγματισμό, όπως θα μαθαίναμε σε ένα παιδάκι να ξεχωρίζει το ζεστό από το κρύο, το κόκκινο από το πράσινο ή το σκύλο από τη γάτα. Όπως μπορεί να καταλάβει κανείς, μια διαδικασία μάθησης τύπου “Deep Learning”, δηλαδή βαθιάς μάθησης (Awad & Khanna 2015), απαιτεί τεράστιο μέγεθος πληροφόρησης και υπολογιστικής ισχύος. Στις μέρες μας όμως, 20 χρόνια περίπου μετά την επιστημονική σύλληψη της “Βαθιάς Μάθησης”, αυτά τα δύο παραπάνω χαρακτηριστικά δεν αποτελούν πλέον σημαντικούς περιορισμούς.

Η “Εξαγωγή Χαρακτηριστικών” Feature Extraction

Μία από τις πιο μεγάλες προκλήσεις με τα παραδοσιακά μοντέλα μηχανικής μάθησης είναι μια διαδικασία που ονομάζεται “εξαγωγή χαρακτηριστικών” (feature extraction). Συγκεκριμένα, ο προγραμματιστής πρέπει να πει στον υπολογιστή τι είδους πληροφόρηση θα πρέπει να ψάχνει μέσα στα δεδομένα ώστε να καταλήξει σε ένα “σωστό” συμπέρασμα. Με άλλα λόγια, αν τροφοδοτήσουμε με απλή, ακατέργαστη πληροφόρηση χωρίς καμία πρώιμη επεξεργασία ένα υπολογιστικό σύστημα, όσο εξελιγμένος και εάν είναι ο

Κώστας Βορλόδου

Ο Δρ. Κώστας Βορλόδου είναι Οικονομολόγος με ειδίκευση στην Οικονομετρία και το Finance. Έχει εργαστεί ως ακαδημαϊκός στην Αγγλία και Senior Economist στον τραπεζικό και επενδυτικό τομέα. Ειδικεύεται στο Risk Management και το Algorithmic Trading. Οι επενδυτικοί του αλγόριθμοι συνδιάζουν κλασσικούς τεχνικούς κανόνες με στατιστική-οικονομετρία, θεωρία του χάους και τεχνητή νοημοσύνη.
✉ vorlow@imarfinance.com,
www.imarfinance.com

Μια άλλη μεγάλη κατηγορία εφαρμογών είναι αφιερωμένη στην διάρθρωση και βελτιστοποίηση χαρτοφυλακίων.

αλγόριθμος μηχανικής μάθησης, σπάνια θα λάβουμε σωστά συμπεράσματα. Επομένως η εξαγωγή χαρακτηριστικών είναι ένα κρίσιμο στάδιο της μηχανικής μάθησης. Αυτό θέτει μια τεράστια πρόκληση για τον προγραμματιστή, και η αποτελεσματικότητα της όλης επεξεργασίας των δεδομένων, για την κατάληξη σε κάποιο συμπέρασμα, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πόσο διορατικός είναι.

Η βαθιά μάθηση είναι μια από τις μόνες μεθόδους με τις οποίες μπορούμε να παρακάμψουμε κάποιες από τις προκλήσεις της εξαγωγής χαρακτηριστικών, όπως περιγράφηκαν παραπάνω. Αυτό ισχύει επειδή τα βαθιά μοντέλα μάθησης είναι ικανά να μάθουν να επικεντρώνονται στα σωστά χαρακτηριστικά και να τα ανιχνεύουν από μόνα τους, απαιτώντας λίγη καθοδήγηση από τον προγραμματιστή. Αυτό κάνει λοιπόν τη βαθιά μάθηση ένα εξαιρετικά ισχυρό εργαλείο για τη σύγχρονη μηχανική μάθηση.

Από όσα αναφέραμε παραπάνω, η δύναμη της βαθιάς μάθησης έγκειται στο ότι μπορούμε να “διαχειριστούμε” τεράστιο όγκο χρηματοοικονομικών δεδομένων και να επιτρέψουμε ταυτόχρονα σε αλγορίθμους να “μάθουν” από αυτά τα δεδομένα. Κάτι που θα έπαιρνε εκατοντάδες ανθρωποώρες σε εκατοντάδες ίσως επενδυτικούς αναλυτές, ένα υπολογιστικό σύστημα το κάνει σε λίγες ώρες ή λεπτά, καταλήγει σε συμπεράσματα και προτείνει λύσεις ή συστήνει στρατηγικές. Παράλληλα, η επεξεργασία δεδομένων και οι όποιες προβλέψεις που θα υπολογιστούν με βάση την πληροφόρηση που θα διαθέτουμε, γίνονται μέσω αλγορίθμων που έχουν φέρει πολύ καλά αποτελέσματα σε άλλες πειθαρχίες και δύσκολες εφαρμογές όπως την αναγνώριση εικόνων, ήχου και γλώσσας, τις μεταφράσεις κ.ά. Επιπλέον, η προσέγγιση αυτή έχει χρησιμοποιηθεί πολύ λίγο στο χώρο της χρηματοοικονομικής, επομένως ενδέχεται να ανιχνεύσει νέες ανωμαλίες της αγοράς (“market anomalies”) που να είναι οικονομικά εκμεταλλεύσιμες και να αποφέρουν στους επενδυτές σημαντικά κέρδη. Και όλα αυτά

χωρίς την ανάγκη εφαρμογής μιας νέας επενδυτικής θεωρίας εφόσον οι αλγόριθμοι βαθιάς μάθησης θα ανακαλύπτουν στα δεδομένα δομές που δεν έχουν μελετηθεί ή εξηγηθεί ποτέ στο παρελθόν.

Εφαρμογές στην Χρηματοοικονομική

Το πεδίο εφαρμογών της βαθιάς μάθησης στη χρηματοοικονομική είναι εξαιρετικά ευρύ και προβάλλει μεγάλες προκλήσεις. Στις μέρες μας πλέον υπάρχει μια τεράστια πληροφόρηση καθημερινά για τις οικονομικές εξελίξεις και τις αγορές, τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική. Οι περισσότερες εφαρμογές της βαθιάς μάθησης δανείζονται πολλά στοιχεία από τον κλάδο της Τεχνητής Νοημοσύνης και της “Υπολογιστικής Νοημοσύνης” (“Computational Intelligence”, βλ. Cavalcante et al. 2016). Η λογική πίσω από όλες τις εφαρμογές είναι να συνδυαστεί η γνώση με την πληροφόρηση που αντλούμε, με κάποιον τρόπο, ώστε οι προβλέψεις να είναι πιο ακριβείς και, συνεπώς, το ρίσκο της επενδυτικής απόφασης να είναι μικρότερο.

Στο πεδίο των εφαρμογών που αφορούν στην καλύτερη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου ή την αλγοριθμική επενδυτική, οι εφαρμογές της βαθιάς μάθησης μπορούν να χωριστούν σε 5 κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία αφορά στην μικρο-δομή των αγορών (Market Microstructure) και επικεντρώνονται στο order-book ή σε trading υψηλών συχνοτήτων (tick by tick, ή ανά λεπτό κλπ). Πολλές εφαρμογές αποσκοπούν στην καλύτερη δυνατή πρόβλεψη των bid-ask spreads και στο πώς συμπεριφέρονται οι τιμές σε πολύ υψηλές συχνότητες, ανάλογα με την κατάσταση της αγοράς. Άλλες εφαρμογές επικεντρώνονται στην πρόβλεψη της κατεύθυνσης των τιμών (πτωτικά ή ανοδικά) στα επόμενα λεπτά λειτουργίας της αγοράς (σε spot και futures) ενώ άλλες στην ενδοσυνεδριακή απόδοση των μετοχών σε σχέση με την διάμεση απόδοσή τους ιστορικά. Τα αποτελέσματα σε αυτήν την κατηγορία είναι σε γενική κλίμακα “σχετικά” καλά, χωρίς όμως να οδηγούν σε

θεαματικές αποδόσεις. Ωστόσο είναι περισσότερο αποδοτικά από τις “κλασσικές” στοχαστικές προσεγγίσεις (βλέπε Renaissance Technologies ή Walnut Algorithms για εμπορικές εφαρμογές).

Η δεύτερη κατηγορία επικεντρώνεται στην ανάλυση των νέων που αντλούμε μέσω πηγών πληροφόρησης όπως το Reuters, το Bloomberg, τα social media, το email ή τις ιστοσελίδες στο διαδίκτυο. Η κεντρική ιδέα πίσω από τις εφαρμογές αυτές είναι σχετικά απλή καθώς προσπαθούν να ταξινομήσουν και να κατηγοριοποιήσουν τα νέα με κριτήριο το εάν καταδεικνύουν μια αγορά “στρεσαρισμένη” με έντονη μεταβλητότητα ή το αντίθετο. Πολλές εφαρμογές βαθιάς μάθησης ανιχνεύουν τις επικεφαλίδες των νέων ή των μηνυμάτων και προσπαθούν να “μαντέψουν” το θυμικό των επενδυτών και τη σχέση του με τις αποδόσεις των μετοχών.

Για παράδειγμα, κάποιες εφαρμογές εξετάζουν τα χρηματοοικονομικά νέα στο CNN και ανιχνεύουν πόσο χρόνο μετά την ανακοίνωσή τους επηρεάζουν αυτά την συμπεριφορά των αγορών και πόσο χρόνο παίρνει στις τελευταίες να αντιδράσουν σε κάθε λογής “εκπλήξεις”. Υπερυπολογιστές τροφοδοτούνται με εκατομμύρια κείμενα και ανακοινώσεις και καλούνται με τεχνικές βαθιάς μάθησης και τεχνητής νοημοσύνης να ανακαλύψουν “συσχετίσεις” μεταξύ αιτίου και αιτιατού, ώστε οι επενδυτές να επιλέξουν σωστές στρατηγικές στο μέλλον, όταν συμβεί ένα παρόμοιο γεγονός. Κάποια άρθρα ανακοινώνουν ακριβέστερες προβλέψεις κατά ποσοστά άνω του 50% ενώ άλλες οδηγούν σε αποδόσεις άνω του benchmark κατά μονοψήφια ποσοστά. Πολλές εφαρμογές συνδυάζουν τα νέα και social media με στατιστικές αναλύσεις χρονοσειρών τιμών μετοχών σε πραγματικό χρόνο και μοντελοποιούν με αυτόν τον τρόπο τη δυναμική των αγορών ή της μεταβλητότητάς τους, με κάποια καλά αποτελέσματα (για εμπορική εφαρμογή βλέπε Hearsay Social).

Μια άλλη μεγάλη κατηγορία εφαρμογών είναι αφιερωμένη στην διάρθρωση και βελτιστοποίηση χαρτοφυλακίων καθώς και το Tactical ή Strategic Asset Allocation. Αυτές οι εφαρμογές μπορεί να δανείζονται στοιχεία και από τις δύο προηγούμενες κατηγορίες. Πολλές αναφορές δείχνουν ότι επιτυγχάνεται κάποια καλύτερη συμπεριφορά του χαρτοφυλακίου και, πλέον, αρκετοί πιστεύουν ότι οι καινούργιες on-line αυτοματοποιημένες υπηρεσίες βελτιστοποίησης χαρτοφυλακίου (τις λεγόμενες “robo advisors”) σύντομα θα χρησιμοποιούν, και ευρέως, τεχνικές βαθιάς μάθησης για καλύτερη διαχείριση και στρατηγική/τακτική τοποθέτηση κεφαλαίων (βλέπε Betterment ή Schwab Intelligent Portfolios).

Οι υπόλοιπες δύο κατηγορίες δεν σχετίζονται άμεσα με τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου. Η μία αφορά στην διαχείριση κινδύνου από απάτες ή χρεοκοπία. Συστήματα ανάλυσης δεδομένων συλλέγουν ανιχνεύουν πληροφορίες με τεχνικές βαθιάς μάθησης και εντοπίζουν περιπτώσεις

όπου πιθανοί δανειολήπτες έχουν προβεί σε απάτες στις αιτήσεις δανείων τους ή είναι επικίνδυνοι να χρεοκοπήσουν. Συνεπώς, οι δανειστές ή επενδυτές μπορούν να αποφεύγουν τη χρηματοδότησή τους ή/και να διασφαλίζουν τα κεφάλαιά τους με κάποιο τρόπο. Χιλιάδες παράμετροι και πληροφορίες από προσωπικά δεδομένα που διαθέτουν οι τραπεζικοί οργανισμοί (ηλικία, φύλο, εκπαίδευση, κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, επάγγελμα, παιδεία, φορολογικές δηλώσεις κλπ.) συνδυάζονται με αυτές τις εφαρμογές, οι οποίες εντοπίζουν δομές-συσχετίσεις και υπολογίζουν την πιθανότητα ο δανειολήπτης να είναι φερέγγυος ή όχι.

Συμπεράσματα, οι προκλήσεις και οι μελλοντικές προοπτικές

Κανείς δεν αμφισβητεί σήμερα ότι διαθέτουμε πληθώρα πληροφόρησης και τεράστια υπολογιστική ισχύ σε σχέση με τις προηγούμενες δεκαετίες. Σε αυτό βοήθησε εξαιρετικά και η επέκταση του διαδικτύου στις μέρες μας και η δυναμική των social media. Το ζητούμενο όμως είναι εάν μπορούν αυτά να συνδυαστούν επιτυχώς ώστε να καταλήξουμε σε κάτι που παράγει προστιθέμενη αξία, τουλάχιστον στις χρηματοοικονομικές εφαρμογές. Όταν η συζήτηση επικεντρώνεται στις εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης και Βαθιάς Μάθησης, ένα γίνεται άμεσα αντιληπτό: Είμαστε ακόμη πολύ μακριά από το σημείο όπου αυτοματοποιημένες ευφυείς μηχανές θα αναλαμβάνουν τη διαχείριση των χαρτοφυλακίων μας, χωρίς καμία ανθρώπινη παρέμβαση. Περισσότερο θα μπορούσε κανείς να πει, ότι οι πρόοδοι στους παραπάνω επιστημονικούς τομείς βοηθούν στην βελτίωση των υπαρχόντων εφαρμογών στην χρηματοοικονομική και, ίσως, στην περαιτέρω κατανόηση της δυναμικής των αγορών. Με απλά λόγια, οι απαιτήσεις μας από τις νέες προσεγγίσεις που αναφέραμε στο παρόν άρθρο, πρέπει να διακρίνονται από ένα στοιχείο ρεαλισμού.

Το προτέρημα της βαθιάς μάθησης, δηλαδή η δυνατότητα να ανακαλύπτει νέους “νόμους” και συσχετίσεις που βρίσκονται κρυμμένα μέσα σε μια πληθώρα πληροφοριών, χωρίς την ανθρώπινη παρέμβαση ή καθοδήγηση, μπορεί να αποτελέσει ίσως και ο μεγαλύτερο εμπόδιο στις χρηματοοικονομικές εφαρμογές. Παρά το γεγονός ότι πολλές πιλοτικές επενδυτικές εφαρμογές έχουν αναδείξει τις προοπτικές αυτής της τεχνολογίας, είμαστε ακόμη πολύ μακριά από την πλήρη χρησιμοποίησή της σε όλα τα πεδία της χρηματοοικονομικής.

Επιπλέον, δεν υπάρχει καμία σιγουριά ότι η βαθιά μάθηση θα οδηγήσει σε σημαντικά υπερκέρδη ή αυτοματοποιημένα “ρομπότ” ή προγράμματα που θα κερδοσκοπούν στις αγορές προς όφελος των ανθρώπων που τα χρησιμοποιούν. Ο ρόλος είναι απλός. Παρά τις προόδους που έχουν επιτευχθεί στην χρηματοοικονομική θεωρία και την επέκταση των υπολογιστών και της οικονομετρίας στη μελέτη χρηματοοικονομικών

Είμαστε ακόμη μακριά από το σημείο όπου αυτοματοποιημένες ευφυείς μηχανές θα αναλαμβάνουν τη διαχείριση των χαρτοφυλακίων μας.

φαινομένων, δεν διαθέτουμε πλήρη γνώση ακόμη για το ποια είναι η δυναμική που τα κυβερνά. Επομένως ενέχουν κάποιες σημαντικές πρακτικές και θεωρητικές δυσκολίες στο κομμάτι της εξαγωγής χαρακτηριστικών από τα δεδομένα. Πώς μπορούμε να εξηγήσουμε σε έναν υπολογιστή τί είναι αυτό που ψάχνουμε, εάν δεν το γνωρίζουμε καλά-καλά ούτε εμείς οι ίδιοι; Επιπλέον, εάν κανείς αναλογιστεί το νόμο των “αποτελεσματικών αγορών”, ίσως να μην αποκτήσουμε ποτέ πλήρη γνώση της δυναμικής τους. Και υπάρχουν και άλλοι κίνδυνοι που μπορεί να εμφανιστούν στην πορεία. Εάν αφήσουμε εξολοκλήρου τα αυτοματοποιημένα υπολογιστικά συστήματα (έστω και με Τεχνητή Νοημοσύνη) να αναλάβουν τις χρηματιστηριακές μας δραστηριότητες, χωρίς να γνωρίζουμε πώς ακριβώς λειτουργούν και τί ακριβώς κάνουν, ενδέχεται να

οδηγηθούμε εκ νέου σε κρίσεις τύπου 1987 ή τα πιο πρόσφατα “flash crashes”.

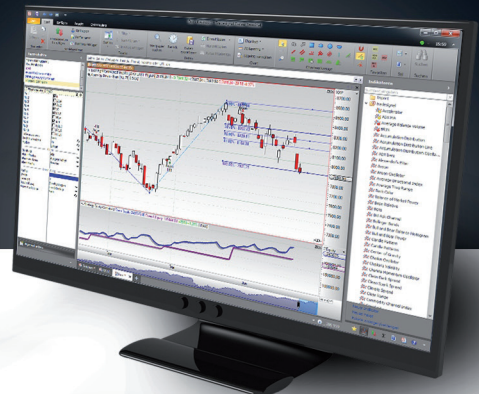
Για πολύ καιρό ακόμη, η ανθρώπινη διαίσθηση και γνώση, καθώς και ο ανθρώπινος παράγοντας, θα είναι η καρδιά της βιομηχανίας των επενδύσεων. Οι νεωτερισμοί τύπου “Βαθιάς Μάθησης” και “Τεχνητής Νοημοσύνης” θα μπορούν, ίσως, να προσφέρουν ένα συγκριτικό πλεονέκτημα σε ορισμένους επενδυτές και αναλυτές, όχι να τους αντικαταστήσουν, τουλάχιστον στο εγγύς μέλλον. Ωστόσο, η “Μηχανική” και η “Βαθιά” μάθηση, καθώς και η “Τεχνητή Νοημοσύνη”, είναι οδοί που εξερευνώνται και θα συνεχίσουν να εξερευνώνται με αμείωτο ενδιαφέρον, τόσο ακαδημαϊκά όσο και από τα διάφορα hedge και quant funds για την επίτευξη υψηλότερων επενδυτικών αποδόσεων, για πολλές δεκαετίες ακόμη. «

Heavy Trader

Χρειάζομαι τα πάντα σ'ένα μέρος, ένα πρώτης τάξεως λογισμικό επενδύσεων για τεχνική ανάλυση με γραφήματα, με δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, αποστολή εντολών και ένα ενσωματωμένο περιβάλλον ανάπτυξης. Με το Tradesignal Online Terminal μπορώ να κάνω αναδρομικούς ελέγχους και βελτιστοποίηση των επενδυτικών μου συστημάτων στις διεθνείς χρηματαγορές, απευθείας στο διάγραμμα.

Προμηθευτείτε την δωρεάν δοκιμή σας με δεδομένα σε πραγματικό χρόνο τώρα!

Νέο!
7η έκδοση
με Debugger

on Tradesignal®
LINE Terminal
www.tradesignalonline.com/terminal

Ο Παναγιώτης Γεννηματάς γεννήθηκε στην Αθήνα το 1949. Σπούδασε Νομικά, Κλασική Φιλολογία, Πολιτική Κοινωνιολογία, Διεθνείς Σχέσεις, Φιλοσοφία και Μουσικολογία στα Πανεπιστήμια Αθηνών (1967-1974), Μονάχου (1976-1980) και Freiburg (1979) στη Γερμανία. Διετέλεσε: - Ειδικός σύμβουλος του πρωθυπουργού Γ. Ράλλη (1980-1981). - Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της Εθνικής Λυρικής Σκηνής (ΕΛΣ 1980-1982). - Αντιπρόεδρος ΒΙ.ΠΕ.-Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε. (1986-1989). - Πρόεδρος EUROSEC AXE (1990-1994). - Σύμβουλος Διοικήσεως Τραπεζής της Ελλάδος (1993-1994). - Πρώτος Έλληνας αντιπρόεδρος στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) στο Λουξεμβούργο (1994-2000). - Ιδρυτής και πρόεδρος Δ.Σ. της ΩΜΕΓΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (2000-2006). Έχει γράψει 3 βιβλία και πλήθος άρθρων.

Παναγιώτης Γεννηματάς

Ένας βετεράνος των αγορών

» TRADERS': Κύριε Γεννηματά, είστε ένας βετεράνος στα χρηματοοικονομικά δρώμενα στη χώρα, πείτε μας από που ξεκινήσατε;

Γεννηματάς: Εξ οικείου ππαίσματος, που λένε. Η χρηματιστηριακή διαδικασία επιχειρηματικής χρηματοδότησης έτυχε, δεν μπορώ να εξηγήσω ακριβώς πώς, να κεντρίσει το ενδιαφέρον μου από τα φοιτητικά μου χρόνια. Ήμουν καλός στα οικονομικά μαθήματα που τότε ήταν μεγάλο σχετικά μέρος της ύλης στη Νομική Σχολή Αθηνών και επιπλέον είχα συνηθίσει από πολύ μικρός να «ξεκοκκαλίζω» εφημερίδες! Είμαστε βλέπεις πολιτική οικογένεια και το σπίτι ήταν εφημεριδοσπίτο! Στο ξεκοκκάλισμα επάνω σάρωνα και τα οικονομικά ζητήματα με μεγάλο ενδιαφέρον. Μπορώ μάλιστα να πω ότι πιο πολλά οικονομικά στη ζωή μου έχω μάθει από τον ελληνικό και διεθνή τύπο παρά από τα θεωρητικά οικονομικά των πανεπιστημίων όπου ακόμα επικρατεί βεβαίως η εντελώς άσχετη με την οικονομική πραγματικότητα νεοκλασική θεωρία.

Εκεί επάνω λοιπόν το ελληνικό «οικογενειακό» χρηματιστήριο της δεκαετίας του '70 κίνησε την προσοχή μου, λίγο πριν από το μπουμ αλλά και το κραχ του 1973! Να συμμετέχω όμως ως επενδυτής άρχισα το 1987. Το Φεβρουάριο του έτους εκείνου είχε σημειωθεί μια μακρά απεργία στην σημερινή ΑΛΦΑ Τράπεζα, τότε Τράπεζα Πίστωσης. Η μετοχή της εταιρείας είχε υποτιμηθεί σημαντικά. Στη φάση εκείνη λοιπόν πούλησα το αυτοκίνητο που είχα και αγόρασα με όλα τα χρήματα μετοχές της τράπεζας. Σε δύο μήνες αγόρασα άλλο αυτοκίνητο με τα κέρδη, όχι καλλίτερο από το προηγούμενο γιατί ήθελα να διατηρήσω μάχιμη ρευστότητα. Από τότε μέχρι και το 1995 μπορεί να πει κανείς ότι το χρηματιστήριο ήταν για μένα τακτική πηγή ικανοποιητικού εισοδήματος, χωρίς βεβαίως «γιατίτικες» υπερβολές και σαλταδορισμούς. Αυτά δεν ταίριαζαν ποτέ με τον χαρακτήρα μου.

Τα πράγματα πάντως ήρθαν έτσι ώστε στην περίοδο 1991-94 να διατελέσω πρόεδρος της πρώτης καθαρά

ιδιωτικής χρηματοπιστηριακής εταιρείας στην Ελλάδα (δεν ανήκε δηλαδή σε τράπεζα αλλά σε ιδιώτες μετόχους) που είχε ιδρυθεί με τον εκσυγχρονιστικό νόμο 1804/89, την EUROSEC AXE. Ας σημειωθεί για την σχετική πληρότητα του λόγου ότι στο ενδιάμεσο διάστημα 1986-1990 είχα διατελέσει αντιπρόεδρος της σημαντικής θυγατρικής της τότε τράπεζας ETBA, ΒΙΠΕΤΒΑ Α.Ε. που ασκούσε δραστηριότητες project management και διαχειριζόταν τις βιομηχανικές περιοχές της χώρας που βεβαίως ίδρυε η μητέρα τράπεζα, η ETBA.

TRADERS': Ποιες ήταν οι δυσκολίες τότε σε σύγκριση με την αγορά σήμερα;

Γεννηματάς: Δυσκολίες δεν υπήρχαν. Τί δυσκολίες να υπάρχουν σε μια στοιχειώδη, σχεδόν «οικογενειακή» χρηματοπιστηριακή αγορά με πολύ περιορισμένο εύρος και βάθος, με ελάχιστους εισηγμένους στη διαπραγμάτευση οικονομικούς πρωταγωνιστές της ελληνικής οικονομίας, των οποίων την οικονομική κατάσταση, τις δυνατότητες, τις επιχειρηματικές προθέσεις και προοπτικές εγνώριζε και η γάτα; Όλα εξαρτώντο από την εξωτερική βεβαίως και πολύ περισσότερο την εσωτερική πολιτικοοικονομική συγκυρία που από το 1988 είχε αρχίσει να μπαίνει σε πιο σταθεροποιημένη και αισιόδοξη τροχιά.

Από το 1988 και εν όψει του νέου νόμου που προανέφερα, πολύ περισσότερο μετά, άρχισε και το ενδιαφέρον για εισαγωγή νέων εταιρειών στη διαπραγμάτευση. Άρχισε δηλαδή η διεύρυνση της χρηματοπιστηριακής βάσης, όχι όμως και η ανάλογη εμπάθυνση (συνολικό ύψος κύκλου εργασιών). Με τις νέες, βέβαια, εισαγωγές που συνεχίστηκαν μετά άρχισαν και τα «παιγνίδια». Η εμφάνιση, δηλαδή, του γνωστού παρασιτισμού γύρω από την -τότε- Σοφοκλέους, με τις σπερμολογίες, τη φημολογία του αέρα, τα «λομπάκια» και τα σχετικά επαρχιώτικα της μικροελλαδικής οικονομικής πραγματικότητας. Ευτυχώς ακόμη τότε δεν είχε νομιμοποιηθεί ο τραπεζικός δανεισμός της σπέκουλας. Αυτό ήρθε αρκετά μετά. Ο κίνδυνος ήταν ακόμα προσωπικός και περιορισμένος.

TRADERS': Πως έχει εξελιχθεί, κατά τη γνώμη σας, ο χρηματοπιστηριακός θεσμός σε αυτές τις τελευταίες δεκαετίες;

Γεννηματάς: Μετά την καταλυτική περίοδο της φούσκας 1997-99 ασφαλώς η χρηματοπιστηριακή αγορά αναπτύχθηκε και «εκσυγχρονίστηκε» από πλευράς εργαλείων, τεχνικών δυνατοτήτων, χρηματοδότησης, συνολικής τεχνογνωσίας. Η αγορά, παρά την καταστροφή του '99, που ήταν πολύ φυσικό να συμβεί σε μια αγορά αλλά και σε μια περίοδο «μαθητευομένων μάγων» (σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής ζωής), κράτησε αρκετό εύρος και βάθος για μια περιθωριακή χώρα. Το ξένο κερδοσκοπικό κεφάλαιο κράτησε μετά την ψυχρολουσία του '99 την αγορά σε σχετικά ικανοποιητικά

επίπεδα επιβίωσης που επέτρεπαν αρκετή άντληση κεφαλαίων για επενδυτικές δραστηριότητες. Αυτή την εικόνα έχω τουλάχιστον συγκρατήσει, από την περίοδο που ήμουν συνιδρυτής (2001) και πρόεδρος τράπεζας μέχρι το 2006, χωρίς βέβαια να επικαλούμαι σχετικά στοιχεία. Εσείς τα θυμόσατε ίσως καλλίτερα για την περίοδο μέχρι το 2007, όπου ξέσπασε ο διεθνής χρηματοπιστωτικός Αρμαγεδών. Από το 2008 και μετά, με τη συνεχή εμπάθυνση της ελληνικής κρίσης δεν χρειάζονται βέβαια σχόλια.

TRADERS': Πιστεύετε ότι στην Ελλάδα ζήσαμε το όνειρο και την πτώση σε υπερβολή σε σχέση με τις ξένες χρηματαγορές κατά την περίοδο του 1999;

Γεννηματάς: Όχι. Το ξεφούσκωμα του '99 ήταν φυσιολογικό, μετά από μια ρέντα της αγοράς σε περίοδο άφρονος πολιτικής αισιοδοξίας και θετικών διεθνών προοπτικών που φυσιολογικά προσήλκυσε ανύποπτους νεοπροσήλυτους, άπειρους επενδυτές και τους εγγενείς, κυρίως σε κάθε νεόπλουτη χώρα, «αερητζήδες». Έτσι είναι όμως τα χρηματιστήρια. Η οικονομική ιστορία της ευρωπαϊκής αλλά και της αμερικάνικης οικονομικής ανάπτυξης είναι γεμάτη από τέτοια κρούσματα, ιδίως στην Ευρώπη από τον 16ο αιώνα και μετά, ενώ και οι Ηνωμένες Πολιτείες έζησαν τη δραματική εμπειρία του 1929. Κρίση στο αμερικανικό χρηματιστήριο είχαμε και το 1987 και φυσικά το κραχ του 2007 είναι ακόμα πολύ κοντινό μας. Έτσι είναι πάντως αυτά τα πράγματα. Οι κύκλοι είναι μέρος του οικονομικού παιχνιδιού που ξεπερνά την (ανύπαρκτη άλλωστε) προβλεπτική ικανότητα της οικονομικής ψευδοεπιστήμης. Αλλά ακόμα και στην πρέφα και στη μπιρίμπα δεν κερδίζει κανείς πάντα. Η οικονομία συνολικά άλλωστε είναι τυχερό παιχνίδι.

TRADERS': Ενδιαφέρουσα αυτή η άποψη, Κε Γεννηματά. Πιστεύετε λοιπόν ότι δεν υπάρχει ο παράγοντας του αρκούντως ενημερωμένου και διαβασμένου επενδυτή προς την πορεία για την επίτευξη αποδόσεων; Είναι όλα τελικά ένα μαύρο κουτί ή μια ζαριά;

Γεννηματάς: Όχι με αυτή την έννοια της στιγμιαίας τύχης. Οπωσδήποτε όμως σε κάθε οικονομική απόφαση, όπως και σε κάθε πολιτική άλλωστε απόφαση, εμπειριέχεται ένα στοίχημα, εφ' όσον καμιά απόφαση, πολύ περισσότερο οικονομική, δεν μπορεί να συνεκτιμά με ακρίβεια όλα τα δεδομένα που όλα υπόκεινται με τη σειρά τους σε περιθώρια μεταβολής. Αποτελούν δηλαδή ανυπέγγυες μεταβλητές. Η οικονομία είναι χώρος εγγενούς μεταβλητότητας και ρευστότητας. Η πρόβλεψη, ακόμα κι αν στηρίζεται σε φαινομενική στατιστική επάρκεια δεδομένων, είναι πάντα άλμα προς το άγνωστο. Γι αυτό και στην τραπεζική ζητάμε πάντα εγγυήσεις. Το ρίσκο πρέπει να αποκεντρωθεί, να

διασπαρεί. Στο χρηματιστήριο οι συντελεστές αβεβαιότητας είναι πολλοί μεγαλύτεροι ενώ φυσικά δεν υπάρχει καμμία ουσιαστική εγγύηση για προεξοφλημένες συμπεριφορές...

TRADERS': Υπάρχουν τυχόν πολιτικές ευθύνες;

Γεννηματάς: Το 1929 υπήρχαν στις Η.Π.Α. πολιτικές ευθύνες; Υπήρχαν και δεν υπήρχαν. Το ίδιο και το 1999 σε μας, αλλά με μικροπαραλλαγή. Η τότε κυβέρνηση ήταν εξ ίσου αυτοπαγιδευμένη στην πολιτικοοικονομική αισιοδοξία της εποχής (μπαίναμε στο ευρώ και φανταζόμαστε λαίμαργα και παιδικά τις παχιές αγελάδες) όσο και οι δυστυχείς επενδυτές. Ασφαλώς δεν επερίσσεψε τότε η φρόνηση γενικώς, ούτε στους πολιτικούς ούτε και στους τραπεζίτες. Πόσο μάλλον στους «επενδυτές». (Τί ειρωνική λέξη!) Όταν οι αγορές είναι επάνω το φυσιολογικό συναίσθημα που καταλαμβάνει τους πιο σοβαρούς της αγοράς είναι η αμηχανία, η αγωνία και ο φόβος. Η ιστορία όμως αποδεικνύει ότι η αδρεναλίνη χρειάζεται για τη γρήγορη φυγή. Δεν συμβάλλει κατ' ανάγκη στην έγκαιρη και σωστή απόφαση. Γι' αυτό και δεν κερδίζουν όλοι. Τί άλλο είναι κατά βάθος ο χρηματιστηριακός μηχανισμός από μηχανισμό περιοδικής ανακατανομής πλούτου; Κυβέρνηση και «επενδυτές» πάντως εκείνη την μακάρια εποχή όλοι στην ίδια βάρκα απειρίας και αβουλίας ήτανε. Στην οικονομία γενικότερα δεν υπάρχουν φύλακες άγγελοι και προστάτες. Η οικονομία γενικότερα, πώς να το κάνουμε, δεν είναι πράγμα του θεού, είναι πράγμα του διαβόλου...Ο θεός είναι με τους πτωχούς! Οι προτεστάντες πιστεύουν το αντίθετο. Η Ψωροκώσταινά μας όμως ανήκει στην ανατολική ορθοδοξία!

TRADERS': Κάνοντας μια αναδρομή στις πρώτες ημέρες του ΧΑ, τι έχει αλλάξει και τι παραμένει ακόμα δομικά σε βρεφικό επίπεδο;

Γεννηματάς: Αξιολογήσαμε προηγουμένως την εξέλιξη από το 1973 μέχρι το 2007. Στηρίχτηκα κυρίως σε προσωπική εμπειρία που πιστεύω να συμπύπτει και με μεγάλο μέρος των δικών σας γνώσεων. Πριν όμως η ελληνική αγορά ενηλικιωθεί πραγματικά, ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει στη φαντασία του καθενός που ασχολείται με τα χρηματοοικονομικά, η πορεία ανακόπηκε με την ελληνική χρεωκοπία το 2009-10. Σήμερα η συγκυρία δεν επιτρέπει κρίσεις και αξιολογήσεις. Η Ελλάδα παραπαίει... Βρίσκεται σε ελεύθερη πτώση σε αβυσσαλέο βάραθρο. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι εφ' όσον η χρηματιστηριακή αγορά συνεχίζει να λειτουργεί, κάποιιοι δεν μπορούν να βγάλουν κάποιο μεροκάματο. Η δουλειά είναι δουλειά. Ο καθένας την τέχνη του. Λίγα σήμερα, λίγα για όλους. Βεβαίως οι διεθνείς αγορές δουλεύουν πολύ καλά εφ' όσον ο αγαπητός κύριος Ντράγκι από την ευρωπαϊκή πλευρά διασπείρει άφθονο χρήμα στις αγορές το οποίο βεβαίως δεν πάει αλλού παρά στα χρηματιστήρια. Το ίδιο κάνει βεβαίως

και η FED. Έτσι οι χρηματιστηριακές αγορές ευημερούν πολύ περισσότερο ίσως απ' ό,τι δικαιολογεί γενικότερα η λεγόμενη πραγματική οικονομία.

TRADERS': Μπορείτε να μας δώσετε ένα παράδειγμα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίσατε στην ανέλιξη στην καριέρα σας;

Γεννηματάς: Στην καριέρα μου στα χρηματοπιστωτικά και στα ειδικώς τραπεζικά θα εννοείτε... Γιατί έχω και άλλες διαστάσεις που δεν είναι ίσως αρκετά διαφανείς. Σε όλα πάντως είχα την ίδια δυσκολία: Να αναστείλω την επιπολαιότητα των συνομιλητών! Όσες φορές είχα εξουσία αρκετή ώστε να επιβάλω αυτοσυγκράτηση προκειμένου να επικρατήσει μια μετρημένη και πειθαρχημένη πορεία, κάποιοι γκρίνιαζαν ότι είμαι «συντηρητικός» και δεν γνωρίζω από «μπίζνες». Όταν δεν είχα τέτοια εξουσία επιβολής, και αυτό συνέβαινε στις περισσότερες δυστυχώς περιπτώσεις, ανήκα πάντα στη μειοψηφία αυτών που δικαιώνονταν αργότερα.... Τί να το κάνεις;

TRADERS': Τι θα συνιστούσατε στους νεόκοπους επενδυτές σήμερα;

Γεννηματάς: Έχει συστήσει τόσα πολλά και σοφά ο Μπάφετ και τόσοι άλλοι «γκουρού» των αγορών που εγώ περισσεύω! Δεν πιστεύω άλλωστε γενικότερα στις συστάσεις. Γι' αυτό και δεν έκανα ποτέ και σε κανένα. Ό, τι και να πεις ό καθένας θα κάνει αυτό στο οποίο τον εξωθεί ο συνδυασμός των συγκυριών και του ατομικού ταμπεραμέντου. Κάποιοι διδάσκονται από τα παθήματα. Οι περισσότεροι ούτε από αυτά...Επί πλέον εγώ δεν είμαι, ούτε ήμουνα ποτέ άνθρωπος «των αγορών». Κι ούτε θέλω να με χαρακτηρίζουν έτσι. Οι αγορές είναι «θηρίο». Δεν έκανα ποτέ τον θηριοδασατή, ούτε πήγαινα σε τσίρκο...Όσον αφορά την τραπεζική δραστηριότητα και το τραπεζικό επάγγελμα, πιστεύω όσο κανείς στον τραπεζικό συντηρητισμό. Η τραπεζική είναι πολύ «βαριά» βιομηχανία. Θέλει περίσκεψη και μεγάλη επιφύλαξη απέναντι στους χρηματοπιστωτικούς νεοτερισμούς που εμπεριέχουν ως ουσία την κερδοσκοπία....

TRADERS': Μια πρόσφατη έρευνα αναδεικνύει τους Έλληνες ως τους περισσότερο επιρρεπείς προς ανάληψη ρίσκου μετά τους Κινέζους. Πιστεύετε ότι αυτό οδηγεί στις υπερβολές που βιώνουμε;

Γεννηματάς: Αυτό για τους Κινέζους με εκπλήττει! Αν είναι έτσι, δεν τους το 'χα! Για την κλίση των Ελλήνων προς το ρίσκο δεν μπορώ να συμφωνήσω. Προσωπικά δεν γνωρίζω κανέναν «επιτυχημένο» Έλληνα επιχειρηματία που να πήρε πραγματικά ρίσκα. Βεβαίως ρίσκο σημαίνει να ρισκάρεις τα «ίδια κεφάλαια», δηλαδή τα δικά σου...Δεν ξέρω ποιοι έγιναν μεγάλοι ρισκάροντας τα «δικά» τους λεφτά. Αν

εννοείτε τώρα όσους περιορίζονται να ρητορεύουν απλώς για μπίζνες και μεγαλόπνευστα «επιχειρηματικά σχέδια», τότε το πράγμα βεβαίως αλλάζει. Σκεφτείτε πόσο ο ελληνικός λαός καταφέρεται εναντίον αυτών που ονομάζονται «κρατικοδίαιτοι», είτε είναι είτε δεν είναι.... Εν πάση περιπτώσει, το «λελογισμένο ρίσκο» επιβάλλεται στις μπίζνες...Αλλά ποιος εγγυάται τα ρεαλιστικά μέτρα και σταθμά του λογιισμού;

TRADERS': Έχοντας βιώσει την κρίση των Ασιατικών Τίγρων το '97, το κραχ του '99-'00, την Lehman Brothers, τις τόσες ανακεφαλαιοποιήσεις, τον εξευτελισμό του ΧΑ και εταιρειών, τι μπορούμε να περιμένουμε τούδε κι εφεξής; Υπάρχει φως στο τούνελ; Ή μιλάμε για ακόμη μια γενιά χαμένων, απαίδευτων επενδυτών/trader;

Γεννηματάς: Η ιστορία διδάσκει ότι δεν διδασκόμαστε από την ιστορία. Αλλά βεβαίως ελάχιστοι γνωρίζουν ικανοποιητικά την ιστορία ενώ και η ίδια έχει το βίσιον να επιφυλάσσει συνεχώς νέες εκπλήξεις στους ανθρώπους. Όσα πάντως έμαθαν, όσοι έμαθαν, από τις προσφατότερες κρίσεις του '97-99 στην ΝΑ Ασία και την διεθνή τραπεζική καταστροφή του 2007-8 δεν ξέρω ειλικρινά πότε, στην Ελλάδα βεβαίως,

θα μπορέσουν να τα αξιοποιήσουν. Δεν ξέρω και δεν μπορώ ακόμα να δω πότε η Ελλάδα θα μπορέσει να αντιστρέψει πορεία και θα χρειαστεί επομένως αυτούς που έμαθαν και τα όσα έχουν μάθει. Μπορεί το πράγμα να αργήσει τόσο, ώστε όταν επέλθει η επιθυμητή αλλαγή, την πορεία να διαχειριστούν πάλι «αμάθητοι» και μαθητευόμενοι μάγοι. Είναι αλήθεια ότι σήμερα στη χώρα μας χάνεται πρόσφατα κερτημένη πολύτιμη εμπειρία που δεν ξέρουμε κατά πόσον θα είναι εξ ίσου πολύτιμη ή και απλώς «επιχειρησιακή» αύριο και μεθαύριο. Δεν μπορώ να πω τίποτα και λυπάμαι. Ο τόπος θέλει άμεση δράση και άμεση κινητοποίηση όλου αυτού του ανθρώπινου κεφαλαίου που σήμερα αδικείται,, αχρηστεύεται ή φυγαδεύεται στο εξωτερικό. Αν δεν κινητοποιηθούν αυτοί, οι άνθρωποι της πρόσφατα κεφαλαιοποιημένης γνώσης και εμπειρίας, από πού θα προκύψει η σωτηρία; Από όσους θα έχουν αύριο απαξιωθεί ή εξαχρειωθεί; Από τους δυστυχισμένους μετανάστες που κι αυτοί βλέπουν την Ελλάδα ως απλό τόπο διέλευσης προς άλλους νομιζόμενους παραδείσους;; Αλλοίμονο, έλληνες επιστήμονες, τεχνικοί, εμπειρογνώμονες, άξιοι έλληνες, έχουμε ήδη δραματικά αργήσει...

Η συνέντευξη πραγματοποιήθηκε από τον εκδότη του περιοδικού, Ιωάννη Κανταρτζή «

Επισκόπηση του επόμενου τεύχους

Εισαγωγικό άρθρο

1 προς 1 της ανάλυσης της τάσης

Η πλειονότητα των απανταχού traders περιγράφουν τον εαυτό τους ως trend followers (υπέρμαχος της ακολουθίας της τάσης). Στην πράξη, όμως, ένας μεγάλος αριθμός αυτών των επενδυτών αντιμετωπίζει προβλήματα. Ως εκ τούτου, είναι μεγάλο πλεονέκτημα η δυνατότητα αναγνώρισης της κατεύθυνσης της τάσης, αλλά επίσης το πότε μπορεί να εξελιχθεί δυναμικά μια αγορά και πότε όχι. Στο πρωτοσέλιδο ρεπορτάζ μας θα διαβάσετε για αυτήν τη συμπεριφορά.

Ανθρωποι

Συνέντευξη: Holger Struck

Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις και ιδέες ως προς την πρακτική εφαρμογή της τεχνικής ανάλυσης. Ο trader και αναλυτής Holger Struck, γνωστός στους κύκλους της τεχνικής ανάλυσης, μας παραχώρησε αυτήν την συνέντευξη. Ο ίδιος προσφέρει μια υπηρεσία quasi - analytic την οποία μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του www.hslivetrading.de.

Λιγότερο σημαίνει περισσότερο

» «Ο επαγγελματίας κάνει μόνο νέα λάθη. Ο ανόητος επαναλαμβάνει τα λάθη του. Ο τεμπέλης και ο δειλός δεν κάνουν λάθη...» (Oscar Wilde)

Τα λάθη θεωρούνται συχνά ως κάτι το πολύ αρνητικό. Όμως ισχύει το αντίθετο. Η «αποτυχία» του σήμερα είναι η «ευκαιρία» του αύριο. Οι πετυχημένοι επενδυτές έχουν μια κουλτούρα που βλέπει τα λάθη ως θετικά. Μαθαίνουν από τα λάθη τους και συνεχώς βελτιώνουν τις δεξιότητές τους στην εκτέλεση συναλλαγών. Αυτή η θετική εξέλιξη είναι ό,τι πιο σημαντικό στις συναλλαγές και στη ζωή. Ωστόσο, υπάρχει μια παρανόηση «Το πολύ θα βοηθούσε πολύ».

Αγορές και ώρες συναλλαγών

Ένα κρίσιμο σημείο για επιτυχείς συναλλαγές είναι η επιλογή των λίγων, σημαντικών και πετυχημένων πραγμάτων. Ξεκινά με τις αγορές και τα προϊόντα, τα οποία θέλετε να συναλλαχθείτε. Οι αποδόσεις των διαφόρων αγορών κατανέμονται άνισα. Μόνο ένα μικρό ποσοστό των μετοχών είναι υπεύθυνο για την θετική ή αρνητική ανάπτυξη ενός δείκτη. Δεν έχει σημασία αν κοιτάζουμε τον Nasdaq, τον DAX 100 ή τον Nikkei. Είναι καλύτερα να εστιάζετε στις μετοχές που παρουσιάζουν μεγάλη μετακίνηση. Για παράδειγμα, σε μία ανάπτυξη του DAX με μείον 4,7 τοις εκατό (στις 4 Αυγούστου 2016, από την αρχή του έτους), η Adidas ξεχώρισε ως η καλύτερη μετοχή με κέρδη ύψους 59 τοις εκατό και η γερμανική τράπεζα ξεχώρισε ως η χειρότερη μετοχή με απώλειες ύψους 48 τοις εκατό. Μπορείτε να δείτε πόσο καλά ή άσχημα θα πηγαίνατε σε μια μέτρια τάση τιμής στον DAX. Πολλοί επενδυτές συναλλάσσονται το EUR/USD. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την καθημερινή αλλαγή και την ισχύ της τάσης, το JPY/USD είναι πολύ πιο εύκολο και πιο επικερδές. Ως εκ τούτου, πρέπει να συγκεντρώνετε μόνο σε μερικές αγορές, οι οποίες κινούνται προς μεγαλύτερες τάσεις. Μια άλλη σημαντική πτυχή στις συναλλαγές είναι ο χρόνος εκτέλεσής τους. Οι μετακινήσεις τιμών σε διαφορετικές χρονικές περιόδους διανέμονται επίσης άνισα. Λαμβάνοντας υπόψη και πάλι την απόδοση του DAX, οι πιο σημαντικές μετακινήσεις τιμών λαμβάνουν χώρα κατά την πρώτη ώρα συναλλαγών, μεταξύ 10.00 και 11.00. Το ίδιο ισχύει και για τις χρηματαγορές των ΗΠΑ όσον αφορά το S&P 500, μεταξύ 16:30 και 17:30. Εάν εστιάζετε στο άνοιγμα των αγορών, θα έχετε καλές ευκαιρίες

Jürgen Wunner

Ο Jürgen Wunner διευθύνει την Capital Market Analysis της RoboForex Ger-many - μία από τις κορυφαίες διαδικτυακές εταιρείες μπρόκερ Forex και CFD στην Ευρώπη. Ο κύριος Wunner εργάστηκε σε γνωστές επενδυτικές εταιρείες ως διαχειριστής χαρτοφυλακίων και, μεταξύ άλλων, κέρδισε το βραβείο Fund Manager of the Year. Εργάζεται εντατικά πάνω στα αντικείμενα της τεχνικής ανάλυσης και της ψυχολογίας της αγοράς.

www.roboforex.de

για να συναλλαχθείτε την ημερήσια τάση. Μετά από τις πρώτες δύο ώρες συναλλαγών, ακολουθούν συχνά καθαρά τυχαίες μετακινήσεις όπου δοκιμάζονται τα νεύρα σας χωρίς να υπάρχουν μεγάλες ευκαιρίες. Ως εκ τούτου, θα ήταν καλύτερα να εκτελείτε συναλλαγές στο σωστό χρόνο.

Καθημερινές πρακτικές

Αν έχετε καθορίσει τις αγορές που θέλετε να συναλλάσσετε, θα πρέπει να παραμείνετε σε αυτές. Να γίνετε οι απόλυτοι ειδικοί στις αγορές σας. Κάθε μέρα, να κρατάτε μια ελεύθερη ώρα για τον εαυτό σας, κατά την οποία θα προετοιμάζεστε πάντα με τον ίδιο τρόπο. Να συναλλάσσετε πάντα τις ίδιες περιόδους και τα ίδια σήματα εκτέλεσης συναλλαγών. Μην ξεκινάτε ένα λεπτό νωρίτερα και μην σταματάτε ένα λεπτό αργότερα. Να κοιτάζετε κάθε μέρα τα ίδια διαγράμματα, με τους ίδιους δείκτες, με την ίδια σειρά. Να αναλύετε τα λάθη σας και πάλι με την ίδια σειρά. Ακούγεται βαρετό; Είναι σημαντικό να μην φορτώνουμε τον εγκέφαλο με πάρα πολλές πληροφορίες. Αυτές οι πληροφορίες δεν εξασφαλίζουν περισσότερη ασφάλεια, αλλά ακριβώς το αντίθετο. Εκτελώντας συνεχώς τις ίδιες συναλλαγές, το μυαλό σας μπορεί πολύ πιο εύκολα να αντιληφθεί τις αλλαγές στην αγορά κεφαλαίων. Όσο λιγότερες πληροφορίες (αγορές, δείκτες, μηνύματα) έχετε, τόσο πιο εύκολα και με περισσότερη επιτυχία θα συναλλάσσετε. Δώστε προσοχή σε αυτές τις προτάσεις και να εμμένετε στη ρουτίνα σας. Με αυτό τον τρόπο, οι επιτυχείς συναλλαγές θα είναι σαν το καθημερινό βούρτσισμα των δοντιών. Να μην ξεχνάτε ότι λιγότερο σημαίνει περισσότερο. «

Your networking academy

Με γνώμονα τον επαγγελματισμό, την γνώση και την ειλικρίνεια, η MBA8, η πρώτη διεθνής ακαδημία εκπαίδευσης ανάπτυξης επιχειρηματικών δικτύων, μέσω κορυφαίων και αποδεδειγμένων μεθόδων, μετατρέπει φιλόδοξους ανθρώπους σε άρτια εκπαιδευμένους επαγγελματίες, έτοιμους να αναλάβουν δράση και να επιτύχουν σε έναν δυναμικά ανερχόμενο κλάδο.

Η TRADESTATION
ΣΑΣ ΚΑΛΟΣΩΡΙΖΕΙ ΣΤΗΝ
ΑΡΧΗ
ΤΟΥ
ΑΠΕΙΡΟΥ

Παρουσιάζοντας το TradingApp™ Store της TradeStation

Φανταστείτε ότι θα μπορούσε να υπάρχει ένα διαρκώς επεκτεινόμενο σύνολο εργαλείων για τους επενδυτές .

Φανταστείτε να το ανοίγατε και να εντοπίζατε ευκαιρίες που δεν ξέρατε καν ότι υπάρχουν.

Αυτό ακριβώς είναι το TradingApp™ Store της TradeStation, γεμάτο με εφαρμογές που διευρύνουν τις δυνατότητες της πλατφόρμας της TradeStation

Και βελτιώνεται μέρα με την μέρα

Επισκεφθείτε μας στο TradeStation.com/TradingApps

ή τηλεφωνήστε στο 00800.242.78190 - 001 954 652 7677. Μπορείτε επίσης να πάρετε αρχικές πληροφορίες στο international@tradestation.com - tradestation-international.com

 TradeStation®
TradingApp™ Store

info@amadalia.co.uk